

MCK
 ORMOŽ, Ptujška 17
 tel. 702-320
 Borovci 64
 tel.: 795-450
 • trgovina
 • vodovod
 • centralna kurjava
 • montaža
 • keramične ploščice

Stiles SALON POHIŠTVA
 DAMIS d.o.o. Ob. Dnyš 37a, tel. 773-378

ZOO PRODAJALNA
 Zlata ribica
 ASKERČEVA 9, PTUJ
 odprto: 9.-12. in 14.30-19. ure
PTICE, AKVARIJSKE RIBE, MALI GLODALCI • HRANA IN OPREMA ZA ŽIVALI

PIKAPOLONICA
 IGRACE OTROSKA
 IN OPREMA
 IN HRANA
 Slomškova 22, P.C. DOMINO
 Ptuj Trstenjakova 5
 tel.: 778-021 tel.: 778-557
 PIKAPOLONICA SREČA ZA MAHINE IN VELIKE

TRAVES
 TRGOVNA INŽENIRING-STORITVE d.o.o.
 ORMOŠKA 14, PTUJ
 TEL. 778-101
 TELEFAX: 778-286
 LENART, KRAJGERJEVA 19a,
 TEL. 723-049, 723-020
 SVETUJEMO - PRODAJAMO
 MONTIRAMO - GARANTIRAMO

RENT A CAR
"KODRAN"

 PTUJ, Podvincl 121 b.
 tel. 779-909 (non stop)
 mobilni 0609 632-833

104.3 FM
98.2 FM
 Stereo
1485 AM
 (062) 771-226

TEDNIK

Leto II, št. 5 PTUJ, 1. februarja 1996 CENA 110 tolarjev

AŠH
 MOBITEL: 0609 616-352
AVTO ŠOLA "HERAK"
 Rimska pl. 16, 62250 Ptuj
 ☎ 062/771-431

mobitel
062/779-605
 Uradni zastopnik: 0609-611-404
PYRAMIDIA

KAMNOSEŠTVO

 Spodnji Caj 23, Pragersko
 tel. 062 837 596
 OKENSKE POLICE, STOPNICE PO MERI
 IZ MARMORJA IN GRANITA, IZDELAVA
 NAGROBNIH SPOMENIKOV.
 KRATKI DOBAYNI ROKI IN UGODNI
 PLAČILNI POGOJI.

TA TEDEN / TA TEDEN

Bomo potomce rešili pred žejo?

Skrb za vodne vire že dolgo ni več zgolj predmet akademskih razprav, saj postaja vse bolj realna, še skoraj kruta tema vsakdanjega življenja. Pa ne le ker nas k temu silijo evropski trendi (in zakoni), predvsem zaradi tega ker se je v zadnjih letih vendarle nekaj zganilo tudi v nas samih, ker smo spoznali, da tako enostavno ne gre več naprej, kajti zagotavljanje pitne vode postaja za človeštvo ključnega pomena.

Če se bo vsesplošni razvoj nadaljeval z dosedanjimi hitrostjo, bo kmalu po začetku tretjega tisočletja na zemlji od okoli osmih milijard ljudi kar tri milijarde trpelo ob pomanjkanju vode. V mnogih predelih so že, v mnogih pa še bodo zaradi vodnih virov vse hujši politični prepiri. Z drugimi besedami: naslednje vojne se bodo bojevale za potokovnice, reke in jezera. Žal smo tudi v Sloveniji prišli do te točke, da se moramo vprašati, koliko izvirov pitne vode še imamo. In koliko izvirov te vode je sploh še neoporečnih.

Čeprav smo na ptujskem območju sredi bogatih zaloz pitne vode, smo že nekajkrat grenko čutili, kako je, kadar je voda preveč onesnažena. Zlahka ne bomo pozabili začetkov pred petimi leti, ko smo prebledeli ob novici, da so naša črpališča v Lancovi vasi prekomerno onesnažena z nitrati, ko smo pipe po hišah in blokkih morali zapreti in se s plastenkami oskrbovati z neoporečno vodo, ki so nam jo dovažali od drugod v gasilskih in drugih cisternah.

Šele takrat smo se zbudili, čeprav ne vsi. Načrtno in sistematično smo se lotili sanacije Dravskega polja in s prstom pokazali na krivice. Žal pa največji med njimi - kmetijski - še danes niso dojeli, da si režejo veje, na kateri vsi skupaj sedimo. Res je, da bo še nekaj let krompir večji, če bodo škropili in gnojili, a če bodo tako nadaljevali mimo gnojilnih in sanacijskih načrtov, bomo kmalu vsi skupaj lačni - in žejni.

Zadnje analize kakovosti pitne vode iz ptujskega vodovodnega sistema nas sicer navdihujejo z optimizmom, saj so ptujski komunalci z mešanjem vode iz globinskih (pliocenskih) vodnjakov uspeli vsebnost nitrata oziroma dušika v pitni vodi v omrežju opazno znižati. V ptujski Mestni hiši je bilo na liter vode izmerjenih 5,8 miligramov dušika, v Markovcih 9,7, v Gorišnici 10,3, v Vidmu 10,2, v Turšičih 11,3 ter v Kidričevem 8,6 miligramov dušika na liter vode.

Za sedaj črpajo vodo le iz enega globinskega vodnjaka, konec februarja bo usposobljen drugi, do konca leta pa sta predvidena še dva, tako da bodo skupaj štirje.

Lepo; pili bomo torej mehkejšo, za spoznanje manj okusno, a zagotovo manj onesnaženo vodo iz osrčja zemlje. Pa to še zdaleč ni odrešitev. Dolgoročno lahko naše potomce rešimo pred veliko žejo (in lakoto) le sami s svojim početjem. Bomo uspeli?

Martin Ozmeč

PTUJ / SPREJEM PRI ŽUPANU

Kdo je promoviral Ptuj

Minuli petek je župan dr. Miroslav Luci sprejel v Mestni hiši športnike, ki so v preteklem letu promovirali Ptuj na državni in mednarodni ravni.

Sprejema so se udeležili športniki trinajstih panog: atleti

Vindiš, Dokl in Žižkova, nogometaši Fridauer, Gojkošek, Bežjak, Čeh, Koren in Brodnjak, predstavniki borilnih športov Kolednik, Vogrinec, Krajnc, Vidovič in Zavec, teniška igralka Vukasovičeva, namiznoteniški

Milan Krajnc

"Meni pa je sneg res všeč."

Foto: Slavko Ribarič

PTUJ, ORMOŽ / PODPORA PRIZADEVANJEM PTUJSKE BOLNIŠNICE

Župani za regijsko bolnišnico

Župani devetih občin na območju nekdanje ptujske občine so prejšnjo sredo podprli prizadevanja ptujske bolnišnice za regijsko bolnišnico. V skupnem dokumentu, ki so ga poslali na ministrstvo za zdravstvo in direktorju ptujske bolnišnice, so zapisali zahtevo, da ptujska bolnišnica ostane tudi v bodoče najmanj na taki ravni kot doslej, oziroma zahtevajo, da se posamezne dejavnosti znotraj ustanove razvijajo v duhu sodobne medicinske znanosti.

Slovesnost ob kulturnem prazniku

Proslavo ob kulturnem prazniku letos pripravljata Zveza kulturnih organizacij in mestna občina Ptuj in bo v sredo, 7. februarja, ob 19. uri v Narodnem domu v Ptuj.

Slavnostni govornik bo France Forstnerič, pesnik in publicist. V kulturnem programu bo nastopil Alliage Quartet - kvartet saksofonov, sodelovala pa bo tudi komorna zasedba Pihalnega orkestra Ptuj.

Na proslavi bodo podelili oljenke kot priznanja mestne občine Ptuj ter plakete in priznanja Zveze kulturnih organizacij.

igralki Safranova in Luknerjeva, rokometas Vugrinec, kolesar Kelner, kegljacija Razlagova, letalec Pliberšek in Majcenovič iz invalidskega športa. Te športnike je predlagal Športni zavod Ptuj na podlagi športnih poročil, ki so jih dobili iz športnih klubov, vendar je nekaj športnih imen manjkalo. Ali so za to krivi športni klubi ali Športni zavod, ki zbira rezultate?

Upamo lahko, da do teh pomanjkljivosti ne bo prišlo, ko bodo zbirali kandidate za najboljšega športnika po rezultatih v letu 1995. Ta bo znan jutri ob 19.30 v avli Srednješolskega centra.

Podpore prizadevanjem ptujske bolnišnice za regijsko je v sredo najprej izrekel župan mestne občine dr. Miroslav Luci, zatem so se mu pridružili še vsi drugi župani novih občin na območju bivše občine Ptuj.

TUDI ORMOŽANI PISALI MINISTRSTVU ZA ZDRAVSTVO

Na osnutek kategorizacije slovenskih bolnišnic se je v ponedeljek s pismom oglasil tudi župan ormoške občine Vili Trofenik. Za podporo so ga prosili v mestni občini Ptuj, kjer je mestni svet že podprl prizadevanja ptujske bolnišnice za regijsko ustanovo. Med drugim je zapisal:

"V zvezi z navedeno problematiko izražamo nezadovoljstvo, ker je bil osnutek kategorizacije slovenskih bolnišnic posredovan le mestni občini Ptuj, kar je

nevzdržno ne glede na to, da je sedež bolnišnice v Ptuj. Prepričani smo, da bi z osnutkom kategorizacije morale biti seznanjene vse lokalne skupnosti na gravitacijskem območju ptujske bolnišnice. Ker je bila naša občina do poddržavljanja bolnišnic soustanovitelj, pričakujemo v imenu 18 tisoč prebivalcev naše občine, da nam boste posredovali utemeljen predlog kategorizacije slovenskih bolnišnic, ki ne bo ogrožal doseženega nivoja bolnišničnih storitev za prebivalstvo naše občine tako z vidika dostopnosti kot kvalitete bolnišničnih uslug, vključno s specialističnimi ambulanti. Ker ne poznamo kriterijev, na podlagi katerih je izdelan osnutek kategorizacije, ne moremo odgovorno oblikovati svojega stališča do navedene problematike. Pri tem pričakujemo, da ne bo ponovljena napaka iz osemdesetih let, ko ni bilo volje za dosledno izpeljavo delitve dela na področju bolnišničnega zdravljenja na območju podravske regije."

Rent-a-car MONACO
 KOMBINIRANA VOZILA
 Dostava na dom!
 Ptuj, tel: 062/798-040 NON STOP

ANA d.o.o.
 PTUJ, Trstenjakova 12
 tel./fax 771-593
 mobilni: 0609 619-149

- Turistična agencija
- Gostilna
- Prenosišče
- Nočni bar
- Domača štajerska kuhinja
- Vsak večer živa glasba
- Artistični program

NOVO! NOVO!
MINI CASINO!
NOČNIH CEN NI!

PTUJ / JAVNA RAZGRNITEV PLANSKIH DOKUMENTOV

Že okrog petsto predlogov

Javna razgrnitev planskih dokumentov mestne občine Ptuj bo trajala še do 8. februarja. Doslej so prejeli na srednjeročni in dolgoročni plan mestne občine, prostorsko-ureditvene pogoje za mesto in območje izven mesta že okrog petsto pripomb. Pri oblikovanju predlogov bodo lahko upoštevali le tiste, ki imajo zakonsko osnovo.

Na četrtkovi javni razpravi v okviru razgrnitve teh dokumentov je bil poudarek na predstavitvi trase južne obvoznice z dvema variantama, širitvi odvodnega kanala srednja Drava I, golf igrišča na hajdinski gmajni, programskih zasnov za ureditev desnega brega Drave do Studenčnice, programskih zasnov za ureditev naselja "Novi Jork" v Markovcih, kjer je prostora za gradnjo 41 novih hiš, in pobud občanov za izjemne posege na prvem območju kmetijskih zemljišč.

Pri južni obvoznici so predstavili dve varianti. Pri prvi, ki poteka na območju občine Videm, zahtevajo precejšnje popravke. Po drugi poteka trasa južno od železniškega mostu in neposredno posega v mestno naselje.

Odvodni kanal SD I se bo razširil na isto območje, kjer je sedaj deponiran izkopani material in nekatera športna igrišča. S tem bo kanal veliko bolj izkoriščen, nabrežine bodo položnejše in prijaznejše, zaradi širitve se bo gladina reke znižala, hidrocentrala pa bo pridobila dodatnih pet megavatov na moči. Posegi na obstoječa športna igrišča bodo majhni, le njihov vpliv na okolje bo manjši (manj hrupa).

Golf igrišče ima lokacijo na nekdanji hajdinski gmajni, ki je sedaj površina v zaraščanju in kjer teče Studenčnica, ki jo je potrebno ohraniti. S programskimi zasnovami za ureditev desnega brega Drave do Studenčnice se to območje (odpad, prometni nered in podobno), ki je bilo dokaj neurejeno, urbanistično ureja. Pri izdelavi programskih zasnov so bila upoštevana tudi dognanja mednarodne študentske arhitekturne delavnice, ki je lani oktobra potekala v Ptuj. Avtor programskih zasnov je arhitekt Kostja Kolarič.

Naselje "Novi Jork" v Markovcih naj bi nastalo okrog nekdanje gramoznice, kjer je že napeljana vsa infrastruktura razen kanalizacije. S programsko ureditvijo tega območja se bo gotovo zmanjšal pritisk na pozidavo na kvalitetnih kmetijskih površinah.

V okviru sprememb planskih dokumentov posamezniki dajejo tudi pobude za ureditev lastnih gradbenih parcel ali prizidkov, kjer so potrebni posebi na I. območje kmetijskih zemljišč.

Spremembe in dopolnitve planskih dokumentov potekajo v vseh devetih občin na širšem območju Ptuj hkrati. S tem, se kot je povedal vodja oddelka za okolje, prostor in gospodarsko infrastrukturo v mestni občini Ptuj Stane Napast poenostavljajo postopki, sicer pa dokumente sprejema vsaka občina zase.

Spremembe in dopolnitve planskih dokumentov potekajo v vseh devetih občin na širšem območju Ptuj hkrati. S tem, se kot je povedal vodja oddelka za okolje, prostor in gospodarsko infrastrukturo v mestni občini Ptuj Stane Napast poenostavljajo postopki, sicer pa dokumente sprejema vsaka občina zase.

Spremembe in dopolnitve planskih dokumentov potekajo v vseh devetih občin na širšem območju Ptuj hkrati. S tem, se kot je povedal vodja oddelka za okolje, prostor in gospodarsko infrastrukturo v mestni občini Ptuj Stane Napast poenostavljajo postopki, sicer pa dokumente sprejema vsaka občina zase.

SLOVENSKA BISTRICA / CERTIFIKAT KAKOVOSTI ZA TOVARNO OLJA

S kakovostjo v svet

Za Impolom in Lesnino EMMI je certifikat o zagotavljanju kakovosti ISO 9001 za svoje kakovostne izdelke prejela tudi slovenjebistriška Tovarna olja Gea. Slovesnosti, ki sta se je udeležila tudi mag. Jožko Čuk, predsednik GZ Slovenije, in mag. Zoran Lekić iz BVQI, je bila konec lanskega septembra.

Predsednik GZ Slovenije mag. Jožko Čuk podeljuje direktorju slovenjebistriške Tovarne olja Gea dipl. ing. Leopoldu Turnšku certifikat kakovosti ISO 9001. Foto: Mladen Cerič.

120 zaposlenih v Tovarni olja Gea, ki so solastniki firme, v okviru katere je tudi mešano podjetje Party's, d.o.o., je nad tem najvišjim mednarodnim priznanjem o zagotavljanju kakovosti po standardu ISO 9001 brez dvoma nadvse zadovoljnih. To, da je njihovo podjetje na pravi poslovni poti, je znano že nekaj let. Kot je povedala dipl.oec. Sonja Kremave, ki v bistriški tovarni olja skrbi stike z javnostjo, je bilo 1995. leto za to bistriško delniško družbo (delničarji so lansko jesen dobili izplačane že prve dividende) izredno uspešno.

"Tovarna olja GEA je v juniju letos od mednarodne organizacije Bureau Veritas Quality International za kakovost poslovanja prejela mednarodni certifikat ISO 9001. Zgrajen sistem kakovosti v skladu z mednarodnim standardom ISO 9001 nam omogoča obvladovanje vseh poslovnih funkcij in uresničevanje našega osnovnega cilja, to je učinkovitega obvladovanja slovenskega trga na področju trženja jedilnih rastlinskih olj.

Sistem kakovosti imamo dokumentiran v poslovniku kakovosti, organizacijskih predpisih in tehnološko-kontrolni dokumentaciji," je pojasnjevala Sonja Kremave. Direktor Tovarne olja Gea dipl. ing. Leopold Turnšek pa je ponosno dodal, da so prvi med slovenskimi oljarji dobili ta certifikat.

V skrbi za zdravo varovalno prehrano, ki varuje pred nastankom civilizacijskih bolezni, zlasti srca in ožilja, so v lanskem juniju dopolnili prodajni program GEA z jedilnim rafiniranim ekstra sončničnim oljem in naravnim hladno stiskanim ekstra olivnim oljem. Novi olji GEA imata znak varovalnega živila Društva za zdravje srca in ožilja Slovenije.

V Bruxellesu je Tovarna olja Gea junija lansko leto prejela tudi veliko zlato medaljo Monde Selection za odličnost naravno hladno stiskanega sončničnega olja GEA in drugič zapored zlato medaljo Monde Selection za odličnost bučnega olja GEA.

Vida Topolovec

LENART / GOSPODARSKA GIBANJA SE UMIRJAJO

Ob kmetijstvu in drobnem gospodarstvu pomembna industrijo

V SEDEMDESETIH LETIH SE JE ZAČELA NAGLA INDUSTRIALIZACIJA LENARTA TER POVZROČILA MOČNO DEAGRARIZACIJO IN URBANIZACIJO ● INDUSTRIJA JE BILA NOSILEC RAZVOJA IN PARADNI KONJ LENARŠKEGA GOSPODARSTVA ● PO KRIZI V ZAČETKU DEVETDESETIH SO OSTALA ZDRAVA JEDRA, KI NAPOVEDUJEJO UMIRJANJE ● DRAGOCENO VSAKO DELOVNO MESTO

Gospodarska gibanja tudi v lenarški občini niso ugodna, vsaj na začetku leta ne, čeprav je za kakršnokoli celovitejšo ocenjevanje še daleč prezgodaj. Nadaljujejo se gibanja iz preteklega obdobja, v katerem se je zgodilo veliko usodnega, zlasti za industrijo, brez katere pa zagotovo ne bi bilo današnjega Lenarta.

Prav industrija je bila sredi sedemdesetih let dejavnost, ki je razgibala gospodarsko življenje in prinesla velike spremembe v prostoru. Z njo se je začela občutna družbeno-gospodarska preobrazba osrednjih Slovenskih goric, ki so sicer ohranile kmetijski značaj, vendar s primesmi industrializacije naredile dva skokovita razvojna koraka. Novi industrijski obrati so prinesli v ta del Slovenskih goric kruh, v

njih je našla zaposlitev nekvalificirana delovna sila, tudi ženske so se lahko zaposlile.

Ne smemo pozabiti, da je bilo območje osrednjih Slovenskih goric (večji del sedanje občine Lenart) še na začetku 70. let izrazito agrarno z vsemi elementi splošne družbene in gospodarske zaostalosti (popularno se je to takrat imenovalo manj razvito področje). Pokrajina je bila obremenjena z ostanki tradicionalizma in z izjemno velikim deležem kmečkega prebivalstva. Urbanizacija je bila skromna, veliko je bilo breme komunikacijske nepovezanosti, zato je bila zelo odločilna pospešene modernizacija cestnega omrežja. S tem so pospešili intenziteto dnevnih migracij delovne sile tako znotraj občine kot tudi navzven (Maribor in deloma Gornja

Radgona). Sreča v nesreči je bila, da so pri Lenartu sorazmerno zgodaj (ali vsaj o pravem času) spoznali pomen industrializacije in se med prvimi v Sloveniji vključili v aktivno politiko pospeševanja skladnejšega regionalnega razvoja manj razvitih področij. Kljub temu da danes kritiki ekstenzivnega razvoja poudarjajo kratkoročnost takšne politike, ki jo je spremljalo veliko negativnih posledic (zastarela tehnologija, ekološko in energetsko potratni programi, nizka kvalifikacijska struktura zaposlenih itd.), je vendarle res, da je industrija pomembno prispevala h hitrejšemu družbeno-gospodarskem razvoju Lenarta in okolice.

Morda je bil prav zaradi specifičnosti val krize, ki je pljusnil po lenarškem gospodarstvu v začetku 90. let, usodnejši. Začel se je stečaj podjetij, na veliko se je večala brezposelnost, globoka kriza je poslabšala tudi sicer slab socialni položaj. Poleg tega pa je bilo še veliko subjektivnih napak in neodgovornosti, ki pozna imena. Kazalo je slabo, in naj se sliši še tako čudno, so se le našli redki gospodar-

stveniki, ki so menili, da je treba ohraniti zdrava gospodarska jedra, da bo industrija, nekoliko drugačna seveda, pomembno prispevala k razvoju. Imeli so prav in dokaz za to je danes vse uspešnejša tovarna TBP, ki je hitro našla zamenjavo za izgubljene trge in dobilo novo veljavo na tujem. In kar je najvažnejše: tovarna zaposluje nove delavce. Delovno mesto pa je tudi v Lenartu veliko bogastvo, ki so ga veselili zlasti vsi tisti, ki so zaradi izgube dela najbolj občutili breme gospodarske krize. Ta seveda tudi pri Lenartu še ni minila, vendar pa so znaki, ki govorijo v prid tezi, da je najhuje že mimo.

Poleg TBP je ostalo še nekaj zdravih gospodarskih jeder (Unior, Kristal, Livarna, Lenthorn in seveda zasebna podjetja), tudi Caprice, znana tekstilna tovarna, ki je pred časom dobila nova lastnika in napovedla osvežitev proizvodnje. Ali bo torej pri Lenartu več dela? Najbrž da, čeprav bo očitno nekaj časa še čutili breme krize, ki jo občutijo tudi močno obremenjene, razdrobljene in nizko produktivne slovenskogoriške kmetije. V zraku so dopolnilne dejavnosti na kmetijah, razvoj pa naj bi slonel tudi na obrti, podjetništvu in turizmu. Samo ena panoga nameč ne bo dovolj, saj je razvojni voz le običal na precej strmem klancu. In navzgor vleči ni lahko!

Marjan Toš

SODOBNO, UDOBNO ...

ZA UČINKOVIT IZGLED
IZREDNA AKCIJA (ŽE OD 200 SIT NAPREJ)
ŠE TRAJA V INDUSTRIJSKI PROD AJALNI
NA ORMOŠKI 31

Mercator - Zaščita d.o.o.

TEDNIK je naslednik Ptujškega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izdaja Zavod za radijsko in časopisno dejavnost

RADIO — TEDNIK Ptuj.

UREDNIŠTVO: Franc Lačen (direktor in glavni urednik), Ludvik Kotar (odgovorni urednik), Jože Šrnigoc (pomočnik odgovornega urednika in lektor), Jože Bračić, Ivo Ciani, Majda Gozvik, Viki Klemenčič, Martin Ozmeč, Marija Slodnjak in Milena Zupanič (novinarji).

TEHNIČNO UREJANJE, celostna podoba in prelom: S. Ribarič.

PROPAGANDA: Oliver Težak, ☎ 776-207

Naslov: RADIO — TEDNIK, Raičeva 6, 62250 Ptuj, p.p. 95; ☎ (062) 771-261, 779-371; 771-226; faks: (062) 771-223.

Celotna naročnina 5.500 tolarjev, za tujino 11.000 tolarjev.

Ptuj: 52400-603-31023

Tisk: GZP Mariborski tisk, Maribor.

Po mnenju Ministrstva za informiranje Republike Slovenije št. 23/58-92 z dne 12.2.1992 se šteje Tednik za izdelek informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katerega se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odstotkov.

V deponijo so prejšnji ponedeljek zapeljali prvi tovornjak odpadkov. Foto: M. Ozmeč

BRSTJE

Prvi odpadki v sanirani deponiji

Delavci ptujškega Čistega mesta so v začetku prejšnjega tedna pričeli poskusno polniti sanirano, razširjeno, za vodo neprepustno osrednjo deponijo odpadkov v Brstju.

Kot je povedal direktor Andrej Koter, gre za eno najsoodnejših tovrstnih sanacij v domovini in tudi v evropskem merilu. Občino Ptuj bo veljala 350 milijonov tolarjev. Po sanaciji dosedanje deponije so v drugi etapi sanirali in razširili drugo deponijo, v tretji etapi pa bodo poletni zgradili reciklažno skladišče, priločno kompostišče ter spremljajoče objekte.

Komunalna deponija v Brstju obratuje že dobrih 15 let brez uporabnega dovoljenja, saj do sedaj niso bili izvedeni ukrepi za zavarovanje okolja pred škodljivimi vplivi. Projekt dokumentacije za sanacijo je izdelal Vodnogospodarski biro iz Maribora, projektantka je Darinka Ignjatovič, dela pa so zaupali trem izvajalcem: Vodnogospodarskemu podjetju Drava Ptuj, Gradbenemu podjetju Ptuj in Hidroingu iz Maribora.

S sanacijo in sodobno zgrajeno deponijo je zagotovljen ustrezen deponijski prostor vsaj za šest let.

-OM

ORMOŽ / POGOVOR O USODI GRAMOZNICE

Čas je za dejanja

O težavah z ormoško gramoznico je bilo v Tedniku že veliko napisanega, kakšnega vidnega napredka pa ni bilo, saj legalne gramoznice še vedno ni. Neurejene odnose so dobro izrabili tisti, ki so na črno kopali gramoz v okolici Ormoža in s tem povzročili veliko škodo.

Pred nekaj tedni je skupina avtoprevoznikov, zainteresiranih za izkoriščanje gramoz, ustanovila iniciativni odbor, ki bo pričel dejavnosti, potrebne za pridobitev koncesije. Zato je v soboto Območna obrtna zbornica Ormož pripravila pogovor, na katerem so predstavniki občine odgovarjali na vprašanja zainteresiranih, predvsem vaščanov Frankovcev, ki so eni izmed lastnikov zemljišč.

Župan Vili Trofenik je pojasnil, da koncesijo podeljuje država in da se bo morala čim prej pojaviti pravna oseba, ki bo zaprosila zanj. Za območje gramoznice so opredeljene tri faze eksploatacije. V prvi fazi, ki obsega 2,8 hektarja površin, bi pri globinskem izkopu do 15 metrov lahko pridobili 170.000 kubičnih metrov gramoz. Druga faza obsega 11 hektarjev in bi glede na rezultate raziskav lahko dala 800.000 kubičnih gramoz, v tretji fazi pa bi na 10 hektarjih izkoristili 600.000 kubičnih gramoz. Gramoz naj bi bilo za 40 do 50 let izkoriščanja, kvaliteta pa je menda takšna,

da dopušča poleg separacije tudi razmišljanja o drobilnici in še čem.

23,8 hektarjev zemljišč je v lasti sklada kmetijskih in gozdnih površin, občine Ormož, agrarne skupnosti in zasebnikov. Brez skupnega interesa vseh stvari ni mogoče premakniti z mrtve točke. Razhajanja pa so se na sobotnem sestanku pričela že pri vprašanju, kdo naj zaprosi za koncesijo. Frankovčani imajo očitno precej slabih izkušenj in so vztrajali, da za koncesijo zaprosi občina. To bi bila precej neposrečena rešitev, saj bi bila občina v tem primeru le posrednik in bi dela gotovo

oddala komu drugemu. Tisti, ki si bo pridobil koncesijo, bo moral poskrbeti tudi za sanacijo že zropanih predelov in za sanacijo po koncu izkoriščanja gramoznice. Z ureditvenim načrtom je predvidena revitalizacija površine v vodno-rekreativne namene. Frankovčani močno dvomijo, da bi bilo to mogoče, ker so prepričani, da bi pri globinskem izkopu skozi podtalnico vdrle odplake in bi namesto vodnega parka dobili greznico. Za mnenje bo potrebno zaprositi strokovnjake. Seveda pa lastniki razmišljajo tudi o možnosti, da gramoz izkoris-

tijo le do nivoja podtalnice (1 do 2 metra), nato navozijo zemljo in nerodovito področje spremenijo v obdelovalne površine. Na sestanku so se dogovorili, da bodo tudi Frankovčani izbrali dva predstavnika v iniciativni odbor.

Gotovo je v interesu vseh, da se vprašanje gramoznice končno uredi, vendar so bili pogledi na to, kako priti do legalne rešitve tega vprašanja, zelo različni. Tako so bili nekateri mnenja, da je mogoče gramoznico urediti v nekaj mesecih, drugi spet, da v nekaj letih, največji pesimisti pa so govorili tudi o nikolovem. Ormož načrtuje gradnjo obvoznice in vzdržuje obsežno cestno omrežje. Gramoz bo mo torej potrebovali, in če se ne moremo dogovoriti, da bi ga pridobivali doma, ga bomo pa kupovali od sosedov.

GOVORI SE ...

... DA je zadnje čase mestnega župana obdajala tančica skrivnostnosti. Ljudje okoli njega pa so šepetali: "Naš župan je imel 31. januarja petdeset let. Pa nikomur ne povej."

... DA se ptujška Agencija za plačilni promet občasno še ukvarja z jugodinarji. Vsaj 22. januarja 96 je bilo tako.

... DA država podpira jezikovno nevednost državljanov. Sicer bi bili le-ti kritični do uradnih tekstov, ki prihajajo s sodišč in drugih uradnih ustanov. Jezik na njih je obupen, o strokovnosti odločitev pa laiki težko sodimo. Toda če smo površ-

ni na enem, smo lahko tudi na drugem področju.

... DA je bivši lenarški izvršnik sam sebi posodil občinski denar. Sedaj pravi, da mu ga ni uspelo opleniti in ga torej tudi vrniti ne more. Ljudje pa govorijo, da je denar "izhlapel" v bencinsko črpalko.

... DA se v Ptuj, verjetno na Mestnem trgu, pripravljajo velik sprejem. Občani bodo s častmi množično sprejeli oba vračajoča se državna sekretarja.

... DA je v Hajdošah glavni poveljujoči gasilske zveze dejal, da bo po nekaj letih velikih dotacij društvo sedaj nekaj časa v investicijski senci. Ali tako misli tudi po plesu z mlado tajnico društva, še ne vemo.

Mercator SVS d.d.

AVTO salon

Ormoškarc 3, Ptuj, tel.: 062/778 850

PROTON 415 GLI
19.990 DEM

PROTON 415 GLSI
21.990 DEM

PROTON 416 GLXI
23.990 DEM

proton

PO NAJSODOBNEJŠI MITSUBISHIJEVI TEHNOLOGIJI!

MOŽNOST PLAČILA NA KREDIT informacije pri prodajalcu (tel.: 062 778 850)

Izvedeli smo

TISKOVNA KONFERENCA OB 36. KURETOVANJU

V restavraciji Ribič bo v torek tiskovna konferenca ob 36. kurentovanju, ki ga pripravlja GIZ Poetovio Vivat. Na njej bodo predstavili program prireditve in spremljajočo ponudbo. Za častno pokroviteljstvo so organizatorji letos prosili predsednika vlade dr. Janeza Drnovška in ga tudi povabili v pustni Ptuj.

PUSTNA ZABAVA ZDOMCEV V GRUITNU

Upravni odbor društva Maribor pripravlja 17. februarja ob 19. uri pustno zabavo v Bürgerhausu v Gruitnu (HANN). Ob 20. uri bosta goste obiskala tudi hildenski princ in princesa s svojim spremstvom. Zbrane bo zabaval znani ansambel Štatenberg. Najlepše maske bodo nagradili.

BTC ZA PTUJSKO KURETOVANJE

Blagovno-trgovinski center Ljubljana, ki je eden največjih tovrstnih centrov v Sloveniji, bo v letošnji prvi številki BTC vodnika precejšnjo pozornost namenil letošnjemu ptujskemu kurentovanju z enajstdnevnim programom zabavnih prireditev. Izdal jo bo v začetku februarja, kurenti pa na območju centra pričakujejo 9. februarja. BTC vodnik bo tako pomembno prispeval k promociji ptujškega kurentovanja, saj si boljše reklame na enem mestu ni mogoče zamisliti. BTC Ljubljana dnevno v povprečju obišče okrog 20 tisoč ljudi.

M-BANKA NA SLOVENSKEM TRGU

V prostorih bivše prodajalne Laura na Slovenskem trgu v Ptuj bodo 7. februarja odprli M-banko.

OBNOVA PRODAJALNE OBLAČILA V LACKOVI

Mercatorjevo prodajalno Oblačila v Lackovi ulici v Ptuj prenavljajo. V tem tednu jo bodo na novo opremili, da bi bila za kupce in prodajalce še prijaznejša.

25 LET OBMOČNE OBRNE ZBORNICE PTUJ

V ponedeljek se je v razširjeni sestavi sestel izvršilni odbor Območne obrtne zbornice. S predsedniki sekcij so se pogovarjali o programu prireditev ob 25-letnici Območne obrtne zbornice Ptuj, ki jo bodo praznovali letos. Osrednja prireditev bo junija.

PRIZNANJA ZA 10, 15 IN 20 LET OBRATOVALNICE

V posameznih sekcijah Območne obrtne zbornice Ptuj so te dni pričeli deliti posebna priznanja in plakete za 10, 15 in 20 let dela posameznih obratovalnic. V torek so jih podelili v trgovski sekciji, danes pa bodo priznanja podelili gostincem.

V SOBOTO NA PTUJSKEM TV KANALU

Na programu je informativna oddaja s predstavitvijo nekaterih pomembnejših dogodkov. V Termah Ptuj so predstavili nov prospekt, trgovina znotraj Mercatorja se je preoblikovala, v Raju so odprli prostor za nekadilce in nealkoholike, izšla je druga številka Ptujčana.

Pripravila: MG

Izvedeli smo

Tekoči račun

M banka se v Sloveniji uvršča med mlajše banke, vendar v zadnjih dveh letih beleži zelo hiter razvoj na vseh področjih poslovanja in tudi visoko rast bilančne vsote. Zelo pomembno mesto v razvoju storitev v banki namenjajo tudi poslovanju s privatnimi komitenti tako na področju pridobivanja finančnih sredstev kot tudi gotovinskih in potrošniških posojil.

Tekoči račun M banke vam omogoča naj sodobnejši način poslovanja z denarjem. Pribrani vam številne poti in omogoča niz ugodnosti, kot so:

- brezgotovinsko plačevanje blaga in storitev
- poslovanje s plačilno kartico Eurocard in Magna
- dovoljeno negativno stanje - limit na tekočem računu
- plačilo obveznosti po vašem nalogu - trajnik
- dvigovanje gotovine na bančnih avtomatih BA mreže, PTT enotah in večini drugih poslovnih bank v Sloveniji
- potrošniška in gotovinska posojila po konkurenčnih obrestnih merah.

Vabimo vas v novo poslovalnico na Ptuj, Slovenski trg 3, od 9. 2. dalje.

Korak v pravo smer - obisk M banke

PTUJ / NOV CIKLUS REZBARIJ IN SPOMIN NA PTUJ

Demonični duh kurenta nad Ptujem

Približuje se največji ptujski praznik, pust. Tisti, ki ga jemljejo zares, vedo, da se bo duh starodavnega običaja zbudil takoj po svečnici. Takrat se bodo lahko mladeniči ponovno preoblekli v kurente, ki bodo grozeče in hkrati veselo pozvaljali med ljudmi. In če jim boste prišli dovolj blizu, boste začutili demonično moč njihove objestnosti.

Boris Žohar: Demonični duh

Največji poet ptujskega kurenta, Ptujčan Boris Žohar, pa misli nanj tako rekoč vse leto. Nič koliko kurentov je že zaživel pod njegovim čopičem. Lani se je ves predal novi tehniki, rezbarjenju.

Boris Žohar je rezbaril, klesal in nasploh oblikoval les seveda že prej. Tokrat pa se je odločil iz rezbarij napraviti modele in ulivati mavčne odtise. Vsi prikazujejo kurenta in so namenjeni spominu na Ptuj.

Gre za povsem nove motive, torej motive, ki jih Žohar še ni upodobil. Seveda je njegov kurent že na daleč prepoznavno žoharjevski. Tudi pojavlja se v situacijah, ki smo jih vajeni: plešoč z rožami namesto trakov, med drevesi, med vaškimi hišami, z drugimi maskami, nad Ptujem. Prav motiv kurenta, ki se dviga nad veduto Ptuja, nosi v sebi bistvo Ptuja — mesta, prežetega z duhom kurenta tudi v nepustnem času. Tako vidi in čuti Ptuj Žohar. Gotovo mu lahko pritrdimo, in to še toliko bolj, ker se pričinja predpustni čas, v katerem se poloti Ptujčanov poseben nemir, lahko bi rekli, da jih celo obsede duh kurenta.

Boris Žohar je natančen in potrpežljiv. Prav takšen

Nešteto ur je potrebnih, da se na ravni površini lesa pojavijo kurent in drugi liki. Foto: M. Zupančič

mora biti, da v kos lipovega ali topolovega lesa z nešteti vbodi in ugrezi izdolbe toliko pravih črt, da se na prej ravni površini pojavijo plastični kurent in drugi liki. Za razmeroma majhno rezbarijo — največje so velike 36 krat 22 centimetrov — porabi dva ali tri tedne. Dela lahko tudi ves dan, le kadar se pojavijo žulji, mora odnehati. Na njegovi delovni mizi si ogledamo vsa mogoča pomagala, ki še najbolj spominjajo na kozmetične pripomočke ali kirurško orodje, tako majhni in natančni nožički, dleta, igle in žličke so to. Vsaj dvajsetkrat mora Boris Žohar započiti takšno dleto na istem mestu v les, da pride v želeno globino. Nato pa še nešteto krat, da se odlušči prav tisti košček lesa, ki se mora, da bo poteza prava.

Boris Žohar je doslej izrezljal osem različno velikih rezbarij z motivom kurenta, po katerih je napravil silikonske modele, v katere uliva mavec. Posušen odlitek še pobarva in polakira ter opremi s podstavkom, če želi samostojnega, ali ga nalepi na paspartu in uokvirji kot sliko. Obe različici pripravljata zato, da si bodo lahko tisti, ki bodo obiskali Ptuj, odnesli kurenta v novi podobi k sebi domov. Boris Žohar napoveduje, da cena tega spominka v manjši izvedbi ne bo visoka, nekoliko dražji pa bodo seveda največji odlitki, ki bodo bolj zanimivi kot darila ob posebnih priložnostih. Sicer pa se Žohar s prodajo sam ne namerava ukvarjati, saj se ves posveča delu. Meni, da ne moreš hkrati kakovostno početi enega in drugega. Veliko potov je imel že s pridobivanjem znaka kakovosti za spominke kot izdelke domače obrti. Znak kakovosti mu je za vsak različni odlitek posebej priznala Obrtna zbornica Slovenije.

Ptuj, ki s svojimi turističnimi ambicijami naravnost kliče po prepoznavnem liku, kar kurent nedvomno je, je z Žoharjevimi odlitki pridobil tudi nov, prepotreben turistični spominek. Paleta Žoharjevih malikovalskih upodobitev kurenta pa je obogatena za osem novih rezbarskih stvaritev, za katere avtor obljublja, da jih bo dodal še nekaj in jih zaokrožil v samosvoj ciklus.

Milena Zupančič

ORMOŽ / ZBIRATELJSKA STRAST

Zbiram, torej sem!

Nekateri je imajo v izobilju, drugim je popolnoma tuja — zbirateljska strast namreč. Kdo ve, katera sila žene zbiratelje, da vlagajo ure in dneve svojega življenja v dejavnosti, ki jim ne prinesejo nobene materialne koristi. Kljub temu pa se zadoščenje ob kakšnem izjemnem zbirateljskem primerku gotovo da primerjati s tistim ob dobitku glavne nagrade na lotu.

Ljudi torej poleg vseh drugih klasifikacij lahko razdelimo tudi na zbiratelje in tiste, ki to niso. Zvonko Bešvir iz Ormoža sodi gotovo med zbirateljske skrajneže, poleg tega pa so predmeti njegovega zbiranja tudi nekaj posebnega. Ukvarja se namreč z zbiranjem kaktej.

Z zbiranjem kaktusov se je Zvonko Bešvir pričel ukvarjati leta 1968. Prve primerke je dobil od sosedu, nekaj pa jih je kupil na razstavi v Mariboru. Odločil se je za atraktivne, a žal zelo zahtevne primerke, neprimerne za njegovo takratno začetniško znanje. Seveda jih je pridno zalival in "uspeh" ni izostal.

Danes ima v svojem rastlinjaku okrog 500 do 600 različnih vrst kaktej. "Sem član Društva ljubiteljev kaktej v Ljubljani, ki šteje okrog 200 članov, in podobnega društva

v Avstiji. Na ta način sem poznal veliko ljudi, ki se tudi ukvarjajo s tem hobijem. Nekateri so zbiralci, drugi se z vrtnarstvom ukvarjajo profesionalno. Na takšnih srečanjih izmenjamo veliko informacij in nasvetov, ki so poleg izkušenj in tujih specializiranih revij najboljši vir informacij. Seveda pa poteka tudi živahna izmenjava."

Iz majhnega števila kaktusov, ki najdejo svoj prostor pri vsaki hiši, je v skoraj tridesetih letih zrasla prekrasna zbirka. Takšnih je v Sloveniji

mogoče deset. V začetku je Zvonko kaktuse kupoval, kasneje je hotel vedno zahtevnejše in redkejše sorte, ki jih v naših cvetličarnah ni mogel dobiti, zato je naročal seme in rastline iz tujine. Nekoč je od ptujskega kolega dobil zavitek semen, iz katerega je zrastle čez 50 različnih vrst kaktej in okrog 5400 primerkov. Kmalu sta postala stanovanje in terasa premajhna za vse cvetlične lončke, zato je zgradil rastlinjak, pa ga kmalu razširil. Kaktusi zahtevajo tudi pozimi primerno temperatu-

ro, zato je rastlinjak potrebno ogrevati, kar je povezano s precejšnjimi stroški. Seveda tudi lončki, gnojila in druga oprema niso zastoj. Vse to pa očitno odtehta užitek, ko zbiratelju uspe vzgojiti kakšen nov primerek in ko prvič zacveti ter razvije seme.

Za laika je kaktus enak kaktusu, vendar še zdaleč ni tako. Vsaka vrsta ima tudi po več sto variacij. V rastlinjaku Zvonka Bešvirja je vsak kaktus opremljen z etiketo, na kateri je napisano njegovo latinsko ime — to je le zaradi reda in za orientacijo obiskovalcem, saj lastnik ne potrebuje *plonk listkov*. Zapletena latinska imena kar stresa iz rokava, za vsak kaktus tudi natančno ve, od kod prihaja. Nekateri imajo prav zanimivo zgodbo.

Vsako pomlad ga s svojimi cvetovi še vedno razveseljuje nekaj primerkov iz zbirke, ki jo je dobil od mame za svoj 21. rojstni dan. Marsikaterga je naročil iz tujine in ti so povezani z zgodbami o kopici birokratskih zapletov.

Zvonko je za ljubitelje in morda tudi bodoče zbiralce kaktusov izdal tudi nekaj zelo koristnih nasvetov: "Vsak kaktus bi potreboval takšno sestavo zemlje, kot jo ima na svojem rastišču v divjini. To je seveda nemogoče, saj je večina kaktusov iz zelo eksotičnih krajev. Kaktusi najbolje uspevajo v nevtralni zemlji, pri pH 6. Za presajevanje uporabljaj mešanico zemlje, ki je sestavljena iz dobro preperle bukovolistke, opečnega drobirja in kremenčevega peska. Po primerno zemljo za kaktuse sem se vozil tudi na Pohorje in v prtljniku mojega avtomobila je iz Primorja primala tudi kakšna vreča terarose. Poizkusil sem tudi s šoto, vendar se je izkazalo, da za kakteje ni najbolj pri-

Kako presajamo kaktuse? Zvonko Bešvir odgovarja: "Previdno!"

vsak zbiratelj in tudi vrsta kaktusa svoje zahteve. Nekateri kolegi namenijo kaktusom, ki rastejo v koritu 50 krat 30 cm, 2 decilitra vode na leto, drugi spet več. Veliko bolj je kaktuse zalivati kot pršiti, ker sicer speremo belo plast, ki nekaterim kaktusom daje posebno lepoto. Najbolje jih je zalivati zvečer, ko se ohladijo in odprejo pore. Za eno zalivanje svoje zbirke porabim 400 litrov deževnice. Tu in tam kaktusom namenim malo gnojila ali pa jih zalijem s cvetalom za kakteje. Pri presajevanju velja nepisano pravilo, da stebričarja ni potrebno presaditi, dokler v lončku lahko stoji brez opore, bučaste kakteje pa je potrebno presaditi, ko prerastejo rob lončka. Hitrost rasti je odvisna od sorte in razmer, v katerih raste. So primerki, ki jih ni potrebno presajevati tudi po 15 let. Poleti naj bodo kaktusi na prostem. Sicer pa za uspešno gojenje kaktusov velja: čim manj zalivanja ter čim več

Danes je tudi med kaktusi že veliko križancev, posebno zanimivi pa so kaktusi, ki so cepljeni na različno podlago. Razmnožujemo jih s potaknjenci ali semenom. Če za kaktuse primerno skrbimo, nas razveselijo s prekrasnimi cvetovi najrazličnejših barv, oblik in vonjav. Vendar je v večini primerov užitek zelo kratkotrajen, ker cvetovi ovenejo že po nekaj urah.

Zvonko Bešvir se je poleg kaktusov ukvarjal še z zbiranjem značk, kovancev, gojenjem papig in ribic, najnovejša strast pa so minerali. V rastlinjaku so poleg kaktusov svoj novi dom po poletnem sprehoju po ormoških vrtovih našli znana kača (kraljevi piton) in njena kosila — bele miške. Če ste pričakovali odgovor na vprašanje, zakaj nekateri med nami zbirajo, drugi pa ne, vas moram razočarati. Na to vprašanje je Zvonko dejal le, da ga neka sila žene naprej in da preprosto ne more ne-

PIŠE: MATJAŽ GERL / S POTI PO IRANU — 4.

PIŠE: BRANKO CESTNIK / PISMO IZ RIMA

Dežela, ki je zbolela za vero

Tipologije rimskih gospa

"Ko pišete o ženah, namočite pero v mavrico," svetuje Denis Diderot — francoski filozof iz XVII. stoletja. No, namočil bom računalnik v pisano mavrično milino in zapisal teh nekaj vrstic o rimskem nežnem spolu.

O tej ljubki zadevi se verjetno ne bi razpisal, če ne bi naletel na Vanzinov sestavek o rimskih ženah. Enrico Vanzina se ob sobotah javlja v rubriki *Rimska beležka* na straneh časopisa *Corriere della sera*. Lahko ga vzamemo kot predstavnika tiste subknjiževnosti, ki smo jo obravnavali v prejšnjem *Pismu iz Rima* pod imenom *bastardna peresa*. No, ta pisec najprej definira rimski nežni spol, potem pa ga klasificira v štiri tipe. Ker v svojem kratkem in pikrem članku uporablja tipično rimske kulturne vzorce in izraze, ga ne moremo kratko malo povzeti ali prepisati. Potrudili se bomo prevesti in razširiti njegove tipologije v splošne, tudi za Slovenijo in Ptuj veljavne kategorije.

Rimske ženske definira kot *važnejše od Milančank, bolj ognjevite od Sicilijank, bolj razuzdane od Bolonjčank, bolj smešne od Neapeljčank, bolj nore od žensk iz Vicenze in bolj provincialne od onih iz Bergamo*. Ker so takšne, trdi Vanzina, mu je neizogibno o njih razmišljati in pisati.

Obstaja tako imenovani razred *lažnih blondink*. To je tip naučeno sodobne in narejeno samozavestne ženske, ki nastopa hladno in vzvišeno. V bistvu je slabo izobražena in morda prihaja iz nižjih družbenih razredov, ampak danes živi v boljših mestnih predelih in njen mož dobro zasluži. Ker je moderna, je po eni strani seveda mentalizirana na telematske in managerske mišljenjske vzorce, po drugi strani pa dokaj zavzeto goji ideal fizično zdrave in vitke ter duhovno emancipirane ženske. Vse to seveda na smešno poaristokratiziran način. Skratka, poskuša biti čim bolj podobna ženskam iz reklam, ženskam iz rumenega tiska.

Lažna blondinka, kot ugotavlja Vanzina, se zadnje čase nekako kulturno-romantično prebujata. Odkriva čar starodavnosti in vse pogosteje jo je moč opaziti, kako hodi po starem mestnem jedru, rado vedno se ozirajoč po cerkvah in spomenikih. Zadnje čase zapušča prestižne obmestne četrti in se naseljuje v majhna stanovanja v centru. Vse v imenu kdove kakšne pristnosti.

Drugi tip rimske ženske se imenuje *radical chic*. *Radical chic woman* je potomka, če ni bila celo sama akterka, revolucionarnih dogajanj iz leta 1968. Za razliko od lažne blondinke je politično levo usmerjena, se pretirano ne maže, se oblači, kot pravimo, ustvarjalno in svobodno. Ta post-hipijka je prepričana, da je napredna, kulturno razgledana, da na tiho spreminja družbo, da soustvarja boljši svet. Škoda, da jo ta samozavest popelje v nekakšno samoobčudovalno samozadostnost. Škoda, da na koncu tudi ona podleže konvencijam: ve se, v katera gledališča bo zahajala, katere knjige bo prijateljcem darovala, katerim

idealom se bo poklonila, kakšne vse depresije bo imela.

Sik radikalka je trenutno v procesu revizije. Začenja sprejemati, kot se temu reče, *dobre plati kapitalizma*, ameriške geopolitične prepotentnosti, masovne malomeščanske kulture ..., vsega tega, čemur se je še pred desetletjem močno upirala.

Tretji tip rimske ženske je *klasična malomeščanka*. Brez posebne prefinjenosti povzema tiste vedenjske vzorce, ki jih na veliko in po znižanih cenah prodajata televizija in rumeni tisk. Je komunistično uporna, če je plača prenizka; je fašistično razjarjena, ko je treba napoditi cigane iz njene četrti; skratka, je poosebljena javno mnenje.

Tudi rimska malomeščanka se spreminja. Z zamudo je odkrila erotiko, ironizira Vanzina. Odkrila je, da je njen močicelec čez dan — na cesti, v službi, preko televizije — podvržen premnogim spolnim stimulacijam. Tako je začutila potrebo, da postane spolno kompetitivna tudi ona. Nabavila si je mrežaste nogavice, ozka krila, velike okrogle uhane, bolj živahno rdečilo ... in v te stvari odeto jo je moč danes srečati po večblagovnici, kako premetava kupe znižanih majčk in srajčk.

Četrty Vanzinijev tip rimske ženske je edini, ki se že dolgo ne spreminja. Ta tip najbolj poosebljajo *prodajalke iz centra*. To so preprosta dekleta. Njihov *look* je vedno enak. Nobene megalomanske ideje o sebi in življenju nimajo. Le službo obdržati, v soboto se v diskoteki lepo imeti, na počitnice s fantom iti, nekega dne se mogoče z njim poročiti ...

Tako! Enrico Vanzina tukaj konča svojo tipologijo lokalnih milin. Ker na dan preživim povprečno dve uri na rimskih ulicah, se mi ni bilo težko posvetiti preverjanju stanja, ki ga opisuje. Res, veliko rimskih žensk bi se dalo s kančkom ironične predrznosti stlačiti v te štiri razrede. Veliko pa je takšnih, ki jih ni moč dati v nobenega od pravkar navedenih predalčkov. Čeprav je skoraj nemogoče klasificirati ljudi, bi lahko Vanzinijevo tipologijo dopolnili še z mnogimi tipi rimskih gospa. Zaenkrat dodajmo samo še naslednji tip: recimo mu *klasična mati iz periferije*.

Klasična mati iz periferije je že dolgo tega izgubila to, čemur sodobna površna miselnost pravi *ženski čar*. (Morda je prav zaradi tega naš pisatelj ni upošteval?) Utrujeno od mnogih bitk, često obolelo, često živčno, pa vendar pripravljeno na nove spopade z življenjem jo srečamo na avtobusu, ko se vrača s tržnice, polna vrečk, iz katerih gledajo razne solate in testenine raznih oblik. Še vedno pogumno stika po stojnicah, išče pomeni blago, in še vedno trdno verjame, da bo osrečila moža in deco, če jih bo znala za mali denar dostojno obleči, če jim bo napravila dobre spagete. Kajti to je njeno poslanstvo: poganjati naprej, kar je ostalo od na pol razbite družine; verjeti, da je familija tisto ta pravo kljub možu, ki ga ni nikoli doma, kljub otrokom, ki so ve manj pridni in podložni.

Upajmo, da bodo Vanzina in njemu podobni opazovalci življenja nekega dne tudi na teh požrtvovalnih vsakdanjih materah iz rimske periferije zapazili mavrični ženski čar.

Branko Cestnik

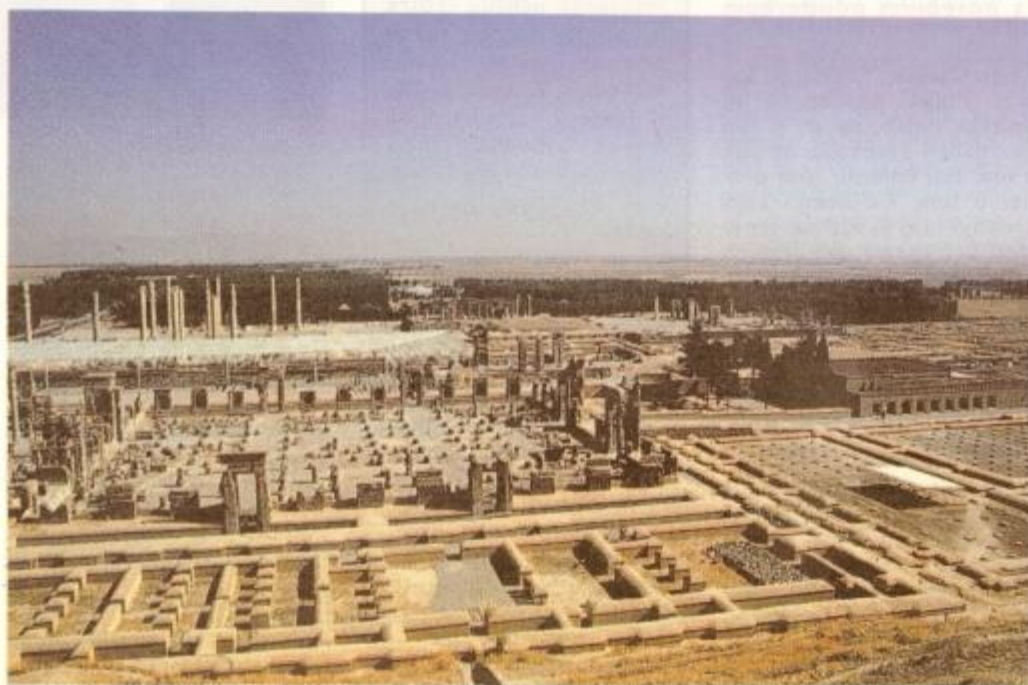
Iz Esfahana sva se odguncala proti jugu in pristala v Shirazu, mestu, ki je najbolj znano po tem, da nedaleč stran leži eno najpomembnejših mest zgodovine Persepolis. Veliko skrivnostnih zgodb starega orientala je povezanih s tem neverjetnim krajem, ogromno bogastva je zamenjalo lastnike v tem mestu, veliko vojn se je bilo zaradi njega in malo mož ga je osvojilo. O njem je napisanih mnogo knjig in mnogo ugibanj. Vse drugo prepuščam vaši radovednosti in zgodovinskim knjigam.

STOLPI TIŠINE

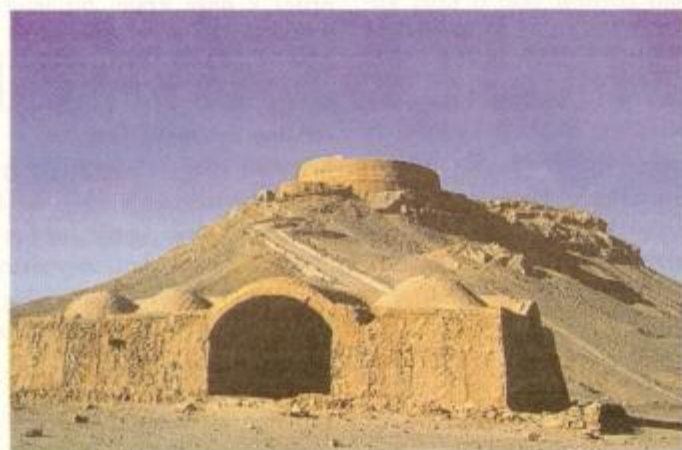
Na meji dveh puščav — slane puščave Dasht-e Kavir in peščene Dasht-e Lut — leži Yazd. Mesto je revnejše in cenejše. Na potovanju po Iranu se mu kar nekako ne smete izogniti, saj je največji center perzijskega praverovanja zoroastrianstva. V mestu je svetišče, v katerem že več kot 1400 let gori zoroastrijski sveti ogenj in v katerem se opravljajo obredi. Nekaj kilometrov iz mesta pa ležita dva zoroastrijska stolpa tišine in ostanki zoroastrijskih nasebin z nenavadno arhitekturo.

Stolpa ležita na približno sto metrov visokih in strmih vzpetinah. Služila sta kot nekakšno pokopališče. Po zoroastrijskem verovanju je namreč onesnaževanje zraka ali zemlje nedopustno, zato mrličev niso pokopavali ali zažigali. Izpostavili so jih na stolpe tišine, kjer so trupla požrli krogarji. Na enem izmed stolpov sva z Jano odkrila dva ostanka človeških sklepov. Zadnje truplo so na stolp izpostavili pred približno 50 leti.

V Yazdu še danes živi zoroastrijska manjšina, ki šteje približno 12 tisoč pripadnikov. Mesto nudi s svojimi z blatom ome-

Pogled na Persepolis.

Stolp tišine v okolici Yazda.

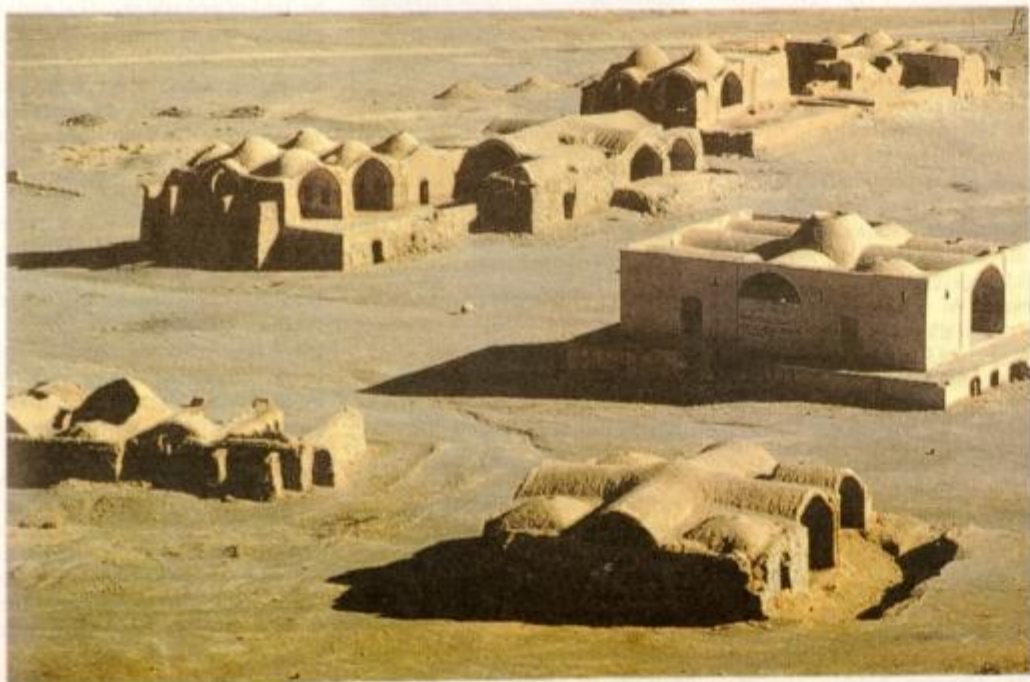
tanimi ulicami zares nenavaden pogled. Barvnega kontrasta med okoliško puščavo in zgradbami skorajda ni, tako da se zdi, kot da bi se puščava nadaljevala v mesto. Videti je mogoče tudi vetrne stolpe, ki ob

peklenski poletni vročini ulovijo vsako najmanjšo sapico in jo popeljejo v podzemne prostore.

Če je le mogoče, se za potovanje v Iran odločite med koncem septembra in začetkom decembra ali od marca do maja.

Poleti temperature v nekaterih delih Irana namreč dosežejo tudi 50 stopinj Celzija in več. Predvsem se je v tem letnem času treba izogibati nižinam ob Perzijskem zalivu.

V Yazdu sva si zaradi nižjih cen — tudi drugače je vse neverjetno poceni — privoščila prave perzijske požrtije. Izbira sicer ni kdove kako pestra, je pa hrana odlično pripravljena. Najobičajnejša jed v Iranu je zagotovo chelo kabab, trakovi ovčetine ali jagnjetine s kupom riža in popečenimi paradizniki. Meso je ponavadi prelito še z curryjevo omako. Juje kebab je isto, le da ovčetino nadomešča piščanec. Radi jedo tudi jogurt. Kruha v Iranu skorajda ne uporabljajo razen v obcestnih "snack barih". Kruh nadomešča lavash, velikanski palačinki podobni copat, ki ga z rokami trgaš na manjše kose in si jih tlačiš v usta. Zajtrk je običajno kombinacija lavasha z jajcem ali medom. In seveda obvezen čaj. Iranci so tudi mojstri za najrazličnejše slaščice, ki pa so običajno prav neverjetno sladke. Skorajda v katerikoli gostilni se za približno dva dolarja naješ do onemoglosti.

Stolpa tišine v okolici Yazda.

PREDPUSTNI POGOVOR Z ETNOLOGOM ALEŠEM GAČNIKOM

Kurent osvaja svet - bogatenje ali razvrednotenje

Pust, posebej pa še kurent, lik Ptujkega in Dravskega polja ter Haloz, je inspiriral že mnoge umetnike in znanstvenike. Pojav pusta, njegovih šem in navad ter samih mask že dobro desetletje zaposluje tudi etnologa s Pokrajinskega muzeja Ptuj Aleša Gačnika.

Zal je za raziskovanje pusta na voljo zelo omejen čas, dobra dva tedna med svečnico in pustnim torkom, zares intenzivno pa samo nekaj dni pred pustom, ko se šemimo bolj množično. To je čas, ko Aleš Gačnik skupaj s profesionalnim televizijskim snemalcem že nekaj let sistematično snema pustno dogajanje. To je čas, ko je potrebno pridobiti čim večje število informacij, ki potem čakajo na strokovno obdelavo. Sicer pa je tudi tema doktorske disertacije, ki jo Aleš Gačnik pripravlja na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, tesno povezana s pustom, natančneje z izdelavo metodologije varovanja, raziskovanja in promocije kulturne dediščine s posebnim poudarkom na dediščini maskiranja in fenomenu kurenta.

Aleša Gačnika zanimajo tako tradicionalne kot novodobne maske. Zdi se mu narobe, da so se nekoč etnologi zanimali zgolj za arhaične maske, in meni, da je za stroko pomembno posvečati raziskovalno pozornost tako arhaičnim oblikam tradicionalnih šeg in navad ter mask kot njihovem spreminjanju do danes, pa tudi novim šemam.

● **Menite, da se bodo maske, ki nastajajo danes, ohranile?**

Aleš Gačnik: "Številne novodobne maske imajo zelo kratko življenjsko dobo, saj odseva novodobno maskiranje velikokrat neko aktualno družbeno dogajanje in vplive različnih medijev. Tudi med novodobnimi maskami pa lahko najdemo pustno klasiko. Pika Nogavička ni povezana s pustnim izročilom, pač pa z literaturo, filmom, televizijo, pa se ohranja že desetletja in je torej že pustna klasika. Zelo spreminjajoče so podobe politikov. Pred leti smo zasledili med maskami podobe Milana Kučana, Peterleta, Janše. To so prehodne maske. Pojavijo se, že naslednje leto pa lahko te podobe zamenjajo podobe drugih politikov."

● **Zanimiv je razvoj naše najbolj znane pustne figure, kurenta. Ima bogato zgodovino, v novem času pa nas preseneča s tem, da se je preselil tudi izven avtohtonega okolja, Markovcev in drugih vasi, pa celo iz Ptujke. Menite, da je to prav?**

Aleš Gačnik: "Etnologi so nekoč, morda še danes, delali velike napake, ko so ljudem svetovali, kako naj se šemijo. To ni prava rešitev. Sam sem se pred leti odločil, da ne bom nikoli svetoval tega. Moja prvenstvena vloga je, da poskušam razumeti fenomen maskiranja ter s tem tudi različne modifikacije kurenta. Kurent je skozi zgodovino doživel toliko pomenov, ki nimajo nobene povezave s tradicijo, da lahko rečemo, da je kurent, korant ali kurant — še celo za ime se nismo zedinili — naša večna neznanica in draž. Kljub številnim inspiracijam še vedno ni pojasnjen njegov izvor. Lahko pa rečemo, da je neke vrste starosta med tradicionalnimi pustnimi liki na Ptujskem in Dravskem polju ter v Halozah."

● **Kurent se je pojavil tudi drugje, potuje v druge kraje, v druge države, potuje tudi taktar, ko ni pusta, povsem nov fenomen pa je, da se oblačijo v kurente ljudje, ki niso doma od tod, ampak denimo v Dupleku pri Mariboru. Kurentovo opravo pač lahko vsakdo kupi ... Bomo na ta način razvrednotili kurenta ali bomo zato kaj bogatejši?**

Aleš Gačnik: "Dejstvo je, da bi na zemeljski obli težko našli kakšno masko, ki bi ji ljudje dali toliko najrazličnejših pomenov in vlog kot kurentu. Metaforično bi lahko rekli, da kurent osvaja svet.

To je lahko dobro, lahko je pa tudi slabo. Različni kurenti menijo, da je pozitivna promocija takoj, ko gredo v svet. Da je promocija že v trenutku, ko se kurenti pojavijo v Franciji, na Japonskem, v Ameriki in še kje. Ob tem se premalo zavedajo, da lahko gre tudi za negativno promocijo. Zelo težko bi natančno rekli, kdaj gre za pozitivno, kdaj pa za negativno promocijo, vsekakor pa je problem v tem, da se kurenti premalo zavedajo pomena kurentov. Nastopajo izven tradicionalnega prostorskega in časovnega konteksta, zunaj pustnega časa. Skozi te nastope ustvarjajo neko novo mitologijo, neko novo obredje, ki velikokrat nima nobene povezave s tradicionalnim obredjem. Spreminjajo se navsezadnje tudi sami materiali, iz katerih je napravljena kurentija. Kurent je v pretresu. Svoje poslanstvo vidim v tem, da poskušam razumeti fenomen kurenta danes in da nakažem, kaj se lahko zgodi s kurentom, če ga bomo razvili v smislu

Slovenska akademija znanosti in umetnosti pripravila po naročilu Zavoda za šolstvo računalniški CD-room Maske na Slovenskem, ki bo predvidoma končan v letošnjem letu. Vseboval bo 1000 strani besedila, 2000 fotografij in videografijo. Gradivo pustnih šem in običajev ptujke regije pripravlja Aleš Gačnik.

Spomladi, ko bo na Ptuj gostovalo Evropsko združenje karnevalskih mest, bo izdana zgoščenka z glasbo Milka Lazarja z naslovom Mit o kurentu, ki jo je avtor napisal ob lanskoletni razstavi Mitologija Žoharjevega kurenta.

simbola, maskote, v smislu folklornega lika, kot pustni lik ... Razvoj simbola ali maskote ima drugačno logiko. Nastop kurenta na letošnji Zlati lisici — nastopili so kurenti iz Dupleka — je izredno zrevoltiral ptujke kurente. Po eni strani sem bil tega celo vesel, saj bodo ptujski kurenti lažje razumeli gnev na primer markovskih kurentov nad tem, da so se pričeli v kurente preoblačiti tudi Ptujčani. Prihaja čas, ko se bodo kurenti morali obrniti tudi sami vase, razmišljati o tradicionalnih pomenih in navezavi na sodobno pustno prakso."

● **Morda smo bili preveč prepričani, da kurent živi tudi v tukajšnjih prebivalcih. Ampak potem, ko si nadenejo masko domačini iz Dupleka, se izkaže, da morda kurent le ni vgrajen samo v dušo človeka z Dravskega in Ptujkega polja ter Haloz ...**

Aleš Gačnik: "Težko bi kaj rekel. Ptujski kurenti so za dupleške dejali, da so si oni sicer nadeli kurentijo, ampak da niso bili kurenti. Sam dvomim o tem. Če nekdo kupi kurentijo in si jo nadene ter je videti kot kurent, pri tem pa obvlada vsaj minimalno vedežje o obrednosti, se prezentira v javnosti kot kurent. Tako gre za bolj simboličen konflikt v navezavi na lokalno pustno izročilo."

● **Menite, da ima Ptuj kak močnejši simbol, kot je kurent?**

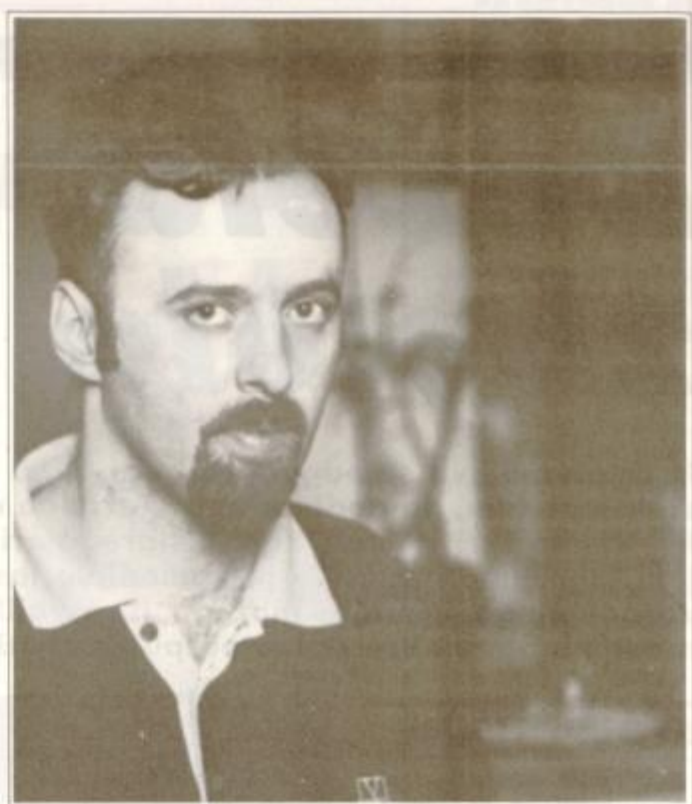
Aleš Gačnik: "Gotovo je, da postaja kurent vse bolj simbol Ptujke in ptujke regije, postaja tudi zaščitni znak kulturnih, športnih in turističnih prireditelj, pa če nam je to všeč ali ne. Če želimo ptujkega kurenta razvijati kot simbol Ptujke in okolice, bomo morali razmišljati tudi o tem, kako je možno kurenta kot lik zaščititi. To je sicer sedaj še povsem odprto vprašanje, ki se bo moralo ravnati po Unescovi metodologiji in v skladu s teorijami tistih znanosti, ki se ukvarjajo z varovanjem kulturne dediščine."

● **Že dobra tri desetletja je ptujski pustni karneval osrednja prireditev za širšo regijo. Že nekaj let ga poskušamo spremeniti, obogatiti, izboljšati. Letos ste zadolženi za strokovno vodenje tega kurentovanja. Kako si zamišljate ptujski pust?**

Aleš Gačnik: "Zal so pripravili na kurentovanje stekle prepozno. Kljub temu poskušamo napraviti korak naprej. De-

Kurenta, ki smo ga nekoč poznali samo kot pustni lik, srečamo danes kot zaščitni znak športnih, kulturnih in turističnih prireditev Ptujke, posameznih športnikov in športnih disciplin, najdemo ga celo v vlogi razpoznavnega označevalca ptujkega vojaškega učnega centra in od prejšnjega tedna celo na poštni znamki Slovenije. Kurent je lik, ki je doslej inspiriral že mnoge likovnike, literate, zgodovinarje, etnologe in druge raziskovalce.

jestvo je, da je kurentovanje na Ptuj pripomoglo k promociji in ohranjanju pustne dediščine na Slovenskem. Številne pustne maske so se ohranile pred pozabo. Ko razmišljamo o kurentovanju jutri, je potrebno napraviti neke vrste revizijo kurentovanj. V teh 36 letih so na kurentovanjih nastopile različne pustne skupine — od lokalnih skupin, skupin iz drugih delov Slovenije, pa tudi nekateri evropski gosti. Ta koncept je na neki način potrebno spoštovati in ga ohranjati, po drugi strani pa ga razvijati naprej. Pred nekaj leti smo govorili celo o krizi kurentovanja, ki je pomenila krizo programa in vsebin. Z letošnjim letom želimo vpletati profesionalen odnos do dediščine in do prireditve na ravni programa in vsebin. Želimo razvijati koncept kurentovanja na treh ravneh: na promociji lokalno-regionalne pustne dediščine, na promociji pustne dediščine iz drugih delov Slovenije in na promociji mednarodne pustne dediščine. V kontekstu same povorke, ki gotovo ni najprimernejša oblika prezentacije pustne dediščine, jo je pa potrebno zaradi častiljive tra-

Etnolog Aleš Gačnik

dije ohranjati, želimo vpletati red, jasno ločnico med temi tremi ravnimi.

Obiskovalcem pa je potrebno ponuditi tudi kakšna druga pustna doživetja. Pustno doživetje v Markovcih ali Cirkulanah je povsem drugačno od pustnega doživetja ptujkega kurentovanja. Kurentovanje želimo odpirati navzven. Letos smo dosegli nekaj zavidanja vrednih premikov naprej, neke vrste koordinacijo z drugimi kraji, ki se prav tako ukvarjajo z organizacijo pustnih prireditev. Dosegli smo časovno usklajitev s fašenkom v Markovcih, Cirkulanah in Cirkovcah ter pustnima prireditvama v Vidmu in Dornavi. Obiskovalec, ki bo prišel v naše kraje, bo imel možnost izbire. Prireditve se med seboj ne bodo prekrivale. V prejšnjih letih smo videli, da se v povorki pojavljajo številne folklorne skupine, ki niso imele nobene povezave s pustnim izročilom. S to tradicijo smo prekinili. Ena od novih poti je povabilo folklornim skupinam, naj se našemijo in našemljene predstavijo slovenske ljudske plesne. Mislim, da bo prišlo do zelo zanimive nove kvalitete. Isti pristop smo ubrali tudi pri različnih plesnih skupinah. V prihodnje si bomo prizadevali, da bi v času kurentovanja pri-

šlo do mednarodnega srečanja karnevalskih orkestrrov. Načrtovanje kurentovanja zahteva premišljeno strategijo razvoja, saj smo v zadnjih letih pričali številnim banalizacijam kulturne in povsem etnološke dediščine. Tudi dediščina je omejena vrednota. Potrebno je temeljito razmisliti, kako jo uporabljati v sodobne namene. "Nevaren" je lahko na primer tudi koncept prireditve v Markovcih. Kaj se bo zgodilo s samo vasjo, če pride tja 500 organiziranih avtobusov? To bo katastrofa za prireditve in za vas.

Vsekakor je ptujsko kurentovanje blagovna znamka, ki bi jo bilo potrebno razvijati v smislu blagovne znamke. Podobnih blagovnih znamk, ki bi kurentovanje, na Ptuj nima. Ptujsko kurentovanje lahko postane ena takšnih blagovnih znamk, s katero lahko ptujsko regijo uvrstimo v evropski kontekst. Ne le sama prireditev, pač pa tudi lokalno gospodarstvo ... V kontekstu samih prireditev pa moramo razvijati prireditev kurentovanja na Ptuj tako, da bo uvrščena na seznam najpomembnejših tovrstnih evropskih prireditev, ki se ukvarjajo na eni strani z varovanjem in ohranjanjem dediščine, na drugi strani pa z njenim razvojem."

Milena Zupanič

DORNAVA / ŠOLSKA ZGRADBA KLIČE PO OBNOVI

Dornavske učence zebe

Čeprav šolska zgradba v Dornavi ne šteje več kot dvajset let, je v zelo slabem stanju. Zaradi prostorskih težav se učenci v obstoječih prostorih stiskajo, zelo pa občutijo letošnjo ostro zimo. V dornavski osnovni šoli imajo namreč že več let težave z ogrevanjem, saj je centralna napeljava dotrajana.

Ravnateljica Zdenka Kostanjevec pojasnjuje: "Kljub temu da ves čas kurimo s polno močjo in so radiatorji vroči, so zaradi neustrezne gradnje velike izgube toplotne energije in učilnic ne moremo ustrezno segreti. Najslabše je ob ponedeljkih, ko imamo v učilnicah le 9 stopinj Celzija. Učilnice so hladne ves dopoldan in segrevamo jih tudi z električnimi kaloriferji. Največkrat ne dosežemo več kot štirinajst stopinj."

Učence zebe in prve ure ostanejo kar v plaščih in bundah. Še posebej je mrzlo v telovadnici in učence v lahki športni opremi zebe.

Zraven mraza pa se na osnovni šoli v Dornavi ukvarjajo tudi s precejšnjo prostorsko stisko. Ker želijo

ohraniti enoizmenski pouk, imajo zdaj pouk tudi v večnamenskem prostoru, ki je bil prej namenjen za malico, v njem pa so vozači čakali na avtobus. Učenci dobijo malico sedaj v učilnicah, na avtobus čakajo v tesnih slačilnicah ali na prostem, kjer se tudi oblačijo in obuvajo. V telovadnici so istočasno dva ali trije oddelki, nekateri nižji razredi pa telovadijo kar v učilnicah.

"Projekti za sanacijo in dograditev šolskega prostora so že v izdelavi in upamo, da bomo še letos začeli najnujnejša dela," pravi Zdenka Kostanjevec.

Občani občine Dornava se bodo konec marca odločili za samoprispevek in polovico sredstev naj bi namenili za obnovo šolske zgradbe.

Zdenka Kostanjevec, ravnateljica OŠ dr. Franja Žegeča v Dornavi.

Dornavski župan mag. Tone Velikonja je povedal: "Če zraven vseh omenjenih problemov, ki jih imamo v šolski zgradbi, pomislimo še na devetletno šolanje, se moramo zelo premišljeno lotiti sanacije in gradnje prizidka k osnovni šoli. Z novo lokalno samoupravo smo na tem področju v Dornavi precej izgubili. Po programu sanacije in

gradnje šol v bivši občini Ptuj je bila naša šola na vrsti za obnovo že v lanskem letu, vendar so se z novo ureditvijo občin stvari spremenile. V občinskem proračunu občine Dornava ni dovolj denarja, da bi lahko pokrili stroške sanacije. Ves čas si prizadevamo, da bi čim prej storili vsaj najnujnejša dela. Zavedamo se tudi odgovornosti, da moramo zagotoviti našim učencem enake pogoje, kot jih imajo drugod po Sloveniji."

Iz državnega ministrstva imajo že obljubljen denar, nekaj pa naj bi ga primaknila tudi mestna občina Ptuj, saj je tretjina učencev iz te občine. Po zagotovitvi ministrstva za šolstvo in šport naj bi sedanji šolski okoliš ostal nespremenjen. Občina Dornava bi morala po sedanjih izračunih zbrati za obnovo in prizidek okrog 87 milijonov tolarjev. Zelo jih skrbi, kje bodo iskali potreben denar, če ne bodo izglasovali samoprispevka. Za zdaj dornavski učenci ne vedo, ali se jim naslednje zimo obetajo toplejši časi.

M. Slodnjak

PTUJ / NOČ POLICIJSKIH OTROK

Se je rodila nova policijska patrolja?

Medtem ko sta policista policijske postaje Ptuj v noči na šestindvajseti januar pomagala nekaterim, ki so se zaradi takšnih ali drugačnih okoliščin znašli v nesreči, zopet druge pa vanjo zaradi svoje službene dolžnosti celo služba "pahnila", nista niti približno pričakovala, da bosta te noči oba v drugo postala srečna očka.

"Noč se je začela mirno, brez posebnosti, kot pač ena izmed številnih drugih v preteklosti," je povedal Milan Koletnik, ki je povedal Milan Koldo, ker ji je rok poroda že potekel, tega dne na zdravniško priporočilo odpeljal v porodnišnico. "Odpeljati je bilo priznati, da nisem imel pojma, zakaj naju dežurni policist ob pol tretji uri zjutraj nujno kliče v enoto. Zjutraj je bila tehta razlog razveseljiva novica, da sem dobil sina Marka," se zasmije novopečeni očka in nadaljuje: "Ni še minilo pol ure, ko naju je dežurni znova poklical po zvezi. Tokrat je bilo sporočilo, naj pohiti domov po ženo, ker je prišel čas poroda, namenjeno sodelavcu. Kar precej sva bila oddaljena od Ptuja, zato sem Ediju predlagal, da namesto da se vrneva

v mesto po njegov avto, po najkrajši poti pohitva na pomoč kar s službeno 'marico'. Ni bila ravno najudobnejša za nosečnico, ki se bliža porodu, toda dovolj hitra, da smo še pravi čas prispeli do porodnišnice."

"Da se bo te noči rodil otrok tudi nama z Marijo, nisem niti najmanj pričakoval, saj je imela žena rok šele v začetku naslednjega meseca, sicer pa je vse potekalo tako hitro, da sem celo situacijo dojel šele čez čas, ko je bila

hči Lina že rojena," pove drugi srečni očka Edi Skela.

Oba policijska novorojenčka (mimogrede: morda se čez približno dve desetletji obeta nova policijska patrolja) Lina in Marko pa tudi njuni mami so se ob našem obisku naslednjega dne dobro počutili, nekoliko "slabotna" sta bila le novopečena očeta. Toda ni razloga za skrb, saj tovrstne slabosti čez dan ali dva navadno minejo kar same od sebe. Pa srečno vsem skupaj!

Katarina Klep-Černešek

Policisti se svojih "nočnih" navadno spominjajo bolj z grenkim priokusom, toda včasih ... Navsezadnje, tudi policistom se rojevajo otroci, mar ne?

75 LET DRUŠTVA SLEPIH IN SLABOVIDNIH

Vzorna skrb za člane

V prejšnjem letu je Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije praznovala častitljiv jubilej - 75-letnico delovanja. Prvo društvo slepih je bilo ustanovljeno že leta 1920 v Ljubljani, imenovalo pa se je *Podporno društvo slepih*. Njegova glavna naloga je bilo zbiranje denarja za pomoč revnim članom, že kmalu pa je pričelo skrbeti tudi za zaposlitev delazmožnih in sposobnih članov. Pri tem so imeli v mislih predvsem organiziranje lastnih delavnic, v katerih naj bi se člani priučili in zaposlili v tradicionalnih obrteh, na pletarstvo in ščetkarstvo.

Prvo društvo slepih v Sloveniji je imelo tudi pomembno vlogo, saj je v okviru povezanosti evidentiralo in združevalo slepe iz cele Slovenije. Danes deluje v Sloveniji devet medobčinskih društev slepih in slabovidnih, ki so imela ob koncu leta 1994 skupaj 3082 članov, od tega 2459 slepih in 623 slabovidnih.

ZA CELOVITO VKLJUČEVANJE V DRUŽBO

Dejavnost Zveze društev slepih in slabovidnih ima osnovni namen pomagati slepim, da bi se lahko celovito vključevali v življenje in bili aktivni na čim več področjih. Gre za dejavnosti, ki so povezane z delovanjem in zaposlitvijo, ter dejavnosti, ki so namenjene ohranjanju zdravja, kulturi, prostotvi in zabavi.

Zelo pomembna je založniško-izdajateljska dejavnost, ki obsega izdelavo in izposojanje leposlovnih knjig, učbenikov, pripomočkov in drugih strokovnih del ter izdajanje časopisov in raznih publikacij v Braillovi pisavi, zvočni tehniki in v računalniškem Braillovem zapisu na disketah. S tehničnimi pripomočki slepi nadomeščajo izgubo vida, ti jim tudi pomagajo pri premagovanju komunikacijskih in gibalnih ovir.

Tehnični pripomočki pa so tudi poseben problem, ki še ni

v celoti sistemsko rešen. V ospredju je predvsem financiranje zahtevnejših elektronskih pripomočkov, ki jih slepi potrebujejo za vsakdanje življenje in delo. Tako v pravih obveznega zdravstvenega zavarovanja niso bili upoštevani nekateri sodobni tehnični pripomočki, ki slepim omogočajo enakovrednejše vključevanje v vsakdanje življenje in delo.

Zveza posebno skrb namenja izobraževanju odraslih in spodbuja vključevanje mladih v izobraževalne procese. Problem je zaposlovanje slepih, ki ga še dodatno povečuje velika brezposelnost v državi. Čeprav invalidni, torej tudi slepih, delodajalec po zakonu ne sme kar tako odpustiti z dela, so med tehnološkimi presežki pogosto prav invalidi.

Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije veliko pozornost posveča tudi kulturno-prosvetni dejavnosti, organizaciji in izvedbi različnih tečajev, programu za ohranjanje zdravja in drugim.

NEKATERI SLEPI ŠE BREZ STATUSA INVALIDA

Tudi v bodoče bo prednostna naloga zveze zagotavljanje socialne varnosti vsem slepim in slabovidnim. Kljub temu da so bili na tem področju v preteklosti doseženi pomembni rezultati, okrog 500 slepih še vedno nima priznanega

statusa invalida. Zaradi tega tudi ne uživajo pravic iz invalidskega varstva, ki bi jih zaradi težke invalidnosti morali imeti. Država se teh problemov zaveda in jih bo skušala čim prej rešiti v njihovo korist. Slepi in slabovidni tudi pričakujejo, da bo sistematično uredila tudi financiranje rehabilitacijskih programov za slepe, zveza pa bo glede na te programe sodobno uredila prostore v svojih domovih in jih prilagodila potrebam slepih. Prav tako bo potrebno ustrezno rešiti vprašanje socialne rehabilitacije pozneje oslepelih, ki v zdajšnji zakonodaji prav tako ni ustrezno rešena. Ta se ne konča z zdravljenjem, temveč se mora tako kot pri drugih invalidnostih nadaljevati s psihosocialno in delovno rehabilitacijo, kar pa bo tudi potrebno še sistemsko rešiti.

Kot je povedala tajnica Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Ptuj-Ormož, bo društvo prihodnje leto praznovalo 50-letnico uspešnega dela. Sedež ima v Dravski ulici 18 v Ptujju. Ima dvesto članov. Društvo ima svoje prostore za oddih v Izoli, Piranu, Červarju in v Okroglem pri Kranju.

Letos pričakujejo, da jih bodo v novonastalih občinah podprli tudi s sredstvi, da bodo lahko načrtovano dejavnost za leto '96, ki jo bodo predstavili na občnem zboru v marcu, uresničili. MG

Zdravnica svetuje

Pred štirinajstimi dnevi smo pričeli objavljati nasvete zdravnice dr. Valerije Šaško-Bočkaj. Če imate zanjo kakšno vprašanje, ga pošljite na naslov: Uredništvo Tednika, Ptuj, Raičeva 6, p.p. 95 — za rubriko Zdravnica svetuje. Za začetek, dokler se rubrika ne uteče, smo nekaj vprašanj pripravili v uredništvu.

SAMOZDRAVLJENJE

Veliko se govori o metodah samozdravljenja. Kakšno je vaše mnenje o tem?

Vedno večje število ljudi danes ugotavlja pomembnost zdravja in telesne zmogljivosti in si prizadeva, da bi z večjo odgovornostjo ohranjali svoje zdravje. Zdravje se začne v otroški dobi in danes se vedno bolj zavedamo, kako pomembno je dati otroku najboljši možen začetek življenja.

Da bi lahko začeli sami skrbeti za svoje zdravje, ne smemo več misliti na sebe kot na "bolnika", ki se za reševanje svojih težav obrača le na zdravnika, namesto tega spoznajmo, da lahko sami najbolj pazimo na svoje zdravje in strežemo lastnim potrebam. Vsak človek dobi že ob rojstvu mehanizme odpornosti, in če se naučimo pomagati tem naravnim zdravilnim močem tako, da spoznamo osnove zdravega načina življenja, ima naše telo več možnosti, da nam to vrne z odličnim zdravjem.

Danes ni več dvoma o tem, da so svež zrak, zdrava prehrana, mnogo gibanja, zadosti spanja, psihična sprostitve osnove našega zdravljenja.

Čeprav je preprečevanje bolezni splošno znano, se dejansko le malo ljudi ravna po njem. Mnogi od nas bolj skrbijo za svoje avtomobile in računalnike kot zase. Hitro zaužijemo obroke, na hitro pripravljene, spimo premalo in eno, naporno potujemo,

velik del dneva presedimo v avtomobilu, naše življenje obvladuje ura. Dajemo si prevelike naloge in nenehno zanemarjamo svoje resnične potrebe. Postanemo razdražljivi in kronično utrujeni, hitro se nas lotijo manjše okužbe, bolehnost in bolečine. Žal pa nas le malo spožna, da izvirajo naše tegobe iz zanemarjanja sebe. Največ, kar naredimo, je, da si vzamemo proste dni ali gremo v lekarno oz. obiščemo zdravnika v upanju, da bomo nevhčasno hitro odpravili, ne da bi se ustavili in pomislili, kaj nam je škodilo.

Kako spremeniti način življenja, kako si sami pomagati v boju z velikim številom "nepotrebnih" bolezni?

Nasvet ne zahteva večjih sprememb življenjskega stila — zahteva le, da se na vseh področjih svojega življenja zavedamo zdravja. Dobra prehrana, ravnovesje med delom in počitkom ter čas, ki ga posvetite duševnemu in čustvenemu dobremu počutju, so elementi stratežije za krepitev zdravja. Danes se vse večji poudarek daje metodam samozdravljenja brez medikamentov (tudi v tako imenovani ortotoksi medicini) seveda v primerih, ki to dovolijo.

Metode samozdravljenja, kot so masaža, kiropraktika, joga, avtojeni trening, mediacija, kineziologija, hidroterapija, aromaterapija, so metode, ki jih lahko uporabljamo pri velikem številu psihosomatskih bolezni in nam pri tem pomagajo.

Preden pa se odločimo za katero metodo samozdravljenja, priporočam posvet s svojim zdravnikom, ker se v ozadju naših težav lahko skrivajo bolezni, ki jih žal s temi metodami ne moremo ozdraviti.

dr. Valerija Šaško-Bočkaj

ZDRUŽEVANJE DIJAKOV / DIJAKI PO SLEDEH ŠTUDENTOV

»Skupaj smo močnejši«

"Tudi dijaki smo združili moči in postali eno," so dejali na tiskovni konferenci predstavniki odbora Dijaške sekcije Slovenije v Mariboru v minulem tednu.

Pokrajinski odbor Dijaške sekcije Slovenije Maribor deluje kot regionalna organizacija šolskih dijaških skupnosti mariborskih in ptujskih srednjih šol. Poglavitna naloga organizacije je skrb za učinkovito delovanje dijaške sekcije na regionalni ravni, izvrševanje sklepov dijaškega parlamenta Republike Slovenije in reševanje težav dijaških skupnosti in dijakov samih.

Delo je zastavljeno nekoliko bolj širokopotezno. Uresničiti želijo zamisel o Pompu (Pokrajinski odbor Maribor — Ptuj) kot posvetovalnem, družabnem, raziskovalnem, kulturnem in športnem središču dijakov mariborskih in ptujskih srednjih šol. To nameravajo doseči z aktivnim sodelovanjem z izobraževalnimi, kulturnimi in športnimi organizacijami in institucijami, ki bodo dijakom omogočale nemoteno sodelovanje v vseh sferah družbenega življenja. Prizadevajo si tudi za učinkovito sodelovanje z drugimi organi Dijaške sekcije Slovenije, pokrajinske odbore, šolami in njihovimi dijaškimi skupnostmi, Zavodom z šolstvo in šport, s študentsko organizacijo v Mariboru, s ostalimi občinama Maribor in Ptuj ter z drugimi prosvetnimi, interesnimi in mladinskimi organizacijami.

Seveda ni nujno, da lahko vse cilje uresničijo prav v pokrajinskem odboru, zagotovo pa pri njih velja Skupaj smo močnejši.

Milan Krajnc

ORMOŽ / RAZSTAVIŠČE V AVTOMOBILSKEM SALONU

Za ljubitelje likovne umetnosti

Od prejšnjega četrta je v salonu avtomobilov prodajno-servisnega centra Renault na Hardeku na ogled razstava akademskega slikarja Zlatka Gnezda iz Ljutomera.

Ljubitelji likovne umetnosti pridejo v Ormož bolj poredko na svoj račun, najbrž tudi zato, ker nimamo galerije, ki bi skrbela za tovrstno ponudbo. Direktor Miran Topolovec je ob odprtju dejal, da so se za razstavo odločili v želji, da poleg kulturne dejavnosti odprejo vrata tudi čim več kupcem. Kulturni užitek sta s svojim nastopom zaokrožili flavtistka Maja Frangež in pianistka prof. Metka Žižek.

Zlatko Gnezda je diplomant Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. Deluje kot svobodni umetnik in ima za seboj že 23 samostojnih in čez 100 skupinskih razstav doma in v tujini. Za svoje umetniško ustvarjanje je prejel osem domačih in štiri tuje likovne nagrade. Ravnatelj murskosoboške galerije Franc Obal je dejal, da je za Gnezdove najnovejše slike značilen abstraktni likovni izraz z ekspresionističnim nabojem in koloritom ter da iz njih žari veliko spoštovanje in čaščenje likovniškega poklica.

Razstava bo na ogled mesec dni.

rk

DESTRNIK / ZBOR KRAJANOV

Majhna udeležba

V nedeljo, 28. januarja, je bil na Destrniku zbor krajanov. Prisotni so najprej poslušali poročilo župana Franca Pukšiča o delovanju občine v letu 1995, nato pa razpravljali o položaju njihove KS v občini.

Pri tej točki so občinski svetniki poročali o delovanju občinskega sveta in predstavili svoje videnje problemov v občini. Na zboru so potrdili sklepe s seje sveta KS Destrnik, da se računovodstvo občine Destrnik - Trnovska vas prenese v občinsko stavbo na Destrnik. Kot vzrok navajajo pomanjkanje prostorov na sedežu občine v Trnovski vasi. Sprejeli so tudi sklep, da se glinokop Janežovci kot odlagališče odpadkov izvzame iz prostorskega plana. Govorili so o volitvah v svete KS in se odločili, da bo njihov svet KS štel 17 članov, volili pa jih bodo na direktnih volitvah.

Kljub zanimivem in obširnem dnevnem redu so se krajanje zboru udeležili v malem številu.

Zmagoslav Šalamun

BORL / VLEČNICA OBRATUJE

Celodnevna smuka petkrat cenejša

Za Ptujčane, Ormožane in vse, ki živijo tod naokoli, je eno najbližjih in najugodnejših smučišč z vlečnico na borlskem hribu.

Vstopnica za celodnevno vožnjo stane samo 500 tolarjev, kar je dobrih petkrat ceneje kot na katerem izmed višjegorskih smučišč, smučarji pa lahko nato vijugajo po dobrih dveh hektarjih dokaj strmega pobočja. Samo eno pomanjkljivost ima borlsko smučišče: sneg običajno hitro skopni, zato ga je potrebno izkoristiti takoj, ko zapade. Minulo soboto in nedeljo je bilo snega v izobilju in žičničar Jože Roškar je borlsko vlečnico pognal vsakikrat že ob devetih zjutraj.

Že osem let je od tega, ko se je Jože Roškar iz Stojncev odločil prenesti svoje delovne izkušnje tudi na bližnji hrib v Haložah. Jože Roškar je namreč zaposlen kot žičničar na Krvavcu. Da bi pozimi zaživel tudi kateri izmed domačih hribov, je na borlskega postavil vlečnico.

"Žal je tako, da je na naših hriboh le redkokatero zimo dovolj snega. Ko zapade, potrebujemo dva do tri dni, da smučišče pripravimo. Z valjarji, ki jih ročno potiskamo navzdol, nato pa z vlečnico privlečemo na vrh,

je potrebno utrditi celotno smučišče. Običajno je tako, da sneg skopni kmalu potem, ko je smučišče pripravljeno za smučanje."

Kljub temu da je letos snega v izobilju, je borlska vlečnica doslej obratovala šele šest dni, saj je sneg kar dvakrat tako rekoč čez noč skopnel. Vendar pa je minuli konec tedna, ko je bilo ravno prav snega, več kot dva hektarja veliko smučišče nudilo prekrasno smuko. Tisti, ki so prišli že ob 9. uri in so ostali do 16. ure, ko je Jože Roškar vlečnico ustavil, so odšteli 500 tolarjev, oni

Jože Roškar je na borlskem hribu ponovno pognal vlečnico.

pa, ki so se odločili za krajšo smučarijo, pa so kupili poldnevno vstopnico za 400 tolarjev. "Ne gledam tako natančno na uro," pripoveduje Jože Roškar. "Od vsega začetka sem želel, da

Vlečnica in smučišče sta namenjena vsem, samo predšolskim otrokom ne, saj težko uporabljajo vlečnico.

PTUJ / VČERAJ PREDSTAVITEV NOVIH SLOVENSkih

Znamka - sredstvo informiranja

V romanskem palaciju ptujskega gradu je bila sinoči slovesnost ob predstavitvi izida štirih zanimivih serij novih slovenskih priložnostnih poštne znamk, med njimi dveh z likom koranta. Promocijo sta organizirala Pošta Slovenije in Filatelistično društvo Ptuj.

Ob izidu novih slovenskih priložnostnih poštne znamk je direktor Pošte Slovenije mag. Alfonz Podgorelec povedal: "V prvi vrsti velja omeniti lepi znamki s podobama pustnega kralja koranta, ki gotovo izstopa med tradicionalnimi pustnimi maskami. Korant je v pravem pomenu besede ambasador in maskota širšega območja Ptuj, pa tudi Slovenije." Predstavili so še znamko s staro lokomotivo, s katero so se spomnili 150-letnice železnice na Slovenskem. To in korantove znamke je oblikovala slikarka Milena Gregorčič. Štiri priložnostne znamke predstavljajo edino avtoht-

no želvo na Slovenskem - močvirsko sklednico. Znamko lju-bezni "Ko se ptički ženijo" za 13 tolarjev pa je narisala učenka Karmen Podgornik na podlagi razpisa v Pisanem listu."

Novi slovenski priložnostni znamki s podobo koranta.

Foto: Kosi

V SAMOSTOJNI DRŽAVI ŽE 135 ZNAMK

Od osamosvojitve Slovenije do danes so bile v Sloveniji izdane že 103 različne priložnostne poštne znamke in 32 rednih. Slovenske znamke se tudi v mednarodnem merilu uvrščajo med lepše ter za domače in tuje filateliste predstavljajo pravo zadovoljstvo. "Z izdajanjem priložnostnih poštne znamk želimo na poseben način spomniti na visoke obletnice raznih ustanov, ki imajo za narodov kulturni razvoj in obstoj izreden pomen; želimo pa tudi spomniti obletnice življenja oziroma smrti velikih mož in žena slovenske zgodovine in kulture. Poštne znamke ni samo umetniško delo na miniaturi podlagi, je tudi sredstvo informiranja, ki

prinaša stotisočem neka sporočila. Ima lahko tudi zgodovinsko sporočilo, ki se ga čestokrat zavemo šele po desetletjih. Tako lahko danes s ponosom vzememo v roke znamke, ki so jih slovenski poštarji pripravljali takoj po prvi svetovni vojni (čeprav niso izšle), in znamke iz poznejšega obdobja. Prepričan sem, da bodo tudi današnje znamke in priložnostni ovitki prišli v zgodovino, z njimi pa tudi ali še bolj lepo in zanimi-

vo mesto Ptuj," je povedal direktor Pošte Slovenije Alfonz Podgorelec.

MG

AVTO ERTL,
Sp. Hajdina 19/a, Ptuj,
tel.: 777-969

bi se tudi tukajšnji otroci lahko smučali, ne pa da morajo potovati na draga smučišča daleč od doma. Vendar pa se mi zdi, da vseeno raje obiskujejo bolj oddaljena smučišča. Potem se lahko pohvalijo: 'Bili smo na Pohorju ali kje drugje!', kar se jim zdi več vredno, kot da smučajo v Haložah. Tako nimam skupaj z

dvema bratoma, ki mi pomagata, od te vlečnice nobenega finančnega učinka, le izgubo. Imam pa veselje, seveda."

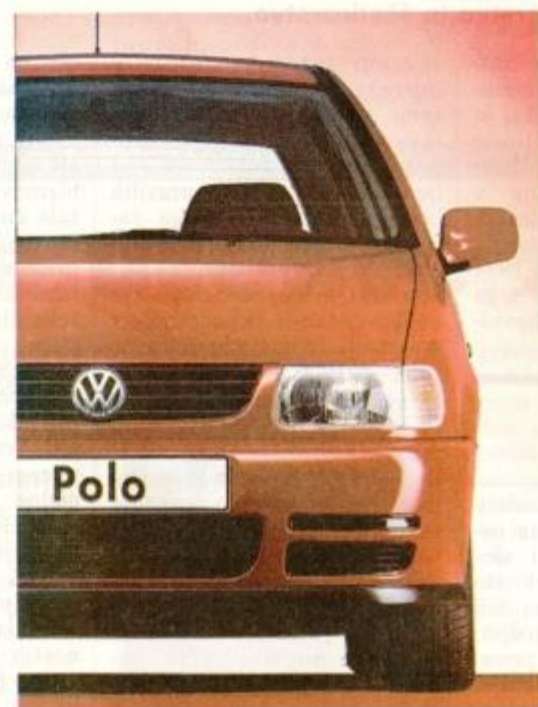
Zmogljivost 250-metrške vlečnice je do 600 oseb na uro, najlepše pa je, meni Roškar, če pride od 50 do 70 smučarjev. Avtomobile je najbolje parkirati na parkirišču pri borlskem gra-

du, malico pa prinesiti kar s seboj, saj je grajska restavracija zaprta. Vlečnica obratuje ob sobotah in nedeljah, med počitnicami pa bo tudi čez teden, če se bo za smuko prijavila kakšna skupina ali šola. In če bo sneg, seveda.

Milena Zupanič

AVTO LETA - VW POLO

17.990 DEM

Kredit z obrestno mero R + 6% na dobo treh in R + 8% na dobo štirih let in ugoden leasing.

PRIMER LEASINGA ZA VW POLO:
POLOG 3.181 DEM + 48 OBROKOV PO 457 DEM!
POOBLAŠČENI TRGOVEC ZA VOZILA VOLKSWAGEN

Dominko d.o.o.
PRODAJA IN SERVIS

Ob Studenčnici 4, 62250 Ptuj, tel. 062 779 101, fax. 062 779 068

29 milijonov tolarjev za grajski hrib

V programu in finančnem načrtu sklada stavbnih zemljišč mestne občine Ptuj, ki ga mora potrditi mestni svet, je za prvo etapo komunalne ureditve grajskega hriba predvideni 29 milijonov tolarjev. Ta zajema ureditev vodovoda in kanalizacije ter plinske napeljave. Izvedbene projekte za infrastrukturo pripravljajo, za ureditev restavracije pa obstajajo že dlje časa. Urejanje hriba bodo začeli takoj, ko bo znan investitor, čeprav se v tem trenutku še ne ve, kaj pomeni izražen interes za ureditev grajske restavracije. Kot je znano, je GIZ Poetovlo Vivat med svojimi člani skušal pridobiti zainteresiranega investitorja in ga tudi našel. Problem pa je, ker še za objekt ni končan denacionalizacijski postopek. Z gotovostjo pa lahko že sedaj trdimo, da bo še ena turistična sezona splavala po vodi.

MG

PIŠE: TJAŠA MRGOLE JUKIČ / ZGODOVINA MASKE IN MAŠKARADE

Hopsasa, rajnsasa, spet bo pust

Hopsasa, rajnsasa, spet bo pust, praznik veselja in širokih ust. Kako se ga veselimo. In vi? Ali se boste maskirali? Da ne, ker vam ni za norčije? Škoda, saj to je čas norčavosti, smeha, veselja, ko pozabimo, koliko smo stari, na resnost službe, poredne otroke, zatežene starše, finančne težave ...

Hja, včasih je bilo vse drugače!

Včasih se je veliko več ljudi šemilo, danes pa mnogo Slovencev in Slovenk (razen najmlajših v vrtcih in šolah) preide pust, ne da bi se zavedali, da je to poseben čas v letu, ko se sprostimo, ponorimo, veselimo, šalimo ... Izjema so kraji, med katere sodi tudi Ptuj, kjer še vedno vztrajamo pri svoji kulturni šemski dediščini.

In ker je predpustni čas, mi, dragi bralci, dovolite, da vas popeljem v skrivnostno deželo mask, njeno zgodovino, zgodovino obredov, obhodov mask in karnevala. Zagotavljam vam, da bo potovanje zanimivo. Pa začnimo!

KAJ SO MASKE, KDAJ SO NASTALE IN KAKO JIH DELIMO

Kaj pa je pravzaprav maska?

Maska je nekaj, s čimer si zakrijemo obraz ali pa ga spremenimo. Lahko je tudi cela preobleka, toda to raje imenujemo maškara. (N. Kuret, Maske na Slovenskem) Čar je torej v tem, da si predručajemo obraz in najraje tako, da znanec postane neznan.

Kako si lahko ustvarimo lažni obraz? Včasih so si ga namazali s sajami, oprášili z

moko, poslikali z barvami, danes pa se najraje naličimo s šminkami. Druga možnost, ki se nam ponuja, pa so naličja. Kot včasih jih lahko naredimo tudi danes iz platnene krpe, kosa kožuhovine, usnja, papirja ...

Stari Rimljani so izdelovali maske iz gline, včasih pa je bilo priljubljeno tudi izdelovanje obraznih mask iz lesa, ki so ga umetelno rezbarili in poslikali.

V novejšem času so se pojavile možnosti izdelati naličje iz papirnate kaše, strjene gaze ... Naj sodobnejši čas, ko nam ne zmanjkuje idej, temveč časa, pa v veliki meri označujejo že industrijsko izdelana obličja iz plastike, ki pa so gotovo najmanj posrečena. Če se boste maskirali, si izmislite kaj izvirnejšega.

Včasih so izdelovali obličja iz kovine — iz kovanega železa (si misliš, kako močan je moral biti človek, ki jo je nosil) ali bakra. Izmislili pa so si tudi izdelati obrazno masko iz fine pletene značne mreže, ki je varovala tudi pred morebitnimi nasilneži.

Zelo enostavno in hitro pa si lahko zakrijemo obraz kar z platneno ali papirnato vrečo (seveda izrežemo luknje za oči, nos in usta) ali pa si na glavo poveznemo staro žensko najlonsko nogavico (oprano, seveda) in zagotavljam vam, da vas nihče ne spozna. Zelo stara in znana, pa tudi priljubljena pa je uporaba rute, s katero si zakrijemo spodnji del obraza.

Spremembo obraza pa dosežemo tudi z različnimi dodatki, tako da si narišemo ali prilepimo brke, brado ali pa svojemu dodamo še en večji, širši, daljši nos. Če si naličji-

Lesena maska

mo oči, postanemo nespoznalni celo samemu sebi.

Ob spremenjenem obrazu pa je prima, če poskrbimo tudi za obleko. Če nimate preveč idej, si lahko obleko ali plašč oblečete narobe (veliko maškar v starih časih je storilo tako). Tudi kurentov kožuh ni bil v začetku nič drugega kakor narobe obrnjen ovčji suknjič. Ali ima kdo od bližnjih v omari kak tak suknjič? Pomislite, v trenutku se lahko spremenite v medveda, lisico ... Lahko pa si omislite tudi sposojeno preveliko obleko, za nameček pa si jo oblecite v napačnem vrstnem redu, pa bo (tudi to so počeli včasih). Take maske, ki ne predstavljajo nič natančnega, so izum najnovejšega časa in namenjene le veselju in zabavi. N. Kuret jih imenuje FANTAZIJSKE MASKE.

Moram pa vam zaupati, in prav to je tako skrivnostno, da prve maske niso bile prav nič smešne, ampak strašljivo grozne in seveda tudi niso bile niti slučajno namenjene temu, da bi se jim ljudje smejali ali se iz njih norčevali. Verjemite mi, da je le malokdo upal stopiti prednje.

Zakaj neki so pa potem maske sploh nastale? Ali ste vedel, da je maska stara toliko kot človek? Z gotovostjo lahko trdimo tudi, da so maske poznala vsa primitivna ljudstva Evrope brez izjeme.

Slike iz kamene dobe nam nazorno prikazujejo, da so se lovci maskirali. Saj se lovci maskirajo tudi danes, pa ne za pusta, ampak da prelisičijo žival. Toda mišljenje, da gre pri teh risbah za lovsko ukano, je popolnoma zmotno, nas prepričuje N. Kuret. Prvotne maske so nastale v povezavi z vero, totemizmom (vera in sorodstvo neke izbrane živali) in jih zato tudi imenujemo TOTEMISTIČNE MASKE. Človek se je maskiral v žival (se spremenil vanjo) in masko uporabljal kot del obredja pri magiji, lovu in morda še kje.

V mlajši kameni dobi, ko se je človek poleg lova pričel ukvarjati tudi s poljedelstvom, so nastala nova verovanja, povezana z mislimi, da obstaja duša v vsaki stvari, tako živi kot neživi (to pomeni, da je imel dušo npr. tudi kamen). To vero imenujemo animizem. Človek se je teh nevidnih in nadnaravnih duhov bal in jih je nekako poizkušal pritegniti v svojo korist. Tudi v takih družbah je igrala pomembno vlogo magija. Totemistične maske so dobile nove poteze, saj naj ne bi več predstavljale živali, ampak duhove narave, ki so bili plod domišljije. Te

maske imenujemo AGRARNO KULTNE MASKE.

No, mlajša kamena doba pa nam "podari" še eno vrsto mask, ki so prav tako nastale ob predstavah o duhovih mrtvih prednikov, za katere so menili, da so lahko pomembno ali celo usodno vplivale na življenje njih samih. V zvezi s tem verovanjem so nastajale tajne moške zveze, ki so z dušami rajnkih vzdrževale stike. Po starem verovanju so se duše umrlih v točno določenem času (zima, konec decembra) vračale na zemljo in obiskale domače. V ta namen so se moški in fantje maskirali in maskiranje je postal utelešen duh rajnkega. Take maske imenujemo MANISTIČNE MASKE (manes — rajnki).

Kot ženski mi gre težko iz jezika, pa naj vendar povem. Prvi so se maskirali moški in fantje. Tako je maskiranje tudi dolgo časa ostalo domena moškega spola.

Še to: totemistične, agrarno kultne in manistične maske označujemo z eno besedo tudi kot OBREDNE MASKE, ker so nastale v zvezi z obredi. To pa seveda ne velja za že omenjene in po nastanku veliko mlajše fantazijske maske.

Maske lahko razdelimo tudi po tem, kaj oz. koga predstavljajo, in sicer na: ZOOMORFNE (to so tiste, ki predstavljajo živali: košuta, jelen, konj ... in so po nastanku najstarejše), FITOMORFNE (predstavljajo rastline, npr. zeleni Jurij, ta bršljanov), ANTROPOMORFNE (upodabljuje človeka, starodobne: tar in ta stara, novodobne: cigan, dimnikar) in FANTAZIJSKE (maškara, šema).

KAKO SE MASKE OBNAŠAJO?

Rekli boste: tekajo, skačejo, same pa molčijo, se norčujejo ... To je res, toda sprašujem vas, zakaj to počenjajo.

Z obnašanjem poskušajo maske vzbuditi občutek, da so nadzemjska bitja, ki letijo po zraku, tekajo, poskakujejo, zaplešejo, skratka ne mirujejo. Zakaj? S poskakovanjem in topotanjem so maske v času agrarno kultnih navad poskušale prebuditi zemeljske duhove in jih vzpodbuditi k hitri rasti in dobri letini. (Hej, duhovi narave, zbudite se in začnite rasti iz zemlje, saj je dan že daljši in sonce močnejše!) V to skupino navad sodijo tudi nedostojnosti, kot npr. dosti priljubljena nošnja velikega onéga (ki ga ponazarja palica, zataknjena v šlic) ali pa gibi posnemanja spolnega akta (značilni za ta starega in ta staro), pretiranon veliki "joški", ki nakazujejo željo po rodnosti, plodnosti. Zanimiva je teorija nekaterih etnologov, ki menijo, da je tudi korantove palice v začetku predstavljala njegov oné. Na tem mestu in v zvezi s tem so nastali tudi običaji, ki gredo proti erotični sferi, kot so dvigovanje ženskih kril, lovljenje deklet ...

Za maskiranje je značilno, da največkrat molčijo. Seveda tudi zato, da jih ne bi prepoznali po glasu. Toda ali ste opazili, da molčijo, šepetajo ali govorijo s spremenjenim glasom tudi tiste maske, za katere veste, da jih ne poznate. Seveda tudi to obnašanje sodi še v prastare čase, ko so se našemili v duhove prednikov. Pa mi povejte, ali duhovi govorijo.

Za obnašanje maskirancev bi lahko rekla, da molčijo, spremlja pa jih hrup (zvoncev, pokanja, zvončkanja) ali pa ga povzročajo sami s topotanjem, skakanjem, plesom ...

Po starem izročilu maske po svojem nastopu lahko kaznujejo za prestopke, ne prosijo, temveč zahtevajo darove, sicer pa njihov obisk pomeni srečo. Zakaj tako? Maskiranci (manistične maske, torej duhovih prednikov) so obiskali hišo, pogledali, kaj počenjajo njihovi nasledniki, jih za prestopke kaznovali tako, da so domače (ob nagajivosti v sodobnejšem času) mazali s sajami ali moko, polivali z vodo, simbolično topli, prašili s pepelom ... Nato so dali domačim blagoslov, gospodinja

pa se jim je zahvala za obisk s krofi in klobasami. Zanimivo je, da imajo maskiranci pravico tudi kaj ukrasti, če se jim zahoče. Domači so se včasih temeljito pripravili na obisk mask in kaj vrednega raje skrili, saj velja pravilo, da se maskam ničesar ne zameri.

Prav iz pravice soditi domačim verjetno izhaja danes tako značilna pravica mask — pravica do satire in kritike. V času mask so si le-te, ne glede na družben status in položaj, vzele pravico (in včasih imele tudi edino priložnost) povedati in pokritizirati vse tisto, kar jih je motilo med letom. (Prav zato je bilo maskiranje velikokrat med časi družbenih nemirov prepovedano.)

Še ni konec

Plemenski vrač nosi levo masko — v prepričanju, da tako rešnično postane lev. (kamerun)

BARBARIN MODNI KOTIČEK

Mini jopa

Kaj so imele skupnega Lana Turner, Kim Novak in Marilyn Monroe?

Ena od njihovih skupnih navad je bila ta, da so vse nosile kratke pletene jopice. Majhne in kratke, a tako slavne kot njihove uporabnice, ki so z njimi poudarjale svoje lepo oblikovane polne obline, ki so bile za tisti čas kot zakon. Pojavile so se z Lano Turner, zaživele na telesu Kim Novak in postale kult Marilyn Monroe.

Zapeljive, sveže, pretežno kratke in opriete so jih dekleta nosila na obleke, krila, hlače. Bile so visoko zaprte, največkrat pa so trije majhni gumbki dopuščali dekolte med sredino prsi. S svetlimi živahnimi barvami

so še bolj poudarile svojo ženstvenost.

Diktatorji mode so se odločili, da nam jih vrnejo v naš čas, in tako lahko tudi danes uživamo v njihovi ljubkosti. Segajo lahko ravno do časa ali se spustijo kakšen centimeter nižje, takrat pa jih prispasamo z usnjenim ali pletenim pasom. Poseben poudarek je na kompletu, puliju in jopici, ki sta iz istega materiala. Tudi za svečane priložnosti jo lahko oblečemo: tanjšje pletivo v črni barvi ali mešani s svetlo prejo je kot nalašč za zvečer. Volna je lahko kot čipka, ki ne nekaterih mestih skrivnostno skriva, na drugih pa zapeljivo odkriva majhne dele kože. Saj prav to hočemo ženske, a ne?

Barbara Plavec

PLANINSKI KOTIČEK

Pohod na Zasavsko goro

Številni Ptujčani in prebivalci okoliških krajev so na januar-skem pohodu Zdravju naproti dokazali, da cenijo svoje telo in duha in zanj nekaj tudi postoriijo. Prav ta ugotovitev pa me je napeljala na idejo, da vas tudi v februarju povabim na podobno planinsko rekreacijsko popotovanje.

Tokrat se bomo odpravili na Zasavsko ali Sveto goro nad Izlakami. Gora leži v osrednjem delu Posavskega hribovja, vrh pa ji krasí razgledna Marijina cerkev.

Pohod bo v nedeljo, 11. februarja. Zbrali se bomo ob 6.30 na železniški postaji Ptuj (odhod vlaka ob 6.45). Žal Ptujčani nimamo takšne izbire vlakov kot naši planinski prijatelji v Mariboru in kot posledica tega si lahko pogosto dalj časa ogledujemo zanimivo železniško postajo na Pragerskem. Čeprav številni med nami zelo dobro poznamo vsak koticček te za mnoge Ptujčane pogoste "čakalnice", se ne bojte, saj bo naš postanek dolg le nekaj minut.

Opremite se glede na vremensko situacijo, vsekakor zimskim razmeram primerno (bunda, kapa, rokavice ...). Hrana iz nahrbtnika, medtem ko za tople napitke poskrbi organizator. Prijave sprejemamo v pisarni PD Ptuj do torka, 6. 2., s plačilom 450 SIT. Pohod bo v vsakem vremenu, z vrnitvijo v Ptuj ob 19.30! Vodi Uroš Vidovič.

Planinsko društvo Maribor Matica tudi letos vabi planince in ljubitelje gora na tradicionalni planinski ples v soboto, 3. februarja, ob 20. uri, v Narodnem domu v Mariboru. Mariborski planinci obljublajo zabavo do jutranjih ur, pripravili pa so tudi bogat srečelov. Vstopnice, ki vključujejo večerjo in rezervacijo, so na voljo po 2.000 SIT v pisarni PD Maribor Matica, Jurčičeva 8, ali po ☎ 212-962.

NAPOVEDNI KOLEDAR ZA FEBRUAR

Planinsko društvo Ptuj prireja naslednje pohode in izlete:

FEBRUAR

- 3. in 4. 2. — izpopolnjevanje vodnikov — Mariborska koča;
- 11. 2. — Pohod na Zasavsko goro — vodi Uroš Vidovič;
- 19. in 26. 2. — začetni tečaj turne smuke — vodi Sandi Kelnerič;
- 25. in 26. 2. — Vremščica — Slavnik — Ankarani — vodi Franc Korpar;

MAREC

- 1. 3. — planinski kviz za osnovne šole in občini zbor Planinskega društva Ptuj.

Odbor za informiranje in propagando

OBČINA SLOVENSKA BISTRICA / IZ OSEBNE IZKAZNICE

Svet med Pohorjem in Bočem

Občina Slovenska Bistrica obstaja v sedanjih mejah od 1958. leta. Obsega jugovzhodni del Pohorja, večji del Dravinjskih gor, zahodni del Haloz, del boškega pogorja in skrajni zahodni del Dravinjskega polja. Najvišja vzpetina je obrobna Rogla (1517 m), najnižja točka pa je pri Stopnem ob Dravinji (240 m).

Občina je razdeljena na 19 krajevnih skupnosti s 138 kraji, naselji in zaselki ter mestom Slovenska Bistrica kot občinskim središčem. V njej živi 33.450 prebivalcev. Od 19 krajevnih skupnosti so štiri na območju mesta in bližnjega primestja, ostale pa so: Pragersko, Spodnja in Zgornja Polskava, Leskovec - Stari Log, Črešnjavec, Makole, Studenice, Poljčane, Laporje, Preloge - Vrhole, Zgornja Ložnica, Oplotnica, Kebelj, Tinje ter Šmartno na Pohorju.

369 kvadratnih kilometrov veliko občinsko ozemlje meji na občine Zreče in Konjice na zahodu, Šmarje pri Jelšah in Rogaško Slatino na jugu, Majšperk in Ki-

ce od leta 1227, kmalu zatem, 1339. leta, pa je dobila še mestne pravice. V srednjeveški Slovenski Bistrici so delovali krojaški, kovaški, usnjarski, lončarski, sodarski in tkalski cehi, v mestu so bili tudi številni kramarji in gostilničarji.

Poučevanje otrok v Slovenski Bistrici ima resnično dolgo zgodovino, saj govori zapis v urbarju o teh začetkih že pred 1498. letom. Konec srednjega veka so bistriško območje pretresale razne nesreče, od številnih turških vpadov do kobilic. Turki so se pojavili v okolici mesta in pred njim v letih 1472, 1477 in dvakrat v letu 1493, vmes pa so na tem območju 1476. leta pustošile kobilice. Skozi Bistrico je v srednjem veku potekala pomembna vinska pot iz Ptuj na Koroško. 1457. leta je mesto obiskal cesar Friderik Habsburški in ob tej priložnosti meščanom ponovno potrdil

noriti, 1641 pa se je začela zadrževati v mestu trajna vojska posadka.

Leta 1710 pridejo v Bistrico grofje Attems. Ob zgornjem toku potoka Bistrica so že v 18. stoletju delovale kovačnice in prerasle v tovarno za predelavo bakra - predhodnico današnjega Impola, ki tako šteje že 170 let.

Pomembno za mesto je 19. stoletje. 1849. leta dobi Slovenska Bistrica sedež sodišča, 1855. Bralno društvo, 1861. pride v te kraje dr. Josip Vošnjak, 1868. prične delovati slovenska čitalnica in poslovati hranilnica, tega leta pa nastane v Slovenski Bistrici tudi prvo delavsko društvo. 1872. ustanovijo v mestu prostovoljno gasilsko društvo (z nemškim poveljevalnim jezikom).

1901. dobi mesto današnja vojašnica, 1908. je iz Črešnjevca do Bistrice speljana železnica, a so jo 1966. leta ukinili. 1908. leta

kov občinskega ozemlja, zato se je v pohorskem predelu v preteklosti razvilo oglarstvo, fužinarstvo in steklarstvo (pohorske glažute), žagarstvo, na boških pobočjih pa žganje apnenca. Obsežni gozdovi in deloma zamočvirjen svet ob rekah v dolinah - lep primer je Dravinja in v zgornjem toku Ložnica ter še

lani, kar je za to panogo slaba popotnica v Evropo.

Pohorje, predvsem okolica Cezlaka nad Oplotnico, ponuja pravo bogastvo pohorskega granita - tonalita, ki ga zaradi njegovih lastnosti nadvse cenijo v grabeništvu. Prava posebnost med magmatskimi kamninami pa je čizlakit, okrasni kamen z značil-

zadnja leta doživlja kalvarijo. Kar nekaj podjetij je šlo v stečaj, med njimi Monter in Elektro podjetje EMI iz Poljčan ter Kmetijski kombinat Ritoznojčan, kar je občino še posebej prizadelo, saj je tako izgubila blagovno znamko Ritoznojčan, ki je bila ob Impolovem srebrnem I razpoznavna za slovenjebistriško občino.

Slovenska Bistrica je imela skozi vso svojo zgodovino pomembno prometno lego. Tod so vodile jantarska, rimska in druge poti, danes pa moderna avtomobilska cesta.

Foto: VT.

dričevo na vzhodu ter Rače na severozahodu.

IZRAZITO PREHODNO OZEMLJE Z BOGATO ZGODOVINO

Območje občine Slovenska Bistrica, ki leži na stičišču alpskega in panonskega sveta, je bilo poseljeno že v kameni dobi, o čemer pričča najdeno kamnito orodje. V prazgodovini, v času kulture žarnih grobišč, je potekala prek slovenjebistriškega sveta jantarska pot, ki je povezovala Baltsko morje z Jadranskim in ljudstva ob njej. Rimljani so skozi te kraje zgradili svojo cesto, ki je marsikje upoštevala traso prazgodovinske poti.

Slovenjebistriški svet je bil s starimi cestami usodno povezan kot prehodno ozemlje in je s tem doživel vojaške pretrese ropajočih vojsk, ki so hitele iz Panonije proti Italiji in Rimu. Ta svet je spadal najprej k noriškemu kraljestvu, kasneje h Karantaniji, vojvodini Koroški in nato Štajerski. V času Habsburžanov so zgradili cesarsko cesto od Dunaja do Trsta in v sedanjem času moderno avtocesto. Kljub vsemu pa Slovenska Bistrica vse do danes ni znala izrabiti svoje lege ob teh pomembnih poteh.

Občinsko središče - mesto Slovenska Bistrica - ima tržne pravi-

mestne pravice. Mesto je dobilo vrsto ugodnosti: svobodno dedovanje premoženja, pravico voliti mestnega sodnika in določbe o prevozu vina.

Leta 1565 je prvič imenovana Slovenska Bistrica, leta 1614 je ustanovljena lekarna, 1626 so začeli pisati matične knjige, istega leta so v mesto prišli menihi - mi-

prične delati nemška šola in se 1925. spremeni v slovensko meščansko šolo. 1924. leta dobi mesto elektriko.

KAMEN, LES, VINO, SADJE, ŽIVINOREJA, INDUSTRIJA

Največji del površine slovenjebistriške občine so lepi in obširni gozdovi, ki zavzemajo 52 odstot-

Črno jezero POHORJE

Slovenska Bistrica, eno redkih mest, ki je ohranilo značilno mestno središče s svojo najbolj razpoznavno stavbo - nekdanjim hotelom Planina, kjer so danes številni lokali, pisarne, banke in drugo.

Foto: VT.

drugi potoki - so narekovali razvoj lovstva, ki je v občini združeno v devet lovskih družin. V tišini pohorskih gozdov, ki dajejo zavetje številni divjadi, najdemo lovci tudi divjega petelina.

Obdelani svet zazvema nad 40 odstotkov kmetijskih površin z vinogradi, njivami, vrtovi, travniki in pašniki. Zaradi ugodnega podnebja se je na sončnih južnih pobočjih Pohorja in v haloškem delu razvilo vinogradništvo, a tudi sadjarstvo, ki ima tod lepo tradicijo. Vinogradništvo je bilo pred letom 1890 znano predvsem po pohorskem vinu "brandnerju", ki ga je v sedanjosti zamenjal ritoznojčan. Po razpadu Kmetijskega kombinata Ritoznojčana pa vinogradništvo na južnem pohorskem območju usiha. Mnogi nekoč lepi vinogradi so zadnja leta bolj ali manj opuščeni ali pa slabo odbe-

nim zelenkastim odtenkom.

Pri ustvarjanju narodnega dohodka ima v slovenjebistriški občini pomembno vlogo tudi industrija. Tu so: že 170 let prisotni Impol, tovarna olja Gea, ki je pred dvema letoma praznovala 90-let-

Občina je znana po velikonočnici na Boču, peruniki v dolini ob potoku Ložnica, gradiščih okoli Tinja na Pohorju, samouki godbi na pihala v Frajhajmu, vasi- ci nad Šmartnim na Pohorju, ki deluje že več kot poldrugo stolet-

Sredi mogočnih pohorskih gozdov že stoletje navdušuje številne izletnike in druge ljubitelje narave Črno jezero, ki so ga v zadnjem času obnovili.

Med 138 kraji, naselji in zaselki v občini Slovenska Bistrica je tudi Zgornja Ložnica ali Venčeselj z znamenito cerkvijo, ki jo krasi vitek zvonik.

Foto: VT.

nico, prav toliko je stara Opekarna Pragersko, pomembna je tudi slovenjebistriška steklarna, EMMI in druga lesna podjetja, Granit ter še nekatera. Žal pa slovenjebistriško gospodarstvo

je, grajskem gabrovem drevoredu, parku v Slovenski Bistrici, bistriškem gradu, studeniškem samostanu, Štatenbergu in še čem.

Vida Topolovec

POGOVOR Z ŽUPANOM DR. IVANOM ŽAGARJEM

Mnogih nalog se moramo lotiti dolgoročno

Pred dobrim letom in še kaj so dr. Ivana Žagarja, docenta na Tehniški fakulteti v Mariboru, poznali le strokovni sodelavci in študentje, širša javnost pa je zanj izvedela šele, ko je kandidiral za slovenjebistriškega župana. Sedaj ga Slovenjebistričani že dobro poznajo. Ne samo da jim je dostopen na občini, z njim se pogosto srečujejo na številnih prireditvah, kar pomeni, da je rad med ljudmi.

Ko smo ga za začetek tega pogovora vprašali, kakšen je videti delovni dan župana slovenjebistriške občine, ene največjih v Sloveniji, je mirno odgovoril, da je o šablonsko-birokratskem urniku njegovega dela težko govoriti, ker je to pač odvisno od marsičesa. Dostopen je vsem občanom, vendar morajo ti prej uskladiti termine. Kdaj se njegov delavnik konča, pa je odvisno od dela, ki ga trenutno opravljajo na občini, od pogovorov in drugega.

Tako ne moremo reči, da traja služba župana od sedme do petnajste ure ali kaj podobnega, saj o svojem delu in vsem, kar je povezano s to službo, pogosto tudi podzavestno premleva še takrat, ko je že doma.

TEDNIK: Leto dni županovanja je za vami. Če bi ga primerjali s pedagoškim delom, katero je težje?

Dr. Ivan Žagar: "Težko je reči, ker je vsako po svoje zahtevno. Ti dve opravili sta tako različni, da ju težko primerjaš, pa vendarle imata nekatere stične točke. Pedagoško delo in tudi županovanje se ne končata od koncu običajnega delavnika, pri obeh gre tudi za sila občutljivo področje - delo z ljudmi. Tako pedagoško delo kot funkcija župana imata svoje posebnosti in zahtevnosti, pri obeh je kaj dobrega in tudi slabega. Dragocene pa so izkušnje, ki si jih pridobiš bodisi pri enem ali drugem opravilu."

TEDNIK: V predvolilnem času svojim volilcem niste obljubljali gradov v oblakih. Kljub vsemu pa je iz vsega, kar ste povedali, vela samozavest človeka, ki ve, kaj hoče.

Dr. Ivan Žagar: "Če govoriva o programu, s katerim sem kljub vsemu nastopal na volitvah za župana, je resnica, da kaj posebnega nisem obljubljal. Menim, da naloge, ki smo si jih zastavili, poskušamo izpolnjevati, res pa je, da želimo, da bi bile rešitve dolgoročne, seveda pa ne na vseh področjih."

TEDNIK: Prve mesece po izvolitvi ste nihali med delom župana in predavatelja na mariborski Tehniški fakulteti, maja lani pa ste se odločili, da boste delo župana opravljali profesionalno. Kaj je vplivalo na to vašo odločitev?

Dr. Ivan Žagar je s komaj dopoljenimi 34 leti med najmlajšimi slovenskimi župani.

Foto: VT

Dr. Ivan Žagar: "Obseg dela je bil tolikšen, da ga je bilo nemogoče opraviti na neprofesionalno, vsaj jaz nisem videl te možnosti. Seveda pa sem še vedno obdržal stike s Tehniško fakulteto v Mariboru, kjer imam nekaj predavanj in vse druge obveznosti, ki iz tega izvirajo."

TEDNIK: Za vami je deset sej občinskega sveta. Kako komentirate njegovo delo?

Dr. Ivan Žagar: "Ko govorim o njegovem delu, moram najprej poudariti, da poteka konstruk-

tivno, medstrankarske razprtije pri nas niso prisotne. Mirno lahko rečem, da je dela sveta uspešno, saj smo v lanskem letu uspeli sprejeti vse akte, ki so pomembni za delovanje občine, prav tako smo med prvimi slovenskimi občinami sprejeli občinski proračun, nismo pa uspeli izvesti volitev v nove svete krajevnih skupnosti, kar pa ni naša krivda. Upam, da bomo to opravili še v prvih mesecih letošnjega leta."

TEDNIK: Sodelovanje z upravno enoto v Slovenski Bistrici je dokaj zgledno, pa vendar se nekatera dela in naloge

okolja in prostora ter gospodarstva, kar pa bolj sodi k občini kot upravni enoti. Župani si prizadevamo, da bi te pristojnosti prenesli nazaj na občino."

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA, ŠOLSKI PROSTOR ...

TEDNIK: Gospod Žagar, s katerimi problemi pa se trenutno največ ukvarjate v občini?

Dr. Ivan Žagar: "Kot sem že povedal, poskušamo na vseh področjih zastaviti načrte in razvoj na daljše časovno obdobje. Želimo predvsem takšne rešitve, ki so trajnejše, tako na področju komunale, pri družbenih dejavnostih pa pri urejanju šolskega prostora. Študijo o teh potrebah v občini smo sprejeli na eni zadnjih sej sveta. Na komunalnem področju bo potrebno še veliko postoriti pri urejanju odlagališča komunalnih odpadkov, dolgoročno bo potrebno zastaviti program urejanja kanalizacije, pa ne samo v mestu Slovenska Bistrica, temveč v vseh večjih naseljih. Trenutno smo v fazi sprejemanja prostorskih aktov, ki so temelj vsem nadaljnjim posegom v prostor. To, kar sva naštel, so bolj ali manj dolgoročne naloge. Na gospodarskem področju smo uspeli revitalizirati sklad stavnih zemljišč, s tem da bo potrebno ustrezno obnoviti odlok o tem, ter sprejeti še ustrezne akte. Menim, da bo to eden izmed izvornih virov občine pri urejanju problemov na področju komunale infrastrukture. Druga naša naloga je ustanovitev stanovanjskega sklada, predvsem iz razloga, da bomo lahko za nekatera sredstva kandidirali tudi na državni ravni. Govorimo tudi o ustanovitvi dveh zavodov oziroma institucij na gospodarskem področju. Prvi je zavod za turizem, pri katerem ugotavljamo, da smo dokaj na začetku, imamo pa velike naravne in druge danosti za njegov razvoj v navezi s kmetijstvom in obrtjo. Zato je potrebno ustanoviti institucijo, ki se bo z vsem tem ukvarjala, skrbela za promocijo turistične ponudbe, usklajevanje programov in nekatere projekte. Drugo, o čemer razmišljamo, je ustanovitev tehnološko-informacijskega centra. Ugotavljamo, imamo v naši občini nekatere tradicionalne panoge, kjer je potrebna predvsem finalizacija izdelkov, kljub temu pa bi bilo na tem področju potrebno še marsikaj postoriti."

TEDNIK: Ob širitvi osnovnošolskega prostora mora občina zagotoviti 50 odstotkov potrebnih sredstev. Ob tem ste na občinskem svetu sprejeli sklep, ki med drugim govori, da bo polovico prispeval proračun, ostanek - 25 odstotkov - pa kraj, kjer bodo gradili bodisi šolo ali telovadnico. Kako mislite zbrati teh preostalih 25 odstotkov sredstev?

Dr. Ivan Žagar: "Študija o širitvi šolskega prostora je pokazala, da ga v vseh krajih razen na Tinju, kjer je ta problem že rešen, primanjkuje, pa naj so to telovadnice ali učilnice. V mestu Slovenska Bistrica je zaradi prevelikega števila učencev nujno potrebna gradnja nove osnovne šole. Da lahko pričakujemo 50 odstotkov državnih sredstev iz naslova šolskega tolarja, moramo drugo polovico zbrati sami. Takšen način je povezan z dina-

miko izgradnje šolskega prostora in aktivnostmi, ki jih peljejo v posameznih okoljih. Povsem normalno pa je, da jim tam, kjer želijo šolsko problematiko prejševati, moramo to omogočiti, zato prioriteten vrstnega reda izgradnje, širitve ali adaptacije osnovnih šol v občini ne moremo postaviti. Kako bodo posamezna okolja zbrala preostalih 25 odstotkov sredstev, je odvisno od načina zbiranja, za kakršnega se v kraju pač odločijo. Ko kraj, kjer so potrebe po širitvi šolskega prostora, zbere ta sredstva - v nekaterih okoljih jih že zbirajo -, moramo na to reagirati in primakniti občinski proračunski delež. Seveda pa so v nekaterih okoljih, predvsem tam, kjer telovadnice še nimajo, želje po večji športni dvorani. Tam pa bo potrebno k tistim 25 odstotkom sredstev, kolikor naj bi po sklepu občinskega sveta posamezni kraji zbrali, primakniti še dodatne tolarje."

TURIZEM - PARADNI KONJ BISTRISKEGA GOSPODARSTVA?

TEDNIK: Omenili ste turizem, ki bi lahko bil zaradi svojih velikih naravnih danosti paradni konj bistriškega gospodarstva, a je žal še vedno zapostavljena pastorka ...

Dr. Ivan Žagar: "V občini želimo to vsekakor popraviti. O tem smo razmišljali že celo lansko leto, zato iščemo način ustanovitve institucije, ki bi pokrivala področje turizma. Njena naloga bi bila v promociji ter usklajevanju posameznih programov, ki so splošnega pomena za občino. V tej instituciji bi zajeli vse dele turistične ponudbe, od kulture, športa do kmečkega turizma."

Pri razvoju turizma imamo tri izhodiščne točke. Prva so *Trije kralji*, kjer je občina v lanskem letu delno financirala žičnico, tako da se ta center ponovno obuja. Upamo, da bo njegovo obujanje pripomoglo k razvoju celotnega zaledja, na primer Osankarice ali posameznih pohorskih kmetij, kjer so lepe možnosti za razvoj kmečkega turizma. V ta namen smo v pohorskem delu že odprli cesto med Oplotnico, Cezlakom in Kebljem, kar je bistvenega pomena za dostop do teh krajev. Pri razvoju turizma v Slovenski Bistrici in najožji okolici je kot kulturno institucijo, ki se je že dokaj dobro razvila, pomembno ometiti grad Slovenska Bistrica. Tretje pomembno izhodišče turizma v občini je grad Štatenberg na območju Haloz, kjer pa je potrebno izkoristiti njegovo zaledje, predvsem vinorodne rajone z odličnimi legami za razvoj vinogradništva in z vinogradniki, ki na že dosejajo lepe rezultate. Aktualna projekta, s katerima mislimo letos pridobiti tudi državna sredstva, sta vinska cesta in revitalizacija dokaj dobro ohranjenih kmečkih zaselkov. Eden takšnih so Studenice, kjer so nekateri projekti že bili narejeni, niso pa zaživel. Pomembno je, da načrte s papirja prenesemo v prakso."

TEDNIK: Mogoče bi bilo potrebno kaj več povedati o bistriškem gradu ...

Dr. Ivan Žagar: "Ko govorimo o gradu Slovenska Bistrica, mislimo pri tem na kulturo, vendar imamo načrt, da to področje razdelimo na tri institucije. Prva je

knjižnica, ki je že samostojna ustanova, ostale dele kulture pa je potrebno razdeliti še na dva dela. Prvi je profesionalni del, kjer že redno potekajo nekatere dejavnosti in jim je potrebno dati pravno-formalni status. Intenzivno razmišljamo o ustanovitvi zavoda za kulturo, ki bo skrbel za grad in vse druge kulturne spomenike; teh imamo v naši občini resnično veliko in so prav tako del turistične ponudbe. Tudi pristop pri iskanju finančnih sredstev za to področje bo potem drugačen. Drugo pa je ljubiteljska kultura, ki naj bi ostala v okviru ZKO in kjer bi se posvetili samo temu. Tudi sredstva bi se razmejila; tako potem ne bi več prihajalo do očitkov, da se prelivajo na škodo ljubiteljske kulture."

TEDNIK: Kdaj nameravate ponuditi proračun v obravnavo občinskemu svetu?

Dr. Ivan Žagar: "Trenutno smo po posameznih področjih v fazi priprav, menim pa, da ga bomo zaradi nujnosti izvajanja akcij v letu 1996 uspeli sprejeti že konec februarja."

»PROSTEGA ČASA IMAM BOLJ MALO«

TEDNIK: Vaš delavnik je natrpan, kljub temu pa vas pogosto srečujemo na številnih prireditvah širom občine bodisi v popoldanskem ali večernem času, pa tudi v soboto in nedeljo. Vse to pomeni, da greste radi med ljudi in jih radi spoznavate.

Dr. Ivan Žagar: "Prav gotovo, saj so te prireditve priložnost za srečanje in spoznavanje z ljudmi in seznanjanje z njihovimi problemi. To je najpristnejši način zbiranja informacij in tudi želja, ki se rojevajo v posameznih okoljih. Mislim, da je to nujno, kajti občina kot institucija se ne more obnašati, kot da je sama sebi namen. Trudim se na tem področju, zato upam, da nam uspeva."

TEDNIK: Prostega časa imate bolj malo. Kaj pa meni družina, ali nergajo, ker ste tako pogosto zdoma?

Dr. Ivan Žagar: "Prosti čas, ki ga imamo na voljo, je potrebno čim bolj aktivno preživeti. Pomembna je vsebina, in ko smo skupaj doma, se bolj posvečamo drug drugemu."

TEDNIK: Kaj pa vaši hobiji, najdete časa zanje?

Dr. Ivan Žagar: "V minulem letu ni bilo kaj dosti časa zanje, to že moram priznati, kljub temu pa se še najde kakšna ura. Že prej sem se rad ukvarjal z amaterskim športom, tako da še tuintam najdem čas za nogomet, kaj več pa že ne. Prej sem staršem veliko pomagal na kmetiji. To je pač delo, ki te sprošča, poleg tega pa obnavljam tudi staro hišo, kjer porabim veliko časa in energije."

Ker je leto 1996 še mlado, je bistriški župan dr. Ivan Žagar poleg običajnih želja ob novem letu, kot so sreča, zdravje, zadovoljstvo in delovni uspehi, želel, da bi bili v 1996. letu ljudje dovolj strpni pri sodelovanju, kajti uspehe je mogoče doseči samo s skupnimi močmi, na pa ostati vsak na svojem bregu. Dodal je še, da je bistriški občinski svet to spoznal, zato pa delo teče brez večjih pretresov.

Vida Topolovec

PO POTI NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE

Župnikov kozolec na Spodnji Ložnici

Zanimivo je, da strokovna služba Zavoda zavarovanje naravne in kulturne dediščine iz Maribora ni opazila kozolcev na Spodnji Ložnici in jih uvrstila med zaščitene etnološke spomenike v občini Slovenska Bistrica.

Tako je pred nekaj leti "izginil" eden najznačilnejših kozolcev - Jeričev - ob stari cesti Maribor - Ljubljana.

Ostal je le še 'Župnikov' kozolec v vasi. Družina, ki ji pripada, je ponosna nanj. 85-letna mama pravi, da je star blizu 200 let. Vsi njegovi deli so iz lesa, celo debelejši žebliji, le žebliji na strehi so železni - ko ga v novejšem času popravljajo, uporabljajo namreč železne žeblice. Ko so ga pred 50 leti na novo prekrivali, je slamo zamenjala opeka.

Hiša, h kateri kozolec sodi, je znana po skrbnih gospodarjih, ki so bili v preteklosti vaški župani, od tod tudi domače ime *Župnikovi*.

Znamenitost te hiše je tudi velbani hlev. Oboki stoje na

Župnikov kozolec na Spodnji Ložnici, enega redkih ohranjenih, najeda zob časa.

Foto: VT

nekdanjih obcestnih kamnih - miljnkih, naredili pa so jih italijanski zidarji, ki so v času Avstro-Ogrske popravljali ce-

sarsko cesto Dunaj - Trst in so pri Župnikovih stanovali.

Vida Topolovec

Bogata naravna in kulturna dediščina

Slovenjebistriska občina se lahko pohvali z mogočnim fondom z odlokom razglašenihi zaščitenihi spomenikov in znamenitosti narave ter kulturnih in zgodovinskihi spomenikov. Vseh je več kot 500.

Med spomenike narave sodijo naravni rezervat na območju Boča z značilno floro in favno ter obronki zahodnega Pohorja. Med boško floro je najznamenitejša velikonočnica, k posebnim naravnim spomenikom na Pohorju pa sodi Črno jezero. Značilni so tudi dobovi sestoji v bližini Cigonca, naravni spomenik je jama Belajača pri nekdanjem rudniku rjavega premoga Šega. Vzorec dendrološkega spomenika je Maroltova jelka na Pohorju, od spomenikov oblikovane narave pa je potrebno omeniti znameniti gabrov drevored v bistriškem grajskem parku.

Med kulturne spomenike s področja arheologije štejejo Ančnikovo gradišče pri Jurišni vasi na Pohorju, Velenik s celotnim območjem gomil in

rimsko cesto ter Brinjevo goro in žarna grobišča. Med spomenike meščanske arhitekture so uvrščene posamezne hiše, župnišča in drugo ne samo v mestu Slovenska Bis-

trica, temveč po območju celotne občine. K umetnostnim spomenikom sodijo gradovi v Bistrici, baročni dvorec Štatenberg pri Makolah, na Polskavi ter v Oplotnici. Na ob-

Ingoličeva soba v slovenjebistriskem gradu s knjižnico, ki jo je pisatelj v svoji oporoki zapustil Slovenski Bistrici.

močju občine je še nekaj gradov v razvalinah; eden takih je Gromberg nad Polskavo.

Med sakralnimi spomeniki je zaščitenihi kar 38 cerkva. Mnoge med njimi v zadnjem času obnavljajo in jih ponovno vračajo v življenje. Lep primer je cerkev sv. Miklavža v Koritnem nad Oplotnico, sedaj pa obnavljajo Urhovo cerkev na Pohorju.

Med kulturne spomenike sodijo tudi razne sponzorske knjižnice. Ena takšnih je Ingličeva, ki je razstavljena v bistriškem gradu. Tudi domovi znamenitihi ljudi, ki jih je v bistriški občini kar nekaj, sodijo med kulturne spomenike.

Značilno sliko slovenske krajine dajejo tudi znamenja, kapele in križi, ki jih na območju občine lepo številu. Med posebno lepa znamenja lahko štejemo Marijin steber na Trgu Alfonza Šarha v Slovenski Bistrici, ki ga trenutno obnavljajo.

Območje slovenjebistriske občine še vedno hrani pravo

Velikonočnica (Pulsatilla grandis) je v Sloveniji zelo redka, ogrožena in zato zaščitena rastlina. Njeno lepoto lahko občudujemo na majhnem rastišču na Boču med marcem in majem.

bogastvo etnoloških spomenikov. Veliko tega je že varno spravljenega v Arkovi etnološki zbirki v bistriškem gradu. Med posebno lepe etnološke spomenike sodi Lorberjeva

domačija z dimnico v Ošlju, na južnem pobočju Pohorja pa je ohranjenih še nekaj lepihi zidanic. Žal so mlini, ki jih je bilo svoj čas veliko, bolj redki. Eden takšnih je Štam-poharjev mlin v bistriškem vintgarju, nato žage venecijan-ke, ni pa več mlinov na veter, ki so bili nekoč značilni za svet pod Pohorjem.

Tudi znamenitihi pohorskih riž za splavljanje lesa danes ni več. Da pa bi zanamci kljub vsemu lahko videli, kako je v preteklosti to delo potekalo, nameravajo obnoviti delček riže na kraju, kjer se potok Črnava, ki priteče iz Črnega jezera, izliva v Lobnico.

Na območju bistriške občine je tudi nekaj zgodovinskihi spomenikov iz starejše in novejše zgodovine. Med najznamenitejše brez dvoma sodi spomenik padlemu Pohorskemu bataljonu pri Treh žeblih na Pohorju.

Vida Topolovec

TRIE KRALJI NA POHORJU

Štuhčev dom ponovno odprt

Skoraj do zadnjega ni bilo jasno, ali bosta mlada podjetnika Andrej Markovič in Miro Križman iz podjetja BIMM, d.o.o., iz Maribora, ki sta v decembru 1994 vzela v najem RTC Trije kralji na Pohorju, zmogla vsa finančna bremena obnove Štuhčevega doma in vlečnic. V zadnjem trenutku so se vsi zainteresirani nekako sporazumeli, da preprečijo nadaljnje propadanje tega zimskošportnega centra. Na pomoč je s posojilom priskočila Hmezad banka iz Žalca, pa tudi občinski svetniki so dali zeleno luč sofinanciranju obnove vlečnic.

23. decembra, ko so k Trem kraljem povabili na svečano odprtje doma vse, ki so pri njegovi obnovi sodelovali in imajo zasluge, da Trije kralji ponovno funkcionirajo, je bil mrzel, meglen in deževen zimski dan. Zagnana podjetnika sta dobila dom v vse prej kot zavidljivem stanju. Za lansko zimsko sezono sta ga za silo usposobila in tako omogočila, da je sezona skoraj v celoti nemoteno potekala. Ugotovila pa sta, da dom ne bo preživel še ene zimske sezone, zato sta se temeljito in resno lotila njegove obnove. Pričeli so oktobra; predvsem so morali sanirati veliko luknjo v prvem in drugem nadstropju zaradi lesne gobe, ki se je v dom 'naselila' zaradi malomarnosti in površnosti kdo ve katerih prejšnjih gospodarjev. Nabralo pa se je še veliko drugih podobnih 'grehov', potrebnih odprave.

Andrej Markovič nas je prijazno povabil na ogled obnovljenega doma. Tako imajo sedaj v drugem nadstropju prostor za šole v naravi. Na novo so uredili recepcijo, vhod v dom in smu-

čarsko restavracijo, velike načrte pa imajo tudi s kletnimi prostori, ki jih bodo uredili do konca marca in kjer bodo savna, fitness center ter še nekateri prostori, namenjeni zabavi gostov. Iz pritličja so v nadstropja napeljali vodovodno omrežje, poskrbeli za obnovo celotnega centralnega ogrevanja, nove pa so tudi sanitarije v pritličju. Mirno lahko rečemo, da se je Štuhčev dom od lanske jeseni do konca leta pomladil.

Težava je v domu je še vedno nerešena lastnina sob, ki so kdo ve kako pred leti, ko je bilo prijateljstvo Slovenske Bistrice s Svetozarevim najbolj ljubeče, prešle v last Svetozareva. Sobe, ki sodijo med boljše v domu, najemnika sicer uporabljata, o bodoči lastnini pa se bodo morali pogovoriti na drugih ravneh. V Štuhčevem domu je precej sob oziroma apartmajev v lasti posameznih podjetij, tudi ptujskih, nekaj pa jih je bilo v lasti podjetij, ki so že šla v stečaj in so jih nekaj že prodala. Najemnika sta jih za silo uredila in jih dala v najem gostom, saj kot se je pohvalil Andrej Markovič, je dom do 10. marca v ce-

loti zaseden, šolo v naravi pa so pričeli takoj po novoletnih praznikih.

Seveda ni šlo vse kot po maslu. Glavni problem je bil denar. Kot je povedal Andrej Markovič, so si najprej pridobili posojilo Hmezad banke iz Žalca, ki je pokazala dovolj razumevanja za ureditev doma, vesela pa sta bila tudi pomoči občinskega sveta. Finančni zalogaj za vso obnovo je kar 300.000 mark. Vendar imata Miro in Andrej še veliko načrtov, kako dodatno urediti ponudbo. Razmišljata tudi o zaprtem bazenu. Vse to počneta iz želje, da bi sezono raztegnila na vse leto, še posebej ker imajo Trije kralji zanimivo zaledje s Črnima jezerom, Osankarico in drugimi kraji. Poleti ciljata predvsem na enodnevnne izletnike, ki bi izlet pri njih povezali z ogledom gradu v Slovenski Bistrici.

Težave so tudi z najemom zemljišč, kjer so vlečnice, saj morata lastniku, ki je dobil po denacionalizaciji zemljo, plačevati zajetno najemnino. Sedaj čakata na razsodbo ustavnega sodišča, ki presoja o tem.

Vida Topolovec

BISTRISKA PROMETNA PROBLEMATIKA

Izhod na Devini do julija '97

Osrednja točka lanskoletne zadnje seje slovenjebistriskega občinskega sveta je bilo sprejetje predloga odloka o spremembah in dopolnitvah dolgoročnega plana za obdobje do leta 2000. Uvodničarji Barbara Radovan, Marinka Konečnik-Kunst, Matod Di Batista in Vladimir Breščak so se v svojih predstavitvah tako dopolnjevali, da so sestavili skorajda popolno podobo za mesto Slovenska Bistrica tako težko pričakovanega priključka na Devini.

Magistralna cesta M-3-3 iz smeri Ptuja in Ormoža je brez dvoma pomembna povezava med pomursko in podravsko regijo. Pri Slovenski Bistrici se navezuje na magistralno cesto M 10 in preko nje južno od Slovenske Bistrice na avtomobilsko cesto A 10. Gradnja izvennivojskega priključka bo omogočila priključevanje prometa s ceste M-3-3 neposredno na avtocesto brez obremenjevanja mesta, kar bo brez dvoma ugodno vplivalo na prometno varnost, zlasti pa se bodo izboljšale bivalne in delovne razmere prebivalcev občinskega središča.

Izvennivojski priključek je predviden jugozahodno od magistralne ceste M-3-3 in viadukta Devina na avtomobilski cesti, tako da pospeševalni in zaviralni pasovi ne posegajo v viadukt in ga zaradi tega ne bo potrebno širiti.

Cestninske postaje na priključku Slovenska Bistrica — sever ne bo, saj bodo do junija 1997 uredili glavno cestninsko postajo Slovenske Konjice v smeri Arje vasi. Za ureditev priključka na Devini (delo bodo pričeli avgusta 1996, končali pa julija 1997) bo potrebno zagotoviti odkup 1,59 ha kmetijskih zemljišč I. območja in 1,63 ha gozda.

Slovenjebistriški svetniki so imeli za strokovnjake številna vprašanja: ali bo Dars v celoti zagotovil

Na zračnem posnetku se vidi bodoči priključek Devina.

sredstva, kako bodo urejene makadamske lokalne ceste na zahodni strani avtoceste, ki so za tamkajšnje ljudi pomembne, kaj bo s potokom pod nadvozom, kakšne so možnosti za gradnjo obvoznice ob avtocesti, za koliko bo priključek razbremenil tranzit skozi mesto in ali bi protihrupna zaščita lahko zavrla dinamiko izgradnje.

"Dars bo v celoti pokrila vse stroške sam, ne glede na dinamiko gradnje," je odgovoril Metod Di Batista, v zvezi z odvodnjanjem Devine pa sta Vladimir Breščak in Marinka Konečnik - Kunc odgovorila, da bo potok reguliran le v spodnjem delu struge na levi strani avtoceste, gledano iz smeri Maribora, medtem ko na desni strani niso predvideni nobeni ukrepi, saj strokovnjaki ocenjujejo, da bodo posegi na spodnjem delu struge zadostovali za hitrejši pre-

tok vode. Vlado Breščak je pri tem še dodal, da za obvoznico ob avtocesti ni nobene možnosti, ker je Jožefov hrib plazovit. Marinka Konečnik - Kunc je še dodala, da bodo zagotovili protihrupno zaščito ter zaščito na oknih in fasadah. Severno od magistralne ceste zaščite zaradi preglednosti ni mogoče postaviti, za stanovalce ob bodočem priključku pa je pomemben podatek, da bodo pri ZUM Maribor tudi po končani gradnji nadaljevali meritve hrupa v avtocesti in s protihrupno zaščito ustrezno ukrepali.

Svetniki so odlok o izgradnji priključka na avtocesto pri Devini soglasno potrdili, menili pa so mnenja, da je to kljub vsemu velik korak k temu, da se mesto Slovenska Bistrica reši tranzita, pa tudi njegovi prebivalci bodo potem lažje živeli.

Vida Topolovec

Obnovljeni Trije kralji na Pohorju imajo letos bogato sezono. Foto: Samo Brbre.

Kako prodajajo pridelke italijanski kmetje

Nadaljevanje iz prejšnje številke

Zadruge, ki so vedno ustanovljene z namenom, da bi bili stroški čim manjši, so organizirane v dveh stopnjah:

— zadruge prve stopnje, kjer so objekti, npr. struktura hlajenja (hladilnice za sadje in zelenjavo), da prodaja lahko poteka vse leto (raje prodajati takrat, ko so cene višje — npr. pozimi), in

— zadruge druge stopnje, kjer gre za povezavo zadrug prve stopnje (po celi državi in tudi zunaj nje) v višjo strukturo, v kateri se izvaja sodelovanje oz. skupni nastop na trgu. Na primer če je slaba letina (v neki zadrugi), sodelovanje koristi, da ni potrebno odpuščati delavcev, ker se jih lahko prezaposli. Lahko se izvajajo skupni transporti itd.

Kmetje (člani oz. lastniki) oddajo pridelek zadrugi in s tem je zanje prodaja končana. Takoj prejmejo akontacijo v znesku 60%, drugo pa

po uspešni prodaji kot proračun.

OBISK PRI ZASEBNIH FERESIN

Naš drugi obisk je bil pri zasebnih Feresin, kjer delo opravijo dva brata, štirje člani njihovih družin, en stalni delavec ter 5 do 6 sezonskih ljudi. Pridelujejo sadje, zelenjavo in rože. Pridelujejo in prodajajo vse sami, ne da bi sodelovali z zadrugo. Cesar na prodajo na dvorišču (tu so najmanjši stroški), peljejo na tržnico v mesto (Trst, Videm). Eden od bratov je predsednik zadruge, ki združuje proizvajalce breskev — breskve grede tako v promet preko zadruge.

Kmetija ima skupaj 10 ha zemlje (od tega so trije ha oddaljeni in jih uporabljajo kot njive). Pred 20 do 25 leti so bili povsem nespecializirani (imeli so vsega po malo kot klasične kmetije), že takrat pa so imeli breskve, s katerimi so začeli na večje.

Nato so prešli na jagode v pokritem prostoru, potem pa na paradiznik. Vse to so v začetku vozili na tržnico v Trst. Sedaj pa prodajajo tudi doma, ker je kmetija ob precej prometni cesti, in se prilagajajo predvsem potrebam kupcev, ki kupujejo na domu. Prej so vse sadike kupovali, sedaj imajo zgrajen pokrit prostor, ki ga lahko tudi ogrevajo, in jih pridelujejo sami (saj je nekatere sorte sadik včasih nemogoče dobiti, tako da jih lahko tudi prodajajo). Zaradi potreb kupcev pa so zgradili sodoben cvetličnjak, ki jim daje glavni dohodek. Poleg tega imajo še naprej breskve, jabolka in zelenjavo. Praktično imajo vse leto nekaj, kar lahko prodajo, in imajo stalno kupce. Kmetija se stalno razvija in specializira glede na potrebe kupcev.

Pred dobrim letom so v deželi ustanovili združenje sadjarjev Ecofruit, ki ima cilj, da bi čim bolj zmanjšali uporabo pesticidov; bilo je

namreč vedno več škodljivcev in strupov — pesticidov, ki so jih pretirano uporabljali. To združenje ima zaposlene strokovnjake, ki tedensko pregledajo sadovnjake in priporočajo najprimernejše pripravke (tako da je uporaba strupov racionalizirana in ekološka). V združenju je 20 kmetij, ki sledijo programu eliminacije pesticidov. Pri paradizniku npr. so včasih zelo škropili proti boleznim, sedaj pa dosti manj. Proti škodljivcem pogosto intervenirajo z biološkimi sistemi, t.j. da gojijo naravne sovražnike (na kartončkih so jajčeca naravnega sovražnika in dajo jih v rastlinjak, da se tu razmnoži — primer je *Encarsia formosa*). Krizanteme, ki jih imajo veliko količino, so v začetku težko prodajali, sedaj pa preskrbujejo 50 do 60 cvetličarn v Italiji.

Na kmetiji je najvišja izobrazba sednja kmetijska šola, je pa res, da lastnika (brata) obiskujeta številne tečaje, da bi obvladali tehniko pridelovanja posameznih kultur ter čitata strokovne revije in zbirata informacije raznih služb in združenj, da bi lažje našli kupce — sedaj ti niso več noben problem.

OBISK HLADILNICE ZA KROMPIR

Naš zadnji obisk je bil v specializirani zadrugi za pro-

izvodnjo in prodajo krompirja pod imenom CO-PRO-PA (zadruge kooperativna-produktivna-patate) v vasi Zavoledo v občini Zappolla. Leta 1988 je zadruza štela 40 članov, danes pa jih je 99, saj nameravajo zaenkrat in v naslednjem obdobju poleg krompirja pridelovati in prodajati tudi korenje, rdečo peso, čebulo, česen in šparglje. Prej je bila na tem mestu mlekarska zadruza, od leta 1988 do 90 pa je zadruza za krompir. V začetku so bili člani le vaščani, potem pa se je razširila še na sosednje vasi.

V začetku l. 1991 so imeli 1500 ton krompirja, potem 2500 ton, letos pa ga je bilo kljub slabši letini že 3500 ton. Leta 1994 so začeli s čebulo (1500 ton), leta 1995 pa še s korenjem in rdečo pesi. To je edina zadruza, ki se ukvarja le z vrtnarsko proizvodnjo v deželi Furlaniji — Juljski krajini. Kapaciteta hladilnikov je za 5500 ton pridelka (6 manjših hladilnih sistemov po 800 do 1000 ton).

Svoj pridelek člani zadruge oddajo v lesenih zabojih po okrog 400 kg, ki jih je možno transportirati le z vilničarji. Te zaboje v omejenem številu (glede na možnosti prodaje) zadruza prej razdeli članom. Nabavi semena in nudi strokovno po-

moč pri pridelovanju. Zadruza, kjer sta stalno zaposlena le dva delavca (direktor in tajnica), odkupi ves dogovorjeni pridelek, s tem da plača kmetu že znani prvi del akontacije, v naslednjih mesecih oz. ob koncu poslovnega leta pa še drugi del. Kmetje - člani opravijo vsa potrebna dela pri pripravi blaga za prodajo in imajo v naprej dogovorjeno število ur in kdaj jih bodo opravili, plačajo pa jih s povečanjem cene za njihov pridelek. Za to imajo potrebno opremo (italijanske firme FB Botazi). Krompir je npr. potrebno predhodno prebrati, kalibrirati, oprati in pakirati po 0,5 do 25 kg. Šele potem lahko gre do različnih odjemalcev (marketov, restavracij, zavodov, vojašnic, bolnišnic ... — precej krompirja pošljejo tudi v Slovenijo, še preden ga imamo pri nas; letos ga je Slovenija uvozila iz drugih držav kar 6 tisoč ton, kljub temu da ga ni ravno primanjkovalo). To delo opravijo kmetje sami. Krompir v hladilnici hranijo pri temperaturi 5-7°C (čebulo pa npr. pri 0-2°C). Sezona prodaje traja od julija do maja naslednje leto. Konec poslovnega leta je tako 30. junij, takrat naredijo bilanco in nadaljnja izplačila.

Konec prihodnjic

Janko Muzek, dipl.ing. agr.

ADOLF ŽIŽEK

Teorija o sistemih in psihiatrija

Nadaljevanje iz prejšnje številke

Kot zglede katastrofe opišimo vedenje in polom sistema, ki ga tvorita prst in gozd na strmeh pobočju v bližini industrijskih objektov, ki onesnažujejo okolje. Če se poveča količina strupenih snovi v zraku, predstavlja to za rastline zaostajanje v rasti in zmanjševanje njih gostote na pobočju. Ker rastline s svojimi koreninami vežejo prst, se zaradi rahljanja teh vezi veča razdiralni učinek dežja, vetra in temperaturnih sprememb. Po nekem času lahko pripelje takšna razglasitev sistema do zemljanskega plazja, ki predstavlja katastrofo sistema.

V človeških okoljih so takšne katastrofe izbruhli vojni, pa tudi samomori in izbruh duševnih bolezni.

RAZVOJ V ČLOVEŠKEM OKOLJU

Ta razdelek vsebuje le kratak povzetek moje teorije o sistemih, ki je podrobno razčlenjena v mojem članku "O končnih sestavih" (sistemih), objavljenem v Elektrotehniškem vestniku št. 3 (1987).

Pod vedenjem sistema razumemo urejen par 1. spominske preslikave in 2. prehodne preslikave.

1. Spominska preslikava je preslikava, ki priredi vsakemu vhodu, izhodu in notranjemu stanju novo notranje stanje.

2. Prehodna preslikava je preslikava, ki priredi vsakemu vhodu in notranjemu stanju natančno en izhod.

Če se vedenje sistema s časom spreminja, je to razvoj vedenja sistema. Pri človeku se od rojstva naprej njegovo vedenje spreminja, te spremembe so ponavadi posledice učenja.

To, kako se neka oseba odziva na vhode, ki prihajajo od drugih oseb v istem človeškem okolju, je odvisno od njegovega vedenja, v daljšem času pa tudi od njegovega razvoja. Seveda ima vsaka oseba v nekem človeškem okolju svoje vedenje in svoj razvoj, tako da se v odvisnosti od časa vedenja v človeškem okolju spreminja, tudi zaradi vpliva oseb zunaj tega okolja.

MODEL NASTANKA DUŠEVNIH BOLEZNI

Omejili se bomo na tako imenovani "stress — strength" (obremenitev — odpornost) model zanesljivosti sistemov. V skladu s tem modelom človek duševno zboli, če njegove psihične obremenitve (stresi) postanejo večje od njegovih pripadajočih odpornosti.

Vzemimo neko človeško okolje (družino, delovno organizacijo, sosedsko okolje, družbeno okolje), ki ga za začetek obravnavamo kot izoliranega. V takem izoliranem človeškem okolju je množica posameznikov, ki so med seboj povezani z odnosi, to je s prenosi snovi, energije in informacije med posamezniki. Če obravnavamo v sistemu samo informacije, govorimo o komunikacijskem sistemu, s katerim se bomo predvsem ukvarjali. Odnosi (relacije) v komunikacijskem sistemu so simetrični in reflektivni. To pomeni: Če je oseba A v komunikaciji z osebo B, je tudi oseba B v komunikaciji z osebo A; vsaka oseba je v komunikaciji s samo seboj.

Če izberemo v okolju posameznika A, tvorijo relacije med A in vsemi drugimi člani okolja množico vseh izhodov osebe A, obratne relacije pa množico vseh vhodov osebe A.

V dinamičnem sistemu, kot je človeško okolje, se intenzivnost odnosov spreminja s časom, pri čemer lahko predstavljajo vhodi obremenitev (stres) za posameznika A. V odvisnosti od dolgotrajnosti stresa lahko pada človekova psihična odpornost. Pri tem se lahko posameznik odziva tako, da dobi kot povratek (feedback) povečan stres. To pa je odvisno tudi od odzivanja vseh preostalih članov človeškega okolja na vhode, ki so istočasno izhodi osebe A. Če imamo t.i. pozitivno povratno vezavo (feedback) pri osebi A in pri vseh drugih članih okolja, imamo opraviti z nestabilnim sistemom, v katerem se obremenitve osebe vedno bolj večajo, in če presežejo njegovo duševno odpornost, posameznik duševno zboli.

Iz povedanega izhaja, da bi v primeru, ko bi bili v okolju ljudje s t.i. negativno povratno vezavo, do katastrofalnega povečanja stresa ne bi prišlo. S tem ne želim poudarjati, da je okolje osebe A krivo za njeno duševno bolezen, saj bi tudi v primeru, da bi se A odzival obratno, kot se je, ne prišlo do povečanja njegovih obremenitev. Trdimo pa lahko, da je do duševne bolezni prišlo zaradi neusklajenosti vedenja osebe A in preostalih oseb iz izoliranega človeškega okolja.

V primeru, da človeško okolje ni izolirano, imajo vpliv na vedenje okolja tudi ljudje zunaj okolja. Ti lahko vplivajo tako, da preprečijo t.i. pozitivni feedback. Zal je mogoče tudi, da ljudje od zunaj še pospešujejo katastrofalni "pozitivni" feedback, ki vodi v nestabilnost sistema in s tem povezano katastrofo (duševno bolezen).

PSIHIATRIČNO ZDRAVLJENJE

Potem ko je neka oseba v nekem okolju zbolela, se ji s tem spremeni vedenje in v okolju se vzpostavi novo stanje, ki je lahko zelo neugodno za to osebo. Vloga psihiatričnega zdravljenja naj bi bila tudi vplivati od zunaj na določeno človeško okolje (družino, delovno organizacijo, sosedo, družbeno okolje), da se tudi vedenje drugih članov tega okolja toliko spremeni, da bo novo stanje v okolju stabilno in da ne bo prihajalo do ponovitev bolezni, do katerih sicer rado pride, če se vedenje nobenega člana okolja ne spremeni. Menim, da je v tem funkcija zdravljenja: ne le zdravljenje posameznika, pač pa pozitivno učinkovanje na vsa okolja, katerih del je ta posameznik. V ta namen ponekod prirejajo razširjene psihiatrijske sestanke, na katere vabijo poleg članov pacientove družine tudi predstavnike delovne organizacije, v kateri pacient dela, njegove sosedo in predstavnike širšega družbenega okolja. To ja za psihiatrijo dokaj naporeno početje, zlasti na začetku, dokler se ne vzpostavi ustrezna družbena klima. Verjamem pa, da ima takšno ravnanje pozitivne učinke na vsa okolja, v katerih pacient živi.

DESTRNIK / VEČ KOT 30 LET ORGANIZACIJE RDEČEGA KRIŽA

Pomoč z dobrimi deli in prijazno besedo

Na Destrniku so že pred več kot 30 leti ustanovili krajevno organizacijo Rdečega križa, ki danes šteje več kot 200 članov. Letno se krvodajalskih akcij udeleži 40 krvodajalcev, poleg rednih srečanj pa so si v kraju zadali nalogo pomagati revnim in osamljenim. V minulem letu so pomagali trem krajanom, saj so v njihove domove napeljali električno energijo, letos pa bodo podobne akcije nadaljevali.

Že sedmo leto je predsednica organizacije RK na Destrniku Marija Šumberger, ki je ob našem obisku dejala, da bi jim prav prišla tudi pomoč sedanje občine. Obljubljenih imajo sicer 60 tisoč tolarjev, kar je seveda premalo za uresničevanje nekaterih nalog, zato bodo morali ponovno izpeljati kakšno humano akcijo. Lani so zbrali 144 tisoč tolarjev s prispevki, 205 tisoč tolarjev so dodali z akcijo kolektarjev, nekaj pomoči pa vsako leto pride še iz ptujskega centra RK. Kljub dobremu delu in številnemu članstvu pa v kraju organizacija nima svojih prostorov. Šumbergerjeva pravi, da bi lahko kakšen majhen prostor le dobili v novi občinski stavbi, o tem so se že pogovarjali.

"V naši organizaciji smo skupaj tudi zato, da pomagamo tistim, ki so naše pomoči zares potrebni. Takšnih imamo v naši KS veliko in mnogi se na nas obračajo s prošnjo po pomoči. Denar je še zmeraj pri vsem največja težava, vendar smo lansko akcijo, ko smo v tri stanovanjske hiše v KS napeljali električno energijo, le uspeli izpeljati do konca. Pomagali smo

Marija Šumberger

Angeli in Francu Firštu na Ločkem Vrhu, Ani Lovrenčič v Vintarovcih ter v jesenskih mesecih še Hildi Zajc iz Jiršovca. Zaječeva je nekaj denarja prispevala tudi sama iz pokojnine, skupaj pa je akcija stala okrog 520 tisoč tolarjev. Poleg tega se dvakrat na leto spomnimo še naših najstarejših krajanov ter jih obiščemo na domu, kot nekakšno manjšo pozornost pa naj omenim praznična darila, ki smo jih razdelili med starejše in učence naše šole. Redno nekateri člani iz naše organizacije obiskujemo tečaje za nego bolnika in ob vsem tem

ne pozabimo na družabna srečanja ter izlete po Sloveniji," je povedala Marija Šumberger.

POMOČ TUDI V PRIHODNJE

Tako kot v drugih okoliških organizacijah RK si tudi na Destrniku želijo, da bi v prihodnje razvili nov prapor, precej večja želja pa je stalni prostor.

"Pomoč za revne in starejše ostaja naša velika naloga tudi vnaprej, razmišljali pa smo še o nudenju pomoči nekaterim na domu. V organizaciji imamo že sedaj nekaj predstavnikov iz drugih društev, pridobiti jih nameravamo še več in ostaja nam sodelovanje z OS. Morali bomo najti rešitve za revne, ki nimajo urejenega vodovodnega priključka, elektrike, mnogo je takšnih, ki imajo zelo dotrajane hiše, spet drugi pa so bolni in osamljeni. Tem bi lahko v občini pomagali ter jim našli primerne prostore v domovih za ostarele," je svoje pripovedovanje o delu in prihodnjih načrtih v destrniški organizaciji RK sklenila Marija Šumberger.

Tatjana Mohorko

Foto: Bombek

liste s Kocijančičom na čelu ... Ja, vete, to so vse predvolitvene politične igrice. Če ne boš ti mene, bom pač jaz tebe. Bliža se cajt novih volitev, ko bomo voli(vci) drgoč vole volili. Saj vete kak provi stori pregovoro: Muzika se menja, muzikanti in pesalci pa ostonejo. Saj vidite, da si zaj eden drugemi očitajo demagogijo, nizke udarce in druge politične štose; vsi povprek, najpret pa čista vsi strankarski prvoki so potrebni, da bi jih nešče prek krez koleno dja in jih po nogi riti naklesta ...

Pa naj bo zadosti politike in borbe za oblast. Glih pret sen po radiji Ptuj poslušaj, da je ptujška voda iz vaserlajtne skoro čista, zdrava in neoporečna. To me veselil, veselil pa sen tudi, da bomo te vena skoro toto čisto vodo tudi na naš Suhi breg dobili. Voda je pač glavni vir življeja. Vena ma zavolo nje moja Mica vodeniko, me pa kak vinogradnika in kletora boj vinika montra in mi je dohtar že reka, da man želodec z vinskim kamnom obloženi.

Te pa srečno in bremzajte na ledi. Vaš LUJS

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: Kissinger, Antonioni, stopalnik, Se, Arat, erar, alt, lipa, ar, MC, en, smrduh, Kalahari, metaboliti, oberek, Kurti, Agadir, kastrat, Tea, Edalini, Arai, dijak, Brun, led, vir, Aetij, Kiar, kiji, AS, zmaga, alk, skaj.

UGANKARSKI SLOVARČEK

BANTI = italijanska pisateljica in umetnostna zgodovinarica (Anna, 1895 - 1985)

ELEMIR = kraj severozahodno od Zrenjanina

LA OPINION = argentinski časopis

LINEAL = črtalo, ravnilo

NE VIN = nekdanji burmanski politik

RENAMO = odporiško gibanje v Mozambiku

RETES = mehiški filmski režiser (Gabriel)

TERM = omejeni del matematične formule

VIALA = nemško vino

HOROSKOP ♦ HOROSKOP ♦ HOROSKOP ♦ HOROSKOP

OVEN

21. 3. - 20. 4.

ONA ● Bodi hvaležna tistemu, ki se je tako zavzel zate, in mu to vsaj malo tudi pokaži. Pameten nasvet boš sicer lahko spoštovala, vendar ga boš zelo težko ubogala. Nekateri ljudje trdijo, da denar in ljubezen nista v nikakršni zvezi, ti pa še zmeraj ugibaš, ali je to res ali ne.

ON ● Iz navade boš delal le tisto, kar je potrebno, iz užika pa boš storil tudi nekaj takšnega, kar bo šlo marsikomu na živce. V prijateljski družbi se boš razvedril in pozabil na skrbi minulih dni. Prehitel boš dogodke, kar bo razjezilo nekoga, ki lahko vpliva na tvoje življenje.

BIK

21. 4. - 20. 5.

ONA ● Najprej moraš dobiti košarico, šele potem znaš na široko odpreti oči in videti človeka takšnega, kakršen v resnici je. Ne misli, da se ljubezen ne spreminja, pa tudi šarm ne traja do konca življenja, še posebej če ga ne neguješ.

ON ● Za tvojim hrbtom bodo nekaj šušljali in Opravljali, ti pa si boš zaradi tega po nepotrebnem bellil glavo. Nepričakovana pomoč človeka, o katerem si do sedaj samo razmišljala, bo tvojo pozornost usmerila drugam.

DVOJČKA

21. 5. - 21. 6.

ONA ● Nekdo ti hoče povedati nekaj prijetnega, ti pa ga venomer prekinjaš in postavljaš na začetek. To se ti zna maščevati, saj ga bo prav kmalu minilo potrpljenje in bo preusmeril svoje ambicije k drugi osebi.

ON ● Sprejel boš pomembno odločitev, od katere boš imel nemalo koristi. Vendar pa te bo to postavilo pred nadaljnje odločitve, ki ne bodo lahke. Pazi se, saj kar nekaj ljudi spremlja tvoje aktivnosti.

RAK

22. 6. - 22. 7.

ONA ● Neka zadeva ti bo najprej sicer spodletela, vendar ko boš poskusil ponovno, boš dosegel prav neverjeten uspeh. Presenetljivo se bo spopravi v dobrovoljo, tako da bodo tudi vse te žave iz preteklosti v hipu pozabljene. Ostal bo le spomin na prijetne trenutke.

ON ● Če boš lok prenapel, ti ne bodo pomagale lepe besede ali obljube, saj bo tvoja partnerka gotovo izpolnila obljubo, ki ti jo je dala. Ne igray se z ognjem, saj boš ti najbolj prizadet, če bo prišlo do požara.

LEV

23. 7. - 23. 8.

ONA ● Bližajo se trenutki odločitve, vendar naj se ti nikamor ne mudi. Skrbno razmisli o prihodnosti, da ne boš storila kakšnega usodnega koraka. Ob srečanju z nekom, ki ti je v preteklosti veliko pomenil, boš dobre volje, zajel te bo val neustavljivega hrepenja. Dobila boš sporočilo.

ON ● Nič ne boš zamudil, če boš ta konec tedna preživel doma. Užival boš ob dobri hrani in vinu, še najbolj pa se boš razveselil nepričakovanega telefonskega klica. Popostril ti bo dan in ti dal snov za razmišljanje v prihodnjih dneh.

DEVICA

24. 8. - 23. 9.

ONA ● Ko boš spoznala, kaj vse se lahko zgodi, se boš stresnila. Bolj kot se boš omejila pri željah in s tem pri izdatkih, prej boš dosegla cilj, ki si ga želiš. V partnerjevih očeh si zavidanja in občudovanja vredna oseba, ti pa veš, da je resnica precej drugačna.

ON ● Rad pretiravaš, kar se zdi nekomu zabavno, drugemu pa neodgovorno. V svojih načrtih misli predvsem nase, za vse drugo bo tudi kasneje še več kot preveč časa. Srečal boš človeka, ki ti bo neverjetno všeč.

TEHTNICA

24. 9. - 23. 10.

ONA ● Škoda, ki bo nastala zaradi neke nepremišljene poteze, boš le težko popravila, naj ti bo to nauk za prihodnost. Misli si eno, delala pa drugo, zato je nastala zmeda, ki ji bo težko priti do konca. Človek, okoli katerega se vrtijo tvoje misli, se bo oglašil in ti razkril srce.

ON ● Strah te je prevelike zaupljivosti, ki jo srečuješ na delovnem mestu. Bodi raje preveč kot pa pre malo zadržan, saj se boš le tako lahko ubranil skušnjavi. Nekdo ti bo razkril srce in te prosil za nasvet. Kjer si uspel prvič, boš tudi drugič. Partnerja boš potolažil z darilom.

ŠKORPIJON

24. 10. - 22. 11.

ONA ● Poskusila si boš premisliti in ne reagirati, vendar bo izliv vse preveč močan za tvojo radovedno naravo. Ko bosta sama, se nikar ne sprevedaj, temveč povej tisto, kar pričakuješ od njega. Na razne igrice pa raje kar pozabi, saj so časi za to že davno minili.

ON ● Nikar ne skrbi, saj je ljubezen nekaj najlepšega, kar se ti lahko zgodi. Za zdravje in denar boš poskrbel ob drugi priliki. Prepusti se občutkom, saj ti že nekaj časa primanjkuje nežnosti in romantika.

STRELEC

23. 11. - 21. 12.

ONA ● Preveč razmišljaš o preteklosti in pre malo o prihodnosti. V dobri družbi boš izvedela tisto novico, ki te najbolj zanima. Nekdo, ki ga zelo spoštuješ, te bo nekam povabil in ti tudi nekaj podaril. V soboto ti bo tako lepo, da boš jokala od sreče.

ON ● Po precej uspešnem obdobju se boš moral sprizniti tudi s tem, da si storil napako. Vendar ni tako hudo, da ne bi moglo biti še huje. V življenju se ne dogajajo samo dobre stvari, zato malo potrpljenja in minilo bo.

KOZOROG

22. 12. - 20. 1.

ONA ● Skušaj uživati v življenju, vendar zaradi tega ne smeš zanemarjativsakodnevnihoobveznosti. Predvsem se posvečaj partnerju. Popoldnebošpreživela v prijetnem kramljanju, kite bo popolnoma sprostito.

ON ● Ugotovil boš, da so njene misli precej podobne tvojim. In čeprav se ti bo sprve zdelo preveč lepo, da bi bilo res, se bo na koncu pokazalo, da je res. Izkoristil boš, kar ti bo življenje ponudilo, in zaradi tega boš še nekaj časa srečen in zadovoljen.

VODNAR

21. 1. - 19. 2.

ONA ● Vztrajaj in se ne daš prepričati o nasprotnem, čeprav ti grozišahudimposledicami. Pozorno prisluhni besedam sodelavcev, saj so dobro obveščeniostvareh, kisopomembnetudi zate. Če se boš še malo bolj potrudila, ti uspehinnagradanemoretautiti.

ON ● Nikar se ne obnašaj, kot da nisi vedei, kaj se ti lahko zgodi. Sedaj je to za teboj in potrebno bo živeti dalje. Vendar ne obupuj, saj ni tako slabo, kot bi lahko bilo. Imel si kar precej sreče.

RIBI

20. 2. - 20. 3.

ONA ● Ne smeš se zapreti v lupino in se povleči v samoto. Vsak čas se moraš truditi, da vzbudiš pozornost, saj te le na ta način ne bodo pozabili. Nekdo ti bo po daljšem času ponovno razkril svoja čustva.

ON ● Izkoristil boš ponujen namig, a se boš pozneje pošteno kesal. Saj ne, da ne bi bilo prijetno, a je že tako, da brez težav v zadnjem času preprosto ne gre. Obisk pri zdravniku ti bo precej pomagal, zato nikar ne oklevaj. Raje stori to, preden bo prepozno.

				SESTAVIL EDI KLASINC	VEČJE GLASBILO S TIPKAMI	SORTNO VINO	PREBIVALKA ADRIJE	LETOVIŠČE V BELGIJI	RIMSKI CESAR AVGUSTOV PASTOREK	SLADEK JUŽNI SAD	BURMANSKI POLITIK (NE)	KORNER PRI NOGOMETU	ANČKA
				KRASTAVA ŽENSKA									
				ARGENTINSKI ČASOPIS									
				ITALIJ. PISATELJICA (1895-1985)									
				KRIČANJE				EMIL NOLDE					
				ZDELOVALEC SANDAL				14. STOLETJE			NIKALNICA	NAŠA PEVKA PINTERIČ	RDEČE PORTUGALSKO VINO
				AM. PEVKA							ANTON PETIJE		
				PAPUGA							OČE		
934	PLOŠČATO KAMENJE, PROD.	NAŠ SAHIST (MARKO)	LILJ NOVY REPNO ZELJE		ALUMINIJ	KOROŠKI LJ. PLES				OMEJENI DEL MATEMATIČNE FORMULE			LEDENA PLAST SNEGA
	KIDOR STRADA					ČRTALO, RAVNILO				NEMŠKO VINO	GRŠKI FILOZOF IZ ATEN		MONGOLSKA IN TURŠKA LJUDSTVA
	PREHODITEV VEČJE RAZDALJIE												KRAJ SZ OD ZRENJANINA
	KOŠČEK LAVE				SAMOJEDI AMERIŠKA FILMSKA DRUŽBA								NOVOST
	GLASBENIK SOSS			ZAPORNIK, JETNIK ANTON MELIK						OLEG ANTONOV ANG. PEVEC KERSHAW		LETVICA	
	SAMICA KANARČKA											OPORNISKO GIBANJE V MOZAMBIKU	
	SKLADATELJ HAČATURJAN				PLUČA STARIH SLOVANOV, PIVO		ANGLŠKI FILMSKI IGRALEC (LAURENCE)						ZADNJA PLAT
							LIDLJA OSTERC	SREDOZEMSKA RASTLINA (DEŽEN)					IZ BESEDE KANTA
													RIMSKA BOGinja JEZE

Info — glasbene novice

Info — kviz

Ali veste, katera pevka je na sliki? Izrežite glasovnico, vpišite odgovor, in če vam bo sreča naklonjena, vam bodo v prodajalni Tehnika Emone Merkurja Ptuj podarili zgoščenko — CD.

Da je bil pred štirinajstimi dnevi na sliki Diether Bohlen, je med drugimi ugotovila Sandra Travnikar, Meškova 3, Ptuj. *Cestitamo!*

Odgovore na današnje vprašanje pošljite (ali prinesite) na: Uredništvo Tehnika, Ptuj, Raičeva 6, p.p. 95. Rok: četrtek, 8. februarja.

Reševalec _____

Naslov _____

Ime pevke _____

Dober prijatelj mi je pred leti povedal glasbeno zakonitost, ki trdi, da moraš od dobrih glasbenikov pričakovati boljše glasbo, podprto s smiselnim besedilom. Dobri izvajalci se trudijo in delajo ali igrajo glasbo na svoj način, kot jo čutijo, žal pa je vse preveč izvajalcev, ki delajo glasbo zgolj zaradi denarja.

Švicarski pevec D.J. BOBO dela v glavnem plesne komade z okrog 130 BPM (udarci v minuti) in med boljše komade sodijo: Somebody Dance with me, Everybody, There is a Party, Freedom ... Presenečenje D.J. BOBA je gotovo popevka LOVE IS THE PRINCE, ki je klasična moderna pop balada z zanimivim ljubezenskim besedilom. (****)

2.2. — torej jutri bodo v TV oddaji Poglej in zadeni nastopili fantje skupine EAST 17. Prvi uspeh beležijo EAST 17 s komadom House of Love v letu 1992 in od takrat so posneli tri albume: Waltmstown, Steam in Up all Night. EAST 17 so izdali novi komad DO YOU STILL, ki je mešanica rapa in petja, podprta z dobrim plesnim ritmom. (****)

Kenny Dope, znani D.J., je lani ustanovil svojo skupino THE BUCKETHEADS in osvojil Evropo s posebnim disko komadom The Bomb (These Sounds Fall into my Mind). THE BUCKETHEADS upajo na ponovni met s podobnim disko komadom GOT MYSELF TOGETHER, vendar temu manjka komercialni naprev in dodatek sodobne plesne glasbe! (**)

Italijanski rap junak JOVANOTTI je dal lani največji pečat glasbi s posrečenim komadom Penso Positivo. JOVANOTTI je ponovno posnel čuden komad L'OMELICO DEL MONDO in ga je zelo težko opredelil, da bi lahko rekli: To je pa rap. (***)

Nemčija slavi svojo rap skupino DIE FANTASTISCHEN VIER, ki se lahko pohvalijo z dvema hitoma Die da in Sie ist weg. Štirje fantastični ali DIE FANTASTISCHEN VI-

Mladi dopisniki

KAKO SEM SPREJELA SVOJO BOLEZEN

V svetu je veliko bolnih ljudi. Nekateri ne morejo videti, nekateri slišati, drugo so priklenjeni na posteljo. Če pomislim na te ljudi, vidim, da sladkorna bolezen v primerjavi z vsem tem sploh ni bolezen. Toda ko sem jo dobila, sem se sama sebi zdelala najbolj bolan človek na svetu.

Bilo mi je komaj deset let. Nikoli nisem rada hodila v bolnišnico. Takrat pa sem morala tja za dolgo. Čeprav sem bila še manjša, sem dobro vedela, kaj se mi je zgodilo. Zakaj ravno jaz? Zakaj ne kdo drug? Se je to moralo zgoditi ravno meni? Tega nisem razumela. Prve dni v bolnišnici sem bila kot v sanjah. Vsega tega se zelo malo spominjam. Vem samo, da sem zelo pogrešala svoje domače. Ko sem po dolgem času prišla domov, se mi je vse zdelo drugače. Vse je bilo lepše. Toda ko sem se spomnila, da ne smem jesti sladkarij, se mi je porušil svet. Tudi doma sem prve dni hodila po hiši kot mesečna in tarnala nad svojo boleznijo. Počasi sem se pričela privajati. Sladkorno bolezen sem začela gledati tudi iz druge strani. Ugotovila sem, da imam skoraj isto izbiro sladkarij kot drugi ljudje. Starejša ko sem postajala, bolj sem razumela svojo težavo. Ugotovila sem, zakaj sem izbrana jaz in ne kdo drug. Začela sem razmišljati o ljudeh, ki so slepi ali gluhi. Nikoli ne bodo videli narave, ne slišali petja ptic ... Kaj mi sploh manjka? Prav nič. Imam celo več kot drugi ljudje. Imam veliko več izkušenj.

Kmalu po tem, ko sem dobila sladkorno bolezen, sem zvedela, da se jo da z zdravniškimi posugi ozdraviti. Vame se je nasešlo novo upanje. Nekoč se bo uresničilo!

Ljudje gledajo na bolne ljudi kot na nekaj posebnega. Toda kakaj? Vsi smo ljudje. V drugačnosti smo zanimivi. Odkar imam sladkorno bolezen, se veliko več družim z ljudmi. Preprosto povedano — spoznala sem življenje.

Čecilija Emeršič, 7. c, OŠ Olge Meglič, Ptuj

NA GORI OLJKI

V soboto sem bil na planinskem izletu na gori Oljki. Zgodaj zjutraj sem se zbudil, najedel, umil in oblekel. Mamica me je odpeljala v Ptuj na železniško postajo. Spremljala me je v čakalnico. Po zvočniku smo zaslišali, da bo kmalu pripeljal vlak za Celje. Odšli smo na peron. Čez nekaj minut je pripeljal vlak in smo vstopili. Na vlaku je bila gneča. Našli smo si sedeže. Skozi okno sem opazoval naravo.

Prispeli smo v Celje. Odšli smo v čakalnico, ker smo morali počakati na vlak za Velenje. Tam smo pomalicali. Videl sem tudi sošolca Jerneja. Odšli smo na drugi vlak in se odpeljali v Velenje. Tam smo izstopili in odšli na pot. Najprej smo hodili skozi gozd. Po gozdu je bilo podrtih veliko dreves. Ko smo prišli skozi gozd, smo malo počivali in malicali. Nato smo odšli naprej. Hodili smo zelo dolgo. Prišli smo do lepe jase in spet malo počivali. Mimo je prišla neka gospa in smo jo vprašali, koliko minut je še do vrha. Povedala nam je, da je do vrha še petindvajset minut. Bili smo veseli in nadaljevali smo pot. Prišli smo na vrh in oddahnili sem si. Ogljedali smo si cerkev in splezali v zvonik, kjer je bil velik zvon. Hoteli smo pozvoniti, a je bil pretežek.

Potem smo odšli nazaj v dolino. Pot je bila ledena in smo se drsali. Večkrat sem tudi padel. Hodili smo že dolgo. Naenkrat smo prišli do planinske kočice. Tam smo počivali, potem pa spet nadaljevali pot. Ko smo šli navzdol, sem začel teči. Imel sem veliko hitrost in sem padel, kot bi naredil preval. Prišli smo

v Polzele na železniško postajo. Pripeljal je vlak, vstopili smo in se odpeljali do Celja. Tam smo prestopili na vlak za Ptuj. V vlaku smo se pogovarjali in igrali videoigrice. Na postaji v Ptuj sta me že čakala ati in mamica. Odpeljali smo se domov. Doma sem pripovedoval, kako je bilo na izletu, in utrujen zaspal. Čeprav je bil ta izlet naporen, si želim še več takšnih izletov.

Peter Mertelj, 2. r, OŠ Hajdina

VELIKO PRIČAKOVANJE

Ko sem zvedel, da moja mamica pričakuje dojenčka, sem bil zelo vesel. Želel sem si samo, da bi bil dojenček zdrav. V četrtek, 14. decembra, ko sem prišel iz šole, mamice ni bilo več doma. Doma smo bili vsi nestrpni, ali bo bratec ali sestrica. Končno je poklical ati in povedal, da sem dobil sestrico. Želel sem si, da bi mamica s sestrico bila pred božičem dom. Želja se mi je izpolnila.

Davor Ules, 2. razred, OŠ Hajdina

SLOVENSKA BESEDA PRIPOVEDUJE

Prejšnji teden sem spoznala prijetno dekle. Vprašala sem jo po imenu. "Slovenska beseda sem," mi je rekla. Začuden sem jo pogledala in vzklinila: "Cool!" Ona pa je vzdihnila: "Prosim, ne že spet." Takoj sem se spomnila na svojo napako in se ji skušala opravičiti. Že sem skoraj rekla "sorry", ko sem se spomnila, da bi jo tako lahko znova užalila. "Oprostite!" sem končno našla pravo besedo. Opravičilo je sprejela.

Rekla je, da mi bo povedala nekaj o sebi. Prisluhnite ji še vi, saj bodo morda njene besede spremenile vaš odnos do nje.

"Včasih so me ljudje imeli radi in me spoštovali. Tudi borili so se zame. Počutila sem se zelo lepo. Mnogi so si prizadevali, da bi me vsi Slovenci pozabili, a sem te ljudi premagala. Zavednim Slovincem sem vlila zaupanje, ko sem jim rekla, da so Slovenci in me morajo spoštovati.

V teh letih pa sem zopet zelo ogrožena. Verjemite mi, da v vseh slengovskih, angleških in raznih drugih besednih poplavih ni lepo živeti. Najstniki so še posebej nesramni in me kar naprej zamenjujejo s slengom, angleškimi, nemškimi in drugimi popačenkami.

Nekateri starejši ljudje pa me zelo radi zamenjujejo z mojo staro mamo. Uporabljajo torej starinske besede. Toda tem ljudem še nekoliko oprostim. Najraje me imajo majhni otroci, katerih prva beseda je navadno mama.

Grdo pa ravnajo z menoj tudi po televiziji, radiu, časopisih in knjigah. Tam se pogosto znajdem med svojimi sovražnicami — tujkami, ker nekateri mislijo, da so lepše od mene."

Upam, da vi niste mislili tako, če pa ste, želim, da bi si ob tej zgodbi premislili.

Polona Jus, 8. a, OŠ Majšperk

SMUČANJE

Zapadlo je dosti snega. Ko sem prišel iz šole, sem se preoblekel, vzel smuči in odšel na sneg. S prijatelji smo iz snega naredili hribček, po katerem smo se smučali. Bilo je zelo zabavno in smešno, če je kateri od nas padel v sneg. Hitro se je stemnilo in odšli smo domov. Ko sem prišel domov, sem bil zelo utrujen in moker. Zato sem se hitro preoblekel, pojedel večerjo in odšel spat. S prijatelji smo se dogovorili, da se bomo naslednji dan spet smučali.

Grega Rožman, 2. b, OŠ Kidričevo

ZAPLETENE

ZANKE

SLIKOVNA KRIŽANKA

	RADIO TEDNIK PTUJ	LETOVIŠČE PRI KOPRU	ZASLEDVANJE DIVJAČINE	VRV
	GLASBENIK ALES KERŠNIK			
	PRIPRAVA ZA REZANJE			
	ZAVITEK			
RADIO TEDNIK PTUJ	LOKEV			
	IZDELVALLEC KOS			
GLOBKA NEZAVEST			ENICA, CVEK	NAŠ SLIKAR BOGDAN MEŠKO
PREKLIC				
ZLOBNI LJUDJE				
PREBIVALKA ATEN				
POTOČNI "KROJAČ"		100 m ²		

MARIAH CAREY
c/o Columbia Records
51 West 52nd Street
New York, NY 10019
USA

RED HOT CHILI PEPPER
c/o Sire Records
75, Rockefeller Plaza
New York, NY 10019
USA

Pobarvajte dele risbe, označene s piko

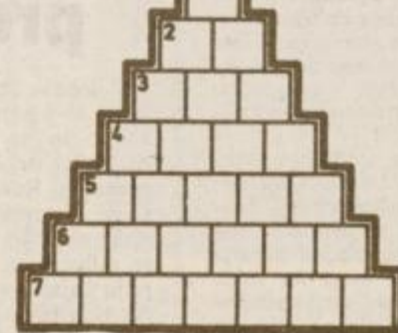
PREMIKALNICA

SPECIALIST
SHAKESPEARE
KARTODROM
TERORIST
NORIŠNICA
PADALEC

Premikajte zgornje besede drugo nad drugo tako dolgo, da dobite v treh navpičnih vrstah tri tipe nissana.

PIRAMIDA

PIRA MIDA

VODORAVNO: 1. kemijski znak za žveplo, 2. avtomobilska oznaka Trsta, 3. ribja koščica, 4. večanje, dvig, 5. odličen slovenski pisec besedil za narodnozabavno glasbo (Marjan), 6. del mehanizma, ki prinaša pritisk na tipko, 7. angleški rock pevec, prej nogometaš (Rod, "Sailing").

REŠITVE: SLIKOVNA KRIŽANKA: Alo, nož, lokva, koma, oporek, satani, Alenka, rak, ar. — PREMIKALNICA: serena, stare, 6. taster, 7. Stewart.

JURŠINCI / V LANSKEM LETU USTANOVILI DRUŠTVO GOSPODINJ

Gospodinje se zbirajo ob domačih ognjiščih

Društvo gospodinj so v slovenskogoriški občini Juršinci ustanovili lani decembra, ves januar pa so pripravljale bogat spored kulinarčnih in drugih oblik izobraževanja. V svojem društvenem znaku so združile knjigo, kuhalnico in cvet, za praznični dan pa izbrale 29. julij, godovni dan sv. Marte — zaščitnice gospodinj.

Nazadnje so bile gospodinje skupaj pri Slodnjakovih v Bodkovicah. Foto: JOS

Izobraževanje po juršinskih kmetijah je del društvenega programa, je med drugim povedala prva predsednica Društva gospodinj Marta Toplak, kajti v zimskem času se na deželi najde največ časa za druženje in izobraževanje. "V društvu smo se odločile, da bomo izobraževanje pripravljale po kmetijah, tam, kjer so še gospodinje, ki znajo pripraviti tradicionalne jedi. V veliko pomoč so nam predvsem starejše gospodinje in strokovna služba. V minulem tednu

smo bile pri Hrgovih v Drago-
viču, kjer smo pekle kruh, pri
Slačkovih na Gomili smo pri-
pravile dan potic, zadnjo sobo-
toto pa smo pri Slodnjakovih,
po domače *Prelažjakovih*, v
Bodkovicah, lotile peke kvase-
nic, gibanic in krapev. Naši
tečajji so dobro obiskani, saj nas
pride tudi do 40 gospodinj, pri-
pravljale pa jih bomo do marca.
Vmes bo še kakšna urica naši-
vavanja in izdelovanja prtičkov
za naš julijski praznik. Takrat
bomo pripravile posebno pri-
reditev z bogato razstavo," je

povedala Marta Toplak, ki je
bila pobudnica za ustanovitev
društva.

Knjigo v društvenem znaku
so si juršinske gospodinje iz-
brale kot simbol izobraževa-
nja, kuhalnica je znak dobre
in zdrave prehrane, cvet pa
simbolizira skrb za zdravo in
čisto okolje. Njihov rozpo-
znalni znak je predpasnik s
temi tremi simboli, Toplakova
pa pravi, da bi bile gospodinje
vesele, če bi se jim v društvu
pridružil tudi kakšne gospo-
dinjec. *Tatjana Mohorko*

GORIŠNICA / PRVA LETOŠNJA SEJA SVETA

Zavrnilo vlogo Eme iz Dolan

Svetniki v občini Gorišnica so se minuli teden sestali na prvi letošnji redni seji sveta. V obravnavo so tokrat uvrstili kar nekaj predlogov in vprašanj, sprejeli pa so tudi sklepa o uvedbi občinskega samoprispevka, ločeno v naseljih bivših krajevnih skupnosti Gorišnica in Cirkulane.

Vsekakor je bilo nujno sprejeti nov t.i. pokopališki odlok o redu in o posegih na pokopališke objekte s številnimi pravili ravnanja. Kakšna bo usoda stare Dominkove domačije v Gorišnici 12, ki je med drugim etnološki spomenik v evropskem merilu, tokrat svetniki niso odločili, slišati pa je bilo, da je hiša potrebna sprotnega vzdrževanja. Njen lastnik Alojz Nemeč je sicer občini ponudil, da bi hišo zamenjal za dvosobno stanovanje, vendar občina denarja za te potrebe nima na voljo. Zato je občinski svet imenoval tričlansko komisijo, ki bo poskrbela, da bo hiša kljub temu vzdrževana in obnovljena, pa čeprav Zavod za naravno in kulturno dediščino, vanj je namreč vključena Dominkova domačija, ne prispeva nobenih sredstev.

Svetniki so se strinjali s predlogi sprememb pri obravnavi delitvene bilance z bivšo občino Ptuj, saj so menili, da si od tega ne obetajo kaj dosti. Sprejet je bil še predlog komisije za mandatarja vprašanja, volitve in ime-

novanja, da se na novo delovno mesto zaposli računovodja, o prihodnjem odpiralnem času in dežurstvu prodajaln v občini pa naj bi predloge podali podjetniki in obrtniki sami.

Precej nestrinjanja je bilo tokrat slišati pri vlogi firme Eme Dolane, ki se je na občino obrnila s prošnjo, da bi le-ta financirala izobraževanje svetoval-

nega dela za pridobitev standarda ISO 9000. Omenjeno izobraževanje naj bi stalo blizu 800 tisoč dolarjev. Svetniki so ugotovili, da občina za te potrebe nima denarja v proračunu, in vlogo zavrnilo. Sicer pa so sprejeli še odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v občini Gorišnica. *T. Mohorko*

PTUJ / PRVI LOKAL BREZ ALKOHOLA IN CIGARET

Za življenje pravih vrednot

V lokalu Raj Janje Jakopiček na Potrčevi cesti 60 v Ptujju so v petek odprli prostor za drugačne, za vse, ki ne kadijo in ne uživajo alkohola. Gre za projekt šolske zdravnice dr. Zlate Ivetič, ki so ga podprli v Območni organizaciji Rdečega križa Ptuj, zasebnica Janja Jakopiček, ki je odstopila prostor, različni strokovnjaki in drugi. V njem se bodo vsak dan od 12. do 22. ure zbirali vsi, ki so se odločili za življenje pravih vrednot. Uživali bodo ob pitju čaja, v vegetarijanski kuhinji in drugi ponudbi. Ob četrtkih bodo v njem predvajali klasično glasbo. V kratkem bo lokal dobil tudi zimski oziroma letni vrt.

Simbolično sta ga odprla podžupan mestne občine Ptuj Ervin Hojker in Dejan Stuhec, učenec ptujске glasbene šole Karola Pahorja, ki je tudi pripravila priložnostni kulturni program. Blagoslovil ga je pater Miha Sekolovnik, s slikami pa opremila Rozina Šebetič. Kulturo pitja čaja in njegovo zgodovino je predstavil znani ptujski zeliščar Ignac Janžekovič.

Končni cilj projekta je, da bi mladi Ptujja dobili center z bogato dejavnostjo, ki jo bodo sami pripravljali in udeleževali, a brez cigaret in alkohola. *MG*

PTUJ / BTC SE USPEŠNO RAZVIJA

Pošta - ena zadnjih pridobitev

Po dobrem letu poslovanja poslovne enote Blagovno-trgovinskega centra Ljubljana na Rogozniški cesti v Ptujju so vidni prvi rezultati. Na območju dela osem špedicij, zadružna kmetijska družba, carinska izpostava, republiški tržni in zdravstveni inšpektor ter dva samostojna podjetnika. Vseh delavcev je že 59, do polletja pa jih direktorica Danica Gajzer napoveduje že 70.

Ena zadnjih pridobitev PE BTC v Ptujju je pošta z vsemi storitvami za območje in zunaj njega. Gre za pomembno pridobitev tudi za Ptuj, saj ima svojo pošto številko - 62249. Prostore ima v pritličju glavne stavbe, njen odpiralni čas je trenutno še prilagojen potrebam poslovne enote: odprta je vsak dan od 8. do 15. ure. Če bo potreba, ga bodo podaljšali. Želja je, da bi se v to pošto preusmerili vsi podjetniki in obrtniki z območja industrijsko-obrtnice cone, pričakujejo pa tudi občane, saj opravljajo vse pošne storitve. Na voljo so pošni predali, ki jih tako kot na centralni pošti s pošto napolnijo do 8. ure.

Danica Gajzer z zadovoljstvom napoveduje tudi nove dejavnosti. Zemljišče so dokupili že lani, trenutno pripravljajo dokumente za predvideno gradnjo. Pripeljali bodo

dejavnosti, ki jih v Ptujju še ni. Med 500 poslovnimi partnerji, s kolikor jih dela BTC Ljubljana in so prisotni v vseh poslovnih enotah, ne bo težko izbrati pravih.

V kratkem bodo za pravne osebe pričeli opravljati carinske postopke za nove avtomobile. To bo prav tako pomembna pridobitev, na katero se temeljito pripravljajo. *MG*

Pošta je odprta za vse občane. Foto: Kosi

VITOMARCI / RAZŠIRJENA SEJA SVETA KS

V nedeljo zbor krajanov

Člani sveta KS Sv. Andraž v Vitomarcih v občini Destrič-Trnovska vas so v minulem tednu pripravili razširjeno sejo sveta, na pogovor pa povabili župana Franca Pukšiča, predsednika občinskega sveta in podžupana, ravnatelja, domačega župnika ter predstavnike nekaterih krajevnih društev. Osrednja tema poovora je bila problematika v šolstvu, poleg tega pa še osnutek letošnjega proračuna občine, financiranje društev ter bližajoče se krajevne volitve.

Predsednik sveta KS sv. Andraž Albin Družovič je povedal, da na županovo delo sicer v Vitomarcih nimajo pripomb, saj so nekaj težav uspeli rešiti skupaj z njim; po njegovem mnenju je problem treba iskati nekje drugje.

"Šolstvo je naša osrednja težava, saj v kraju ne vemo, kako bo v prihodnje s šolskimi okolišji. Na zadnjih zborih krajanov se je o teh težavah veliko govorilo in takrat so bili naši krajanji nenaklonjeni temu, da bi se otroci iz naše KS vozili v šolo še kam drugam kot le na Ptuj. Smo za gradnjo prizidka na Destričku, pri nas si želimo telovadni-

co, kot smo si to zadali v krajevnem programu, ter tako zagotoviti šestletko. Imamo sredstva iz samoprispevka in s tem denarjem bomo lažje izpeljali večja dela v KS, predvsem v infrastrukturi; urediti nameravamo še razsvetljavo v kraju. Lani smo iz proračuna dobili 12 milijonov tolarjev; 8 smo jih namenili za izgradnjo vodovodnega omrežja, sicer pa je pred nami že osnutek proračuna za letošnje leto," je še pred sejo sveta KS povedal Albin Družovič.

V Vitomarcih si želijo zaposliti tajnika za poln delovni čas, saj je dela na sedežu KS po mnenju mnogih vsak dan veliko.

Med najbolj dejavnimi društvi v KS so prav gotovo prosvetno, turistično in nogometno, težave pa se pojavljajo pri loveh, kajti sosednji lovski društvi iz Vitomarcev in Juršincev ne najdeto skupnega dogovora pri razdelitvi lovišča, še več težav pa je nastopilo z razdelitvijo na dve občini. (O lovskih težavah pišemo posebej.)

V nedeljo bodo v Vitomarcih pripravili zbor občanov, kjer naj bi ponovno govorili o razvoju te KS, tečejo pa že priprave na bližajoče se krajevne volitve — pripravili naj bi jih v marcu.

T. Mohorko

PTUJ / OBNAVLANJE STAVBE UPRAVNE ENOTE

Sanacija temeljev

V stavbi na Slomškovi ulici 10 v Ptujju, kjer je sedež upravne enote Ptuj, že nekaj časa poteka sanacija temeljev, ker je v kletne prostore ob nalivih vdiralna voda — bilo je tudi nekaj centimetrov.

V teh prostorih opravljajo Gre za investicijo, ki jo financira servis vlade, v višini 1,7 milijona tolarjev in naj bi jo

končali v tem mesecu. Dela izvaja podjetnik iz Radelj, ki je ponudil najboljše pogoje.

Stavba na Slomškovi 10 je last mestne občine, uporablja pa jo upravna enota, čeprav se vlada in občina še nista sporazumeli o plačevanju najemnine.

Ker poteka sanacija v zimskem času, imajo ljudje precej vprašanj. Načelnik upravne enote Ptuj Metod Grah je povedal, da gre za investicijo iz leta 1995, zato je bilo potrebno z njo pohiteti, letos servis vlade za te namene ne bo imel niti tolarja. Za sanacijo so si morali pridobiti soglasje mestne občine, za delo v delu stavbe v Raičevi ulici pa potrebujejo soglasje ministrstva za promet in zveze, ker bo oviran promet na magistralni cesti, ki sodi v njegovo pristojnost.

Dela na Slomškovi 10. Foto: M. Ozmeč

MG

PREJELI SMO — PREJELI SMO — PREJELI SMO — PREJELI SMO — PREJELI SMO — PREJELI SMO — PREJELI SMO — PREJELI SMO — PREJELI SMO

PODŽUPAN MALO DELA — VELIKO PIŠE!

Upoštevaajoč sestavek, objavljen v Tedniku 25. 1. 1996 in 23. 1. 1996 v zvezi z delovanjem občine Destrnik-Trnovska vas da-jem naslednjo izjavo za javnost.

V statutu občine Destrnik-Trnovska vas so zapisane v 52. členu teme, o katerih se razpravlja na zboru občanov (o delu občinskega sveta, župana in drugih občinskih organov itd.), in to prav zato, da ga ne bi kdo izkoristil za svojo volilno komisijo. V 53. členu našega statuta piše, da zbor občanov skliče župan občine in nihče drug.

G. Karl Vurcer bi moral poznati delo in probleme v občini, saj je imel možnosti sodelovati na vseh sestankih kot podžupan (zadolžen je za infrastrukturo) in tako vplivati na delo v občini.

Občani sicer niso dolžni poznati členov statuta in zato njihovo jezo razumem. Ne razumem pa podžupana g. Karla Vurcerja, ki je istočasno predsednik sveta KS in je dolžan upoštevati zakon in statut pri svojem ravnanju, za to je MORALNA ODGOVORNOST za ta spodrsrljaj prav pri g. Karlu Vurcerju.

Moj namen ni politizirati preko javnih medijev (kljub nekaterim napadom nisem odgovarjal), ker mislim, da se na-

pake, ki se lahko pripetijo le tistemu, ki dela, morajo reševati za skupno mizo. Občani so nam dali volilni glas zato, da naredimo za našo občino največ, kar se da. Prepričan pa sem, da nas bodo občani sodili le po delu, ne po govorjenju. Kako smo delali, naši občani najboljšje vedo. Številke pa bomo predstavili na zborih občanov v vsaki krajevni skupnosti posebej.

Župan
Franc Pukčič, dipl.ing.

PRIVATIZACIJA KABELSKE TELEVIZIJE V ORMOŽU

V letu 1991 smo krajanji mesta Ormož in deloma okolice z lastnimi sredstvi zgradili lokalni kabelski sistem. Pogodbe o sifinanciranju kabelskega sistema smo podpisali s krajevno skupnostjo. Krajevna skupnost Ormož pa je v ta namen imenovala gradbeni odbor za izgradnjo kabelskega sistema. S pogodbami smo se krajanji zavzeli plačati zneske v protivrednosti 600 DEM za stanovanja v blokih in 800 DEM za privatne hiše. Danes ima kabelski sistem 552 naročnikov in znaša ocenjena vrednost obstoječega sistema 295.000 DEM.

28. 12. 1994 je bila na pobudo krajevne skupnosti sklicana skupščina, ki se je udeležil manjši del lastnikov in se tam dogovoril, da ustanovijo privatni zavod kabelske televizije Ormož.

Nimam natančnega podatka o prisotnosti lastnikov na ustanovni skupščini, trdim pa, da jih ni bilo več kot 20 ali morda 30. Na omenjenem sestanku je bil sprejet akt o ustanovitvi kabelske televizije Ormož, in sicer na podlagi 2. in 7. člena zakona o zavodih — Uradni list RS št. 12/91.

Še pred ustavno skupščino za ustanovitev zavoda kabelske televizije pa je KS Ormož zbirala nekakšne podpise v podporo omenjenega zavoda. Podpise je KS zbirala ob referendumu za krajevni samoprprispevek, ki je bil dne 6. 12. 1994. Občani so ob tej priliki podpisovali nekakšne izjave, ki sedaj služijo kot del zapisnika z ustanovnega zbora.

Na podlagi omenjenega akta (sprejetega na ustanovni skupščini dne 28.12.1994) in predhodno zbranih izjavah lastnikov (podpisovanje ob krajevnem samoprprispevku), da se ustanovi zavod, je potem registracijsko sodišče v decembru 1995 vpisalo v sodni register zavod kabelske televizije Ormož. Za vršilca dolžnosti direktorja je bil vpisan gospod Slavko Petek, ki je nato 14.12.1995 sklical zbor ustanoviteljev, na katerem so bili z javnim glasovanjem izvoljeni člani sveta zavoda.

Na zboru se je zbralo 27 ustanoviteljev, ki so izvolili štiri predstavnike iz mesta Ormož. Ostale članke sveta zavoda bodo izvolile posamezne vaške skupnosti, in sicer vsaka po enega. Koliko članov ima svet zavoda, iz akta o ustanovitvi ni razvidno oziroma v aktu sploh ni določeno, koliko članov ima svet zavoda.

Ob vsem tem se postavlja vprašanje, kako je bilo mogoče na sodišču registrirati zavod kabelske televizije na podlagi akta o ustanovitvi (vsebinska tega akta večini solastnikov ni poznana), ko pa zakon o zavodih (Uradni list RS št. 12/91) določa v 9. členu, da lahko fizične osebe ustanovijo zavod samo na podlagi medsebojne pogodbe. Vse pravice, obveznosti in odgovornosti so tako urejene s pogodbo, ki jo podpišejo solastniki, ne pa z nekakšnim aktom o ustanovitvi.

Prav tako se postavlja vprašanje, kako je mogoče zbirati izjave o ustanovitvi zavoda ob glasovanju za krajevni samoprprispevek. Prepričan sem namreč, da ljudje niso vedeli, kaj podpisujejo, saj neke razprave o organizaciji kabelske televizije ni bilo.

Prav tako se postavlja vprašanje, kako je mogoče, da je krajevna skupnost dejavnost, ki ji je bila zaupana, enostavno prenesla na zavod kljub podpisanim pogodbam s KS Ormož. Ali se vodstvo KS Ormož ne boji, da jo lahko vsi, ki smo solastniki, nismo pa soustanovitelji, tožimo za svoj del vloženega denarja?

Trditev, da se s to organiziranostjo nič ne spremeni za uporabnike, ne more držati, ker gre za privatizacijo na način, ki je v nasprotju z zak-

onom o zavodih. V aktu o ustanovitvi piše, da so vsi uporabniki dolžni plačevati vzdrževalnino, naročnino in eventualno nastalo izgubo. Direktor pa je pooblaščen za poslovanje do vrednosti 20.000 DEM brez odločitve sveta zavoda.

Predlagam, da vodstvo KS o namerah dobro premisli in pristane na rešitev, ki je edina možna, to je ustanovitev javnega zavoda. O takšni pobudi občinski svet občine Ormož do sedaj ni razpravljal in ne vem, od kod trditev tajnika krajevne skupnosti Ormož, da je občina

takšno zamisel odklonila. To enostavno ne drži.

Zaradi varstva z ustavo zagotavljenih pravic lastnine ter zaradi uveljavljanja vpliva javnosti predlagam, da se za kabelsko televizijo Ormož ustanovi javni zavod. Javni zavod ustanovi občina in občina da tudi soglasje k statutu kot temeljnemu aktu. Nadzorni odbor občine pa ima pravico kontrole finančnega poslovanja. Samo na takšen način je možno zavarovati javni interes na tako občutljivem področju, kot je lokalni kabelski sistem.

Alojz Sok

Center interesnih dejavnosti Ptuj

VOŠNJAKOVA ULICA 5, ☎ 772-920

ORGANIZIRA

ZIMSKI POČITNIŠKI TABOR NA GOLTEH

KDO? Učenci 8. razredov OŠ in dijaki srednjih šol.

KOLIKO? Največ 20 udeležencev.

KDAJ? 19. 2. — 24. 2. 1996 — zimske počitnice.

KAJ? — 6-dnevna smučarska vozovnica,

— 5 polnih penzionov (v hotelu),

— organizacija in vodenje,

— program:

• smučarski tečaj (videoanaliza tehnike, smučarska tekma),

• zabavne aktivnosti na snegu.

KOLIKO? 360 DEM (predplačilo 30%).

PRIJAVE: Pri prof. Damijanu Samojlenku vsak delovnik od 7.00 do 10.30 v telovadnici Center (☎ 772-441) ali na domu (☎ 778-414) ali Center ID Ptuj, ☎ 772-920.

vsak četrtek

Štajerski Oglasnik

ŽIVLJENJSKE RADOSTI V NAŠEM SALONU RENAULT OD 1. DO 4. FEBRUARJA MED 8. IN 18. URO

M É G A N E

JE MEGA NOVOST LETA 1996. V FEBRUARJU PRIHAJATA K NAM PRVA DVA MODELA IZ DRUŽINE: **MÉGANE** IN **MÉGANE COUPÉ**. **MÉGANE**, ELEGANTNA LIMUZINA S PETIMI VRATI, JE IZPOLNJENA NASLEDNICA PRIJUBIJENE RENAULTOVE DEVETNAJSTICE. **MÉGANE COUPÉ** PA JE RENAULTOV VRHUNSKI ŠPORTNIK, NAMENJEN VSEM, KI JIH NAVDUŠUJE DINAMIČNA VOŽNJA.

PRIDITE IN DOBILI BOSTE MEGA DARILO, LAHKO PA SE BOSTE VPISALI TUDI NA SEZNAM TESTNIH VOŽENJ.

TEHNOSERVIS

Ormoška 29, Ptuj, ☎ 062/772-421, fax: 062/773-331

MÉGANE. BODITE PAMETNI, PUSTITE SE ZAPELJATI.

RENAULT AVTO ZIVLJENJA

PETOVIA AUTO

Ormoška cesta 23, p.o.

PRODAJA VOZIL ŠKODA IN LADA

PRODAJA: tel.: 062 776 311
SERVIS: tel.: 062 771 883
PRODAJA AVTODELOV: tel.: 062 776 357, 771 772

UGODNI KREDITI od R + 5,5% DALJE!

FELICIA ŽE OD 1.277.000 SIT IQ + ♥ = ŠKODA

PAAM AUTO

Zavrč 7a, tel. 062/ 760-104, 761-216, 761-261 PE Spuhlja 101, PTUJ, tel.: 062 779-578,

KIA KIA MOTORS

KIA SEPHIA: 20.990 DEM
KIA PRIDE: 14.990 DEM
KIA SPORTAGE MRI že za 36.990 DEM

z elektro paketom, servo volanom, metalno barvi in radijskim sprejemnikom!

CHRYSLER

VOJAGER 2.4 SE, model letnik '96
GRAND CHEROKEE 2.5 TD, model letnik '96; SPREJEMAMO NAROČILA TAKOJŠNJA DOBAVA VSEH OSTALIH MODELOV CHRYSLER IN JEEP

NAKUPNI POGOJI:

kredit: T + 5,9% dalje na podlagi osebnega dohodka, brez pologa
leasing: 20% pologa, na 3 leta, (tudi za fizične osebe)

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO
KREDIT NA POLOŽNICE ZA PRAVNE IN FIZČNE OSEBE Z 40% POLOGOM IN DOBO ODPLAČEVANJA NA 3 LETA.

Prodaja rabljenih avtomobilov: R 4 GTL '89 - 2.950 DEM, AUDI 100 2.0E '88 - 11.000 DEM, AUDI 100 2.3E '89 - 12.600 DEM, ZASTAVA 101 '80 - 900 DEM, YUGO 45 '88 - 2.500 DEM, VW JETTA 1.6D '87 - 7.500 DEM, ZASTAVA 126 P '91 - 1.800 DEM, MAZDA 626 1.8 '92 - 22.150 DEM, CHRYSLER NEON 2.0i '95 - 31.000 DEM, YUGO 55 SKALA '88 - 3.200 DEM, MERCEDES 190D '84 - 15.900 DEM, 126P '98 - 1.500 DEM, CITROEN AX '93 - 10.500 DEM, HOND CIVIC '88 - 10.500 DEM, YUGO 45 '89 - 2.900 DEM, NISSAN SUNNY 1.6 '91 - 10.500 DEM, DAIHATSU FEROZA '90 - 19.500 DEM, FIAT UNO D '85 - 4.500 DEM, ASTRA 1.4 '93 - 17.600 DEM.

Mali oglasi

EKSPRES POPRAVILO RAČUNALNIKOV na domu. Mikrosen ☎ 775-764, popoldan.

ZAPOSIM kuharico s prakso. ☎ 752-227.

FANT, star 30 let, s srednje veliko urejeno kmetijo bi rad spoznal dekle, ki bi prišla k meni. Zberi pogum dekletke in mi piši. Šifra: "Valentino".

PRODAM GOLF JGL bele barve, dobro ohranjen, letnik 81, reg. do 9.6.96. ☎ 781-189.

PRODAM traktor Zetor 5211, letnik oktober 86, balirko, jugo 55, letnik oktober 86. Franc Obrar, Borovci 23/A, popoldan.

PRODAM brejo kravo - v devetem mesecu. Dajčman, Jiršovci 55, Destrnik.

PRODAM 200 kg prašiča in traktor Ursus 60. Križan, Gabrnik 52, Juršinci.

VARSTVO za 1 leto starega otroka iščemo. ☎ 775-389, Milič.

ŽITNI KOMBAIN Clas consul delovne širine 2,60 m, v dobrem stanju, prodam. V račun vzamem les, živino ali dvoosno prikolico kiper. ☎ 062 688-081.

PRODAJAMO razno odvečno mizarstvo okovje, vrata, okna itd. po znižanih cenah. Gradis - GP Gradnje, Ormoška 22, Ptuj.

PRODAMO več pisarn v novem objektu DOMINO, Trstenjakova 5, Ptuj, GRADIS - GP Gradnje Ormoška 22, Ptuj.

PREROKUJEM z vaših dlani. Pogledite v svojo bodočnost! ☎ 753-216.

PRODAM mlado brejo kravo. Pihler, Sp. Velovlek 28.

PRODAM nakladalko 19 in puhalnik na kardan. Tilčka Lah, Draženci 62.

PRODAM kombajn Klas - dominator 85, letnik 79. Jakob Mlakar, Pobrežje 54, Videm pri Ptuj.

SPREJMEM varstvo otrok na domu katerokoli čas dneva. Pokličite danes na ☎ 773-308, od 17. do 18. ure.

PREKLICUJEM zaključno spravevalo OŠ Destrnik na ime Miran Arnuš, Janežovski Vrh 11, Destrnik.

POSREDNIŠKA prodaja vozil. Ugodni krediti: vectra 1,6 l, letnik 1989, renault 5, 1988 in 1985, škoda furman tipo 1,9 D, renault

cilo 1,4 RT. ☎ 779-775.

PRODAM pujske, težke od 25 do 30 kg. Matilda Vidovič, Lanoova vas 53, Videm.

PRODAM FIAT 127 super, letnik 83. Informacije na ☎ 796-891 ali Alimal, Kopaljska ulica 4, Kidričevo.

JUGO 60 koral, letnik 1989, registriran do 21.12.96, garažiran, odlično ohranjen, prodam. Informacije do 15. ure po ☎ 062 774-979.

IZDELOVANJE kovinskih vrat, ograj in stopnišč. Ključavničarstvo, storitve, popravila "Lema", s.p., Belšakova 27, Ptuj. ☎ 775-018.

PRODAM večjo količino jedilnega krompirja in seno v balah. Miran Zagoršek, Borovci 24, Ptuj.

KUPIM kurentijo za otroka, starega 11 let. ☎ 781-130.

PRODAM traktor Varšalovski 18 KS. Marija Umek, Nova vas 54, Markovci.

PRODAM opel kadet, letnik 83, informacije po ☎ 712-091.

PRODAM enosobno stanovanje, takoj vseljivo, 39 m², na Rimski ploščadi. ☎ 777-496.

LASTNIKI GOZDOVI Opravljamo sečnjo in spravilo lesa. Les odkupimo na panje. Informacije ☎ 063 852-205, od 7. do 10. ure.

PRODAM dobro vpeljeno trgovino v Ptuj in odstopim najemno pogodbo. Naslov v upravi.

V NAJEM VZAMEMO stanovanje v Ptuj ali okolici. ODDAMO v najem večje poslovne prostore na Bregu. lusing, d.o.o., Trstenjakova 5, Ptuj, fax., ☎ 062 778-722, ob delavnikih do 16. ure. ☐

Člani družinske skupine Al-anon, ki jo sestavljajo sorodniki in prijatelji alkoholikov, obveščajo, da se srečujejo vsak ponedeljek ob 19. uri v pevski sobi v prostorih minoritskega samostana v Ptuj. Vabljeni! ☐

E.I.M.
Boris
KAJTAZOVIČ
Ilčeva 9, Ptuj
tel. 773-567
MONTAŽA - SERVIS - STRELOVODI

Računalniško izrezujemo napise, znake, logotipe...
Izdelujemo svetlobne table, reklamne panoje, transparente, odsevne napise, cenike, vizitke.
☎ (062) 781-163 ☐

SERVIS ZAMRZOVALNIKOV
pridemo k vam na dom - ne zaračunavamo kilometrine
Sagadinova 1, PTUJ - naročila NON-STOP ☎ 062 776-040

VABIMO VAS NA TRADICIONALNO PUSTOVANJE V HOTEL SUPER LI (s klubom ROMANTIKA)
17. februarja 1996 ob 20.00 uri.
Ob prijatni glasbi, dobri hrani in žlahtni kapljici vas čakajo tudi bogate nagrade za najlepše maske. Vstopnice so že v prodaji v recepciji HOTELA SUPER LI.
Nagrade za najlepše maske:
1. 50.000 SIT
2. 40.000 SIT
3. 20.000 SIT
4. 10.000 SIT
5. 5.000 SIT
6. 4.000 SIT
7. 3.000 SIT
8. 2.000 SIT
9. 2.000 SIT
10. 2.000 SIT
VLJUDNO VABLJENI! HOTEL SUPER LI
☎ 779-820 ☐

Maska

ZDRUŽENJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIČEV PTUJ
62250 PTUJ, NOVA CESTA 1
Telefon (062) 771-974

organizira v ČASU ZIMSKIH POČITNIC BREZPLAČEN TEČAJ CPP za dijake in študente za kategorije: A, B, C, E in kmetijski traktor

v petek, 16. februarja 1996, ob 16. uri v učilnici ZŠAM PTUJ, Nova cesta 1.

Med prijavljenimi bo en kandidat z izžrebanim kuponom prejel 5 brezplačnih ur vožnje za kateg. "B".
PRIJAVE NA SEDEŽU ZŠAM PTUJ ali po ☎ 771-974.

Postanite tudi vi varen in dober voznik s pomočjo AVTOŠOLE ZŠAM PTUJ.

SVET KABELSKE TELEVIZIJE ORMOŽ razpisuje

na podlagi 34. člena Zakona o zavodih (Ur. list RS št. 12/91) in 8. člena Statuta kableske televizije Ormož

DIREKTORJA KTV ORMOŽ

Za direktorja je lahko imenovan kandidat, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima visokošolsko ali višješolsko izobrazbo in najmanj 3 leta delovnih izkušenj,
- da ima srednješolsko izobrazbo in najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- da je slovenski državljan,
- da ni pravnomočno kaznovan za kaznivo dejanje ali gospodarski postopek.

Prednost pri izbiri ima naročnik KTV Ormož. Delo direktorja je pogodbeno.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, naj v 10 dneh po objavi razpisa pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom v zaprti ovojnici na naslov:

KABELSKA TELEVIZIJA ORMOŽ, Skolibrova 17, Ormož, z oznako "ZA RAZPIS".

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščani v 30 dneh po objavi razpisa. ☐

POOBlašČENI TRGOVEC ZA VOZILA SEAT

AVTOJERENKO

PRODAJA IN SERVIS
Zagrebaška cesta 53
62250 Ptuj
Tel in fax 062/771 463

KREDIT R+8%

VOZILA S ŠPANSKIM TEMPERAMENTOM SEAT
Skupina Volkswagen

REVA V PTUJU
Za vas smo odprli parfumerijo z drogerijo

Charmee

v prvem nadstropju novega poslovnega trgovskega centra na Osojnikovi c. 3

Ponujamo vam:

- drogerijske in kozmetične proizvode ter
- parfumerijske izdelke svetovno priznanih proizvajalcev.

Christian Dior, Calvin Klein, G. Versace, Yves Saint Laurent, Trussardi, Giorgio Armani, Joop, Lagerfeld

DIMNIKE SANIRAMO IN GRADIMO
10-letne izkušnje, kvalitetno in z garancijo. Ing. gradbeništva Jordan, Smetanova 75, Maribor, ☎ (062) 102-112 in 26-551. Uradne ure: ponedeljek 8. - 10. in 16. - 18. ure. ☐

Trgovina Koper

Atrol

PRODAJALNA Z AVTOMATERIALOM
MAistroVA UL. 1, PTUJ, tel. 776-333

TOYOTA RAV-4
že od 37.333 DEM

pooblaščen servis in prodaja avtomobilov in rezervnih delov
Rogaška 11, Ptuj, tel., fax 062 772-269, tel. 062 772-268

SERVIS PETER FURMAN
Na zalogi: VSI TIPI TOYOTE

AVTO ŠOLA Ko & Ro
(Konrad in Roman LAH)

obveščata bodoče voznike, da prične tečaj CPP v ponedeljek, 5. februarja '96 ob 16. uri v prostorih Ljudske univerze (nad Kavarno).
Prijavite se lahko po tel. 776-274, 776-726 (non-stop), mobilni 0609-614-085, in ob pričetku tečaja. Izposojamo literaturo in organiziramo vse potrebno do izpita.

Plačilni pogoji zelo ugodni! Priporoča se AVTO ŠOLA Ko & Ro

AVTO ŠOLA URŠKA d.o.o.

organizira tečaj iz CPP za A in B kategorijo, ki bo v ponedeljek, 5. februarja '96 ob 16. uri v osnovni šoli OLGA MEGLIČ

organiziramo vse potrebno do izpita izposojamo literaturo vozila: Citroen AX, VW GOLF in motorno kolo Yamaha vožnjo prilagodimo vašemu prostemu času dijaki in študentje imajo 50% popusta pri tečaju prijavit se lahko v Arbatjerjevi 2 ali po telefonu 775-313 in 772-066

IZKORISTITE UGODNOSTI NAKUPA VOZILA RENAULT

UGODNI KREDITI ŽE OD R + 5% OD 3 DO 5 LET, BREZ POLOGA

POSEBNE UGODNOSTI LAGUNA BREAK 1,8 RT SAMO 3.141.000 SIT in lepo darilo

- SPREJEMAMO NAROČILA ZA VOZILA RENAULT MEGANE
- VOZILA NA ZALOGI
- KUPCE MEGANA V FEBRUARJU ČAKA LEPO DARILO
- BREZPLAČNI TEHNIČNI PREGLED
- MOŽNOST NAKUPA STARO ZA NOVO
- 6-LETNA PROTIKOROZIJSKA GARANCIJA
- ZAGOTOVLJEN SERVIS IN OSKRBA Z NADOMESTNIMI DELI
- UGODEN NAKUP RABLJENIH VOZIL - TUDI NA KREDIT

TEHNOSERVIS
Ormoška 29, Ptuj, ☎ 062/772-421, fax: 062/773-331

RENAULT AVTO ŽIVLJENJA

ZOBNA ORDINACIJA
dr. Zdenka Antonoviča v Krapini, M. Gubca 49, ordinira vsak dan po dogovoru. Vse informacije po ☎ 0038549 372-605.
NOVI! FIKSNA IN SNEMNA ORTODONTIJA ZA OTROKE IN ODRASLE. ☐

MONTAŽA STRELEC
- centralna kurjava
- vodovod
- ugodna cena
Prvenci 9/b, ☎ 795-497. ☐

ELEKTROMEHANIKA GAJSER
ULICA ŠERCERJEVE BRIGADE 24, PTUJ /TURNIŠČE/
Previjanje elektromotorjev vseh vrst, popravila transformatorjev in raznih gospodinskih aparatov.
Zelo ugodne cene! ☎ 778-707.

POPRAVILO vseh vrst RTV aparatov ter druge elektronike. Storitve na domu. Priporoča se RTV servis Ljubo Jurič, Borovci 56/B, ☎ 795-496 ali mobilni (0609) 631-571. ☐

MATURANTSKE OBLEKE

TEAM H & A
ELEGANTNO SPORTNA OBLAČILA

TRGOVSKI CENTER DOMINO, TRSTENJAKOVA PTUJ

AVTO TWINS - DOBIČ
PRODAJA VOZIL IN REZERVNIH DELOV

Trgovina: Kopaljska 4, 62325 KIDRIČEVO, tel. fax 062 796-800
Servis: AVTOSERVIS DOBIČ, Mihovce 51, 62326 CIRKOVCE, tel. 062 792-309

MARUTI 800 DX CITY STAR

SAMO 10.900 DEM (do registracije)
* 5 vrat, poraba na 100 km 5,5 l, * Michelin gume, zavesice, * temna stekla, deljiva zadnja klop, * dodatna oprema: klima naprava, centralno zaklepanje, elektr. pomik stekel, sončna streha

TATA 2.0 D
* nosilnost 1t, * servo volan
* s trdo streho: 3 m tovomega prostora
* Mercedes tehnologija
* dodatna oprema: vamostrni lok, zaščita luči, alu. pragovi ...

CENA že od 17.990 DEM (do registracije)
Ugodni krediti in leasing
Servis in rezervni deli zagotovljeni!

Mali oglasi

UGODNO PRODAM dve postelji, naravni les, z jogiji in dobro ohranjen pralni stroj ter 120-basno klavirsko harmoniko in telefon Panasonic. ☎ 796-292.

ODDAM psa, leto in pol starega križanca dobrih pasem. ☎ 773-850.

IŠČEMO natararico. Možna redna zaposlitev. ☎ 776-641.

PRODAMO kravo, brejo 6 mesecev, tretjega teleta. Mirko Lah, Bišečki Vrh 32, Trnovska vas.

PRODAM vinogradniško kolje, dolžina 180 - po 70 SIT. Sprejemam tudi naročila za razne dimenzije. Vzajem tudi v rejo dve kravi po dogovoru. ☎ 768-128, do 14. ure.

UGODNO PRODAM ALI DAM zastoj v najem travnik v Levancih. ☎ 753-411, popoldan.

POCENI PRODAM malo rabljeno 50 l zamrzovalno skrinjo, električni štedilnik Gorenje in 50 l boiler. Vse ohranjeno v dobrem stanju. Oglasite se lahko vsak dan na naslov: Anton Šišek, Jadranska 17, Ptuj.

VLOŽITE certifikat in dobite nagrado: likalnik ali radio kasetofon, možnost kredita. ☎ 062 631-164 ali 221-106, po 16. uri.

PREKLICUJEM zaključno spričevalo OŠ Destrnik na ime Marjan Čuček, Ul. 25. maja 7, Ptuj.

PRODAM balirko Z - 224/S za oglate bale, obračalnik SIP - paket, železni gumivoz, drobilnik koruze in njivo v Cirkovcah pri

železniški postaji. ☎ 062 793-605.

KRISTINI NOVAK iz Ormoža se opravičujem za izrečene besede. Franc Pevec, Vičanci 20, Velika Nedelja.

ZELO UGODNA CENA premoga z dostavo. Možnost plačila na več čekov. ☎ 691-095, mob ☎ 0609 632-814.

GRUNDING-PHILIPS-GORENJE, novi in rabljeni televizorji, staro za novo, na čeke. Trgovina - servis Puhar. ☎ 724-360.

ZELO UGODNO vozimo premog iz Velenja. Plačilo možno na čeke. Naročila na ☎ 063 855-607 ali 062 775-181.

AVTOTRGOVINA RENT-A-CAR Janko Čuš, Moškanjci 54/a. Odkupujemo vozila Jugo in Zastava 101. ☎ 708-129.

POZORI! Sidra, objemke, španarje za vinograde dobite pri Kovinarstvu Metličar, Potrčeva 26. ☎ 771-286.

PREMOG iz velenjskega rudnika dostavljamo po rudniških cenah in prevoz, možnost plačila na čeke. Informacije na ☎ 771-661.

PVC okna in vrata, rolete in žaluzije evropske kakovosti za nove in stare gradnje izdelujemo in montiramo po naročilu. Rotarstvo Arnuš, Povodnova ulica 3 - ob Mariborski cesti. ☎ 062 775-647.

PSA ROTTWEILERJA, starega oglate dve leti, prilagodljivega, dobrega čuvarja, prodam dobremu gospodarju. ☎ 779-557. ☐

ZAHVALA

Ob boleči izgubi svojega moža, očeta, tasta, dedka in pradedka

Franca HEDLA

DESTRNIK 19, p. DESTRNIK

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom Cizerli, Ani Vojsk in drugim, znancem, prijateljem, gospodoma patroma Janezu in Benjaminu, govornici za poslovilne besede gospe Julijani Černezel in vsem, ki so nam izrekli sožalje ter ga pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Društvu upokojencev Destrnik, pevcem za odpete pesmi in godbeniku za odigrano žalostinko.

ŽENA EMA S HČERKAMA MARICO IN EMICO Z DRUŽINAMA. ☐

Ko prebujalo se jutro, tih si odšel, pustil si le sledi svojih rok, sedaj naš dom ovit je v sivino, obup, žalost in neizprosno bolečina.

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, tasta in dedka

Franca PETKA

IZ MEZGOVCEV OB PESNICI 69

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, mu darovali cvetje, sveče in sv. maše, nam pa izrazili sožalje ter nam kakorkoli pomagali.

Posebej se zahvaljujemo osebju hemodializnega in internega oddelka Splošne bolnišnice Ptuj, delavcem Reševalne postaje Ptuj, prevozniku g. Toniju Kajnihu, govornikom Francu Antaliču ter Mariji Velikonja, pevcem za odpete žalostinke, g. župniku za opravljen obred ter podjetju MIR iz Vidma.

ŽALUJOČI: žena Terezija, sinovi Drago, Branko in Dani z družinami. ☐

V SPOMIN

2. februarja mineva leto, odkar nas je zapustila draga mama, babica in prababica

**Cecilija PETROVIČ
RAJŠPOVA 6, PTUJ**

Vsem, ki se je spominjate, postojite na njenem grobu, ji prinašate cvetje ali prižgete svečke. HVALA. ☐

Nismo dovolili, da bi te izgubili, ali usoda hotela je tako, da to, kar smo najbolj ljubili, smo za vedno izgubili.

Če ljubi, dobri oče in mož v grobu spiš, več v hiši naši sreče ni. Ostali so sledovi tvojih pridnih rok, v naših srcih pa bridka žalost in jok.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega in dobrega moža, očeta in dedka

**Konrada POLJANCA
IZ BUKOVCEV 120**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje ter darovali cvetje, sveče in za sv. maše.

Še posebno hvala domačemu gasilskemu društvu in drugim gasilcem iz centra Markovci, hvala g. župniku za opravljen cerkveni obred, društvu MS - podružnica Maribor, govornikom za ganljive besede, pevcem za odpete žalostinke ter podjetju MIR.

Vsem in vsakemu posebej za vse še enkrat iskreno hvala.

Žalujoci njegovi najdražji. ☐

V SPOMIN

**Tiliki KOLETNIK
IZ LJUBSTAVE 7**

Leto dni že v grobu spiš, a v naših srcih še živiš. Ni ure dneva ne noči, povsod si v srcu z nami ti.

Še vedno žalujoci vsi domači. ☐

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, tasta in brata

Jakca TETIČKOVIČA

**OZ KRAIGHERJEVE ULICE 5
V PTUJU**

se toplo zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste se poslavlili od njega, nam izrekli pisno ali ustno sožalje, darovali cvetje, sveče in za sv. maše. Posebna hvala družinam Meško, Vedernjak in Đankič za pomoč, razumevanje in tolažbo. Iskrena hvala g. dekanu iz župnije sv. Barbare v Cirkulanah za lepo opravljen obred in sv. mašo.

Zahvaljujemo se tudi cerkvenemu zboru in g. Dernikoviču, trobentaču za odigrano Tišino ter govorniku g. Žuranu za ganljive besede slovesa. Priserčna hvala Gasilskemu društvu Ptuj in Reševalni službi za hitro in požrtvovalno pomoč.

Hvala tudi pogrebniemu zavodu MIR za pogrebne storitve.

ŽALUJOČI: žena Greta, sinovi Samo, Robert in Zdravko z družinami ter sestra Nanika. ☐

Skrb delo in trpljenje tvoje je bilo življenje, zdaj, mama, mimo v grobu spi in si odpočij.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage

Marije KOLARIČ

IZ SPUHLJE 100/B

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence, cvetje, sveče in svete maše ter nam izrazili sožalje.

Posebej se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, sodelavcem Vulkanizatorstva Kolarič, šiviljstva Askot, bivšim sodelavcem Perutnine Ptuj, pevcem, govorniku, godbeniku, g. Vidoviču za opravljeno molitev, g. župniku za opravljen cerkveni obred, podjetju MIR in Komunala za izvedbo pogreba.

ŽALUJOČI: VSI NJENI! ☐

Narava, ki si jo ljubil, spi, pod njenimi krili spiš mirno tudi ti. Le blede lučka tvoj spomin budi, spominja nas, kako smo skupaj srečni mi bili.

Bolečina in samota sta pri nas, zato pot nas vodi tja, kjer sredi tišine spiš, a v srcih naših ti živiš.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

**Štefana MALTARIČA
IZ PTUJA, ZAGREBŠKA 61 A**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in bivšim sodelavcem ter vsem, ki ste ga spoštovali in tako številno pospremili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se tudi govorniku krajevne skupnosti Turnišče za ganljive besede slovesa, duhovniku župnije sv. Petra in Pavla za lepo opravljen obred, pevcem za občutene pesmi in godbeniku za odigrano Tišino. Posebna hvala vsem, ki so darovali toliko cvetje in nam ustno ali pisno izrekli sožalje. Hvala tudi podjetju Komunale za vzorno opravljene storitve.

Žalujoci: žena Ivanka, sin Stanko in sin Miran z družino. ☐

Bil si kot skrbna čebelica: zjutraj v službo, nazaj domov, potem pa spet na delo si odšel. A niti slutil nisi, kaj te čaka, da pred domom tragično si mrtev obležal. A naše srce močno to boli, da med nami več te ni. Zapustil ženo, hčerke tri, najmlajšo staro komaj leto dni. Sože zalivale ti bodo grob, svečke žarke spuščale ti bodo v grob. A v naših srcih živel vedno boš le ti.

ZAHVALA

Ob mnogo prerani in boleči izgubi dobrega in skrbnega moža in očeta

**Edvarda STRELCA
Z ORMOŠKE C. 134, PTUJ**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom in vsem, ki ste ga poznali. Iskrena zahvala družini Forštarič za prvo pomoč. Zahvaljujemo se g. župniku za opravljen obred, pevcem za odigrano Tišino, Komunalnemu podjetju za vse storitve in govornikom g. Šeguli in g. Šumanu. Hvala vsem, ki ste mu darovali cvetje, sveče, svete maše in izrekli ustno in pisno sožalje. Iskrena hvala podjetju Petovia avto za pomoč, zavodu dr. Marijana Borštnarja Dornava in njegovim sošolcem. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili do njegovega preranega groba.

V GLOBOKI ŽALOSTI: žalujoci žena Marija s hčerkami Gabrielo, Boženo, Valentino, ata, mama, sestra in brata z družinami ter družini Cvetko. ☐

Ni večja bolečina kot izguba svojga sina.

V SPOMIN

Minevata dve leti, odkar nas je v cvetu mladosti tragično zapustil naš ljubljani sin, vnuk, nečak in bratranec

Davorin HAMERŠAK

Hvala vsem, ki mu prižigate sveče in prinašate cvetje. V naših srcih boš vedno živel.

V TIHI ŽALOSTI NJEGOV ATA FRANC ☐

Soža, žalost, bolečina te obudila ni, zato pot nas vodi tja, kjer tih dom le roče ti krasijo in sveče ti v spomin gorijo.

V SPOMIN

4. februarja mineva 13 let žalosti, odkar nas je zapustila draga mama, žena, babica

Elizabeta SVENŠEK

roj. Rožman
IZ ZAKLA 30

Priserčna hvala vsem, ki se je spominjate.

ŽALUJOČI: VSI NJENI! ☐

Skrb, delo in trpljenje tvoje je bilo življenje, zdaj, mama, mirno v grobu spi in si odpočij.

V SPOMIN

2. februarja mineva leto žalosti, odkar nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama in tašča

**Nežika KOLAR
IZ DOBRINE 16, ŽETALE**

Priserčna hvala vsem, ki se je spominjate.

Vsi njenii ☐

Prenovljena in dograjena šola do leta dva tisoč

Šolska zgradba v Leskovcu je zunaj in znotraj lepo urejena. Zgrajena je bila leta 1912, pred petimi leti je doživela obnovo stopnišča in hodnikov. Vanjo zahaja vsak dan 136 učencev in 10 stalnih učiteljev ter trije, ki na predmetni stopnji dopolnjujejo obveznost z matične šole v Vidmu.

Leskovske šolske težave pa so jasne takoj, ko začnemo prešteti učilnice. Samo osem jih je, med njimi ena preurejena iz bivše pisarne in lahko sprejme samo 12 učencev. Razred s takim številom učencev je naključje, in ko bodo prihodnje leto ti učenci zapustili osnovno šolo, bo zasilna učilnica prazna, po številu pa ena manj. O sodobnem kabinetnem pouku v Leskovcu ne morejo razmišljati, tudi ne o tehničnem pouku v delavnici. Telovadnjo v zasilno preurejeni učilnici, pri tem pa morajo paziti, da preveč ne stegujejo rok in nog, saj bi sicer ogrozili drug drugega.

Že v tem je dovolj razlogov, da si v Leskovcu zelo želijo dozidave in posodobitve šolskega posloplja. Otroške želje po sodobnejši šolski stavbi so izražene na vsakem oglasnem prostoru na šolskem hodniku, med fočno napisanimi spisi so tudi izrezki objav v Tedniku. Država je tem dodala še en razlog: do leta 2.000 je potrebno povsod preiti na devetletno osnovno šolanje in predpisala minimalne standarde. V Leskovcu je zato potrebna temeljita prenova prostorov in povečanje površin.

Leta 1995 je bila izdelana idejna zasnova projekta, jesceni pa že naročena izdelava urbanistične dokumentacije in izdelava projekta. Ustanoviteljica — občina Videm — je lani zagotovila sredstva za izdelavo projektne dokumentacije, za nadaljevanje aktivno-

sti pa je v letošnjem proračunu rezervirala 11 milijonov tolarjev.

Po dosedanjih idejnih načrtih naj bi šolsko površino povečali s sedanjih 1.073 na 1.946 kvadratnih metrov. V prizidku bi dobili novo, 288 kvadratnih metrov veliko telovadnico, stavbo bi nadzidali ter pridobili pet mansardnih učilnic in kabinet s skupno površino 330 kvadratnih metrov, pridobili bi tudi nove sanitarije, garderobe in predprostore. Vrednost del znaša po idejnem načrtu dober milijon in pol nemških mark. Po veljavnem sistemu financiranja gradnje šolskih prostorov, ko država zagotavlja denar za pol investicije, drugo polovico pa občina in krajevna skupnost, bo to za slednji vsekakor veliko finančno breme. Glede na socialno strukturo, demo-

grafsko ogroženost in pomembnost obmejnih krajev so skušali doseči drugačno razmerje financiranja, tako da bi država zagotovila 70 odstotkov sredstev. Poslanec Gabriel Berlič je pri teh prizadevanjih obljubil pomoč. Žal pa skupina poslancev, ki je ob sprejemanju državnega proračuna predlagala, da bi se sredstva za demografsko ogrožena območja namenila za gradnjo šol, s predlogom ni uspela.

Po predvideni dinamiki naj bi v letu 1977 pridobili vso potrebno dokumentacijo, v letih 1999 in 2000 pa naj bi bila izvedena gradnja in prenova šolskega posloplja. Kot je poudaril pomočnik ravnateljice OŠ Videm in vodja organizacijske enote Leskovec Štefan Murko, pa si prizadevajo, da bi celotno dokumentacijo uredili že v letošnjem letu. Če bo občina zagotovila svoj finančni delež, bodo poskušali v ministru za šolstvo doseči začetek gradnje že kako leto prej.

Ljudje v krajevni skupnosti Leskovec se dobro zavedajo pomena prenovljene in dograjene šole. Krajevna skupnost bo vsekakor zagotovila svoj delež, naj bo to v obliki samopriskevka, davka, pa tudi sodelovanja v gradnji tako z delom kot darovanjem materialom. Ljudje na tem območju se zavedajo pomena šole in nevarnosti, da jo zaradi neizpolnjevanja pogojev izgubijo. Tudi država mora poleg priseganja na ohranjanje posejlosti obmejnih in demo-

Pomočnik ravnateljice OŠ Videm in vodja organizacijske enote Leskovec Štefan Murko.

grafsko ogroženih območij na tem področju kaj storiti. Politika prejšnjih desetletij je bila povsem zgrešena in negativna: pred dvajsetimi leti je bilo v osnovni šoli Leskovec še 300 otrok, v sedemdesetih letih pa so se mlade družine množično odseljevale v mesta, v Ptuj je celo nastalo naselje z imenom Novi Leskovec. Spremenjena gospodarska situacija in spoznanje, da življenje v mestu le ni samo udobje in ugodje, pa tudi sodobnejše prometnice dajejo prednost življenju na deželi. Občina Videm, krajevna skupnost Leskovec in slovenska država lahko izrabijo to priložnost.

Jože Bračič

Z OGLEDALOM ZADELA MLADOLETNO PEŠKO

V sredo, 24. januarja, okoli 16. ure je 30-letna Simona C. iz Gajevcev, občina Gorišnica, vozila osebni avto od Ptuja proti Mariboru. V Miklavžu na Dravskem polju je na zaznamovanem prehodu za pešce z desnim bočnim ogledalom trčila v 7-letno Sabino G. iz Miklavža in jo zbila. Pri tem se je deklica hudo ranila in so jo prepeljali v mariborsko bolnišnico.

VOZNICI HUDO RANJENI

V soboto, 27. januarja, ob 8.20 je 24-letna Sabina Z. iz Lenarta v Slovenskih goricah vozila osebni avto po Titovi cesti v Mariboru. Med vožnjo je v prednji del njene avtomobila trčila s svojim osebnim vozilom 46-letna Vera Z. iz Velenja, ki jo je na zasneženem in spolzkem cestišču zaneslo na nasprotni vozni pas. V nezgodi sta se obe voznici hudo ranili in so ju prepeljali v mariborsko bolnišnico.

POŽAR V KUHINJI

V petek, 26. januarja, okoli 11. ure je nastal požar v kuhinji stanovanjske hiše v Bukovcih 10 pri Markovcih. Gospodinja Rozalija Č. je tisto dopoldne kuhala na plinskem štedilniku. Verjetno zaradi njene pozabljivosti je v kuhinji začelo goreti, plameni so zajeli kuhinjske elemente in drugi inventar. Ob pomoči domačih gasilcev so ogenj pogasili in tako preprečili, da se ni razširil po vsej hiši. Nastalo škodo so ocenili na okoli 500.000 tolarjev.

NESREČA PRI DELU

V skladišču podjetja LIP na Spodnji Polskavi je delavec, 44-letni Branko Š., delal na lestvi. Ta mu je zdrsnila in z višine okoli štirih metrov je padel na betonska tla. Pri padcu se je hudo ranil.

RODILE SO — ČESTITAMO: Jožica Cep, Maistrova 16, Ptuj - Tjašo; Dragica Horvat, Podgradje 24, Ljutomer - Polono; Nada Kolarič, Dežno 36, Podlehnik - Polono; Matilda Žuran, Pestike 5, Zavrč - deklico; Brigita Plavčak, Sp. Hajdina 141, Ptuj - Tadeja; Andreja Marinič, Spuhlja 106/a, Ptuj - Evo; Dragica Kaluderovič, Slomškova 12, Ptuj - Leonida; Jožica Kramberger, Kicar 96, Ptuj - deklico; Ksenja Curman, Dravinjski Vrh 5, Videm - Denisa; Olga Toplak, Nova vas 22, Ptuj - deklico; Matilda Pukšič, Zabovci 28, Ptuj - dečka; Nataša Topolovec, Langusova 27, Ptuj - Vita; Marija Simonič, Vintaroviči 36, Destrnik - Roka; Vesna Černi, Ulica Lackove čete 6, Ptuj - Dominiko; Marija Žvarc, Rjavci 2, Vitomarci - Barbaro; Marija Lesjak, Jurovci 1/a, Videm - Lino; Iris Vičar, Mestni Vrh 20, Ptuj - Niko; Majda Kramberger, Trnovska vas 54, Trnovska vas - Katjo.

POROKE — PTUJ: Janez Lesjak in Dragica Vučak, Moškanjci 20.

UMRLI SO: Marija Kolarič, rojena Zamuda, Spuhlja 101, * 1910 - † 21. januarja 1996; Janez Vidovič, Na postajo 7, Ptuj, * 1923 - † 22. januarja 1996; Jakob Tetičkovič, Kraigherjev aul. 5, Ptuj, * 1930 - † 19. januarja 1996; Jožef Knez, Ob Studenčnici 5, Ptuj, * 1912 - † 22. januarja 1996; Marija Letonja, rojena Stepišnik, Mejna cesta 5, Ptuj, * 1904 - † 25. januarja 1996.

Hrustijevi Nagrajenci

Nagrade podjetja CHIP-PY, d.o.o., iz Gerečje vasi 14, Ptuj, prejmejo:

1. nagrada — kolo: Dragec Golob, Gorišnica 62/a, Gorišnica; 2. nagrada — rolerji: Anton Kostanjevec, Draženci 26, Ptuj; 3. — 12. nagrada — majice: 1. Vzgojnovarstveni zavod — Ptuj — OE Hajdina; 2. Kristjan Krajnc, Rimska ploščad 16, Ptuj; 3. Tina Cestnik, Hajdoše 43/a, Ptuj; Majda Krajnc, Pacinje 3/b, Dornava; Mirko Prelog, Zagojčiči 30, Gorišnica; 6. Jerneja Hernja, Lešje 34, Majšperk; 7. Marjan Blazek, Studentsko naselje — Blok 1, Cesta 27. aprila 31, Ljubljana — Vič; 8. Lidija Kostanjevec, Draženci 26, Ptuj; 9. Jožica Lacko, Drstelja 21, Destrnik; 10. Romana Sagadin, Prepolje 63, Starše.

Čestitamo!

SOS telefon
771-635
za otroke
za odrasle
stiski
V PONEDELJEK IN ČETRTEK od 18. do 20. URE

Osnovna šola Leskovec danes

VELIKI BREBROVNIK / PLAZ ODNESEL VINOGRAD

Stanovanjska hiša v nevarnosti

V Velikem Brebrovniku 100 je dom družine Novak. Do pred kratkim so živeli povsem normalno življenje, odkar pa je zemeljski plaz odnesel vinograd, ki je bil od hiše oddaljen kakšnih 15 metrov, živijo v nenehnem strahu, da se utegne zemlja ponovno premakniti. Na hiši na srečo ni poškodb, nastala pa je razpoka na stavbi, v kateri imajo stiskalnico, za nekaj centimetrov pa se je ugreznila tudi nosilna stena garaže.

Zemlja se je prvič premaknila avgusta lani, vendar le v minimalnem obsegu, tako da so brez težav opravili še vsa jesenska dela v vinogradu. Okrog božiča je bil premik že resnejši in zemlja je zdrknila za dober meter. Sedaj pa je plaz premaknil zemljo 4 metre globoko na dolžini 200 metrov.

Strokovna delavca geodetskega zavoda iz Maribora sta dejala, da gre za šolski primer plazu. Preden je zapadel sneg, je bilo na plazu lepo vidno, da je podlaga iz laporja in ilovice, voda, ki se je tukaj zbirala, pa je očitno sprožila plazenje.

Franci Novak je dejal, da utegne sanacija plazu stati več, kot sta vredna zemljišče in hiša. Uničeno je okrog 50 odstotkov vinograda, ki so ga pomlajevali od leta 1981. Najbolj se bojijo pomladi, ko se bo stalil sneg, odmrznilo zemljišče in bo prišlo spomladansko deževje. O dogodku so obvestili krajevno skupnost in občino, vendar se utegne zgo-

dit, da bodo ostali s svojo nesrečo sami. Pomoč pa je potrebna in to čim prej in predvsem zato, da se izognejo še večji škodi. Pri naslednjem plazu ne bo v nevarnosti samo Novakova hiša, ampak tudi cesta, ki vodi kakšnih 10 metrov proč od sedanjega plazu in povezuje prebivalce Veli-

kega Brebrovnika s svetom. V neposredni bližini pa je tudi električna in telefonska napeljava. V tem primeru bi bila pomoč krajevne skupnosti in občine dobra naložba, da se izognejo stroškom, ki utegnejo nastati spomladi.

Plaz je za seboj pustil pravo opustošenje.

KULTURNI KRIZEMKRAŽEM

PTUJ ● V soboto, 3. februarja, se bo začela letošnja medobčinska revija odraslih pevskih zborov, ki delujejo v okviru Zveze kulturnih organizacij Ptuj. Tokrat bo revija zaradi del v Narodnem domu potekala v Glasbeni šoli Karola Pahorja Ptuj in bo v dveh delih. Drugi del bo v soboto, 10. februarja, obakrat ob 18.30. Nastopilo bo devetnajst odraslih pevskih zborov.

PTUJ ● Danes ob 17. uri bo na mladinskem oddelku Knjižnice Ivana Potrča za predšolske in šolske otroke pravljica ura O dobrem volku.

ZAVRČ ● V nedeljo, 4. februarja, bo ob 15. uri v kulturnem domu predstavitev prve pesniške zbirke Petra Vesenjaka V miru rasti žitni klas.

PTUJ ● V sredo, 7. februarja, bo ob 19. uri v Narodnem domu proslava v počastitev kulturnega praznika.

VITOMARCI ● V četrtek, 8. februarja, ob 19. uri bo prosvetno društvo pripravilo proslavo ob kulturnem prazniku v gasilskem domu. Nastopili bodo mali tamburaši, ženski pevski zbor in recitatorji, slavnostni govornik pa bo župan Franc Pukšič.

PTUJ ● V petek, 9. februarja, bo ob 19. uri v refektoriju minoritskega samostana Viktorinov večer, ki bo posvečen kulturnemu prazniku. Gostja večera bo Igralka Mila Kacič.